

ATHENS

102.5
ATHENS
VOICE
RADIO

2021
ΟΙ
αναγνώστες
ψήφισαν
**ΒΡΑ
ΒΕΙΑ**

Δέκα ιστορικά κτίρια
αλλάζουν την εικόνα
της πόλης

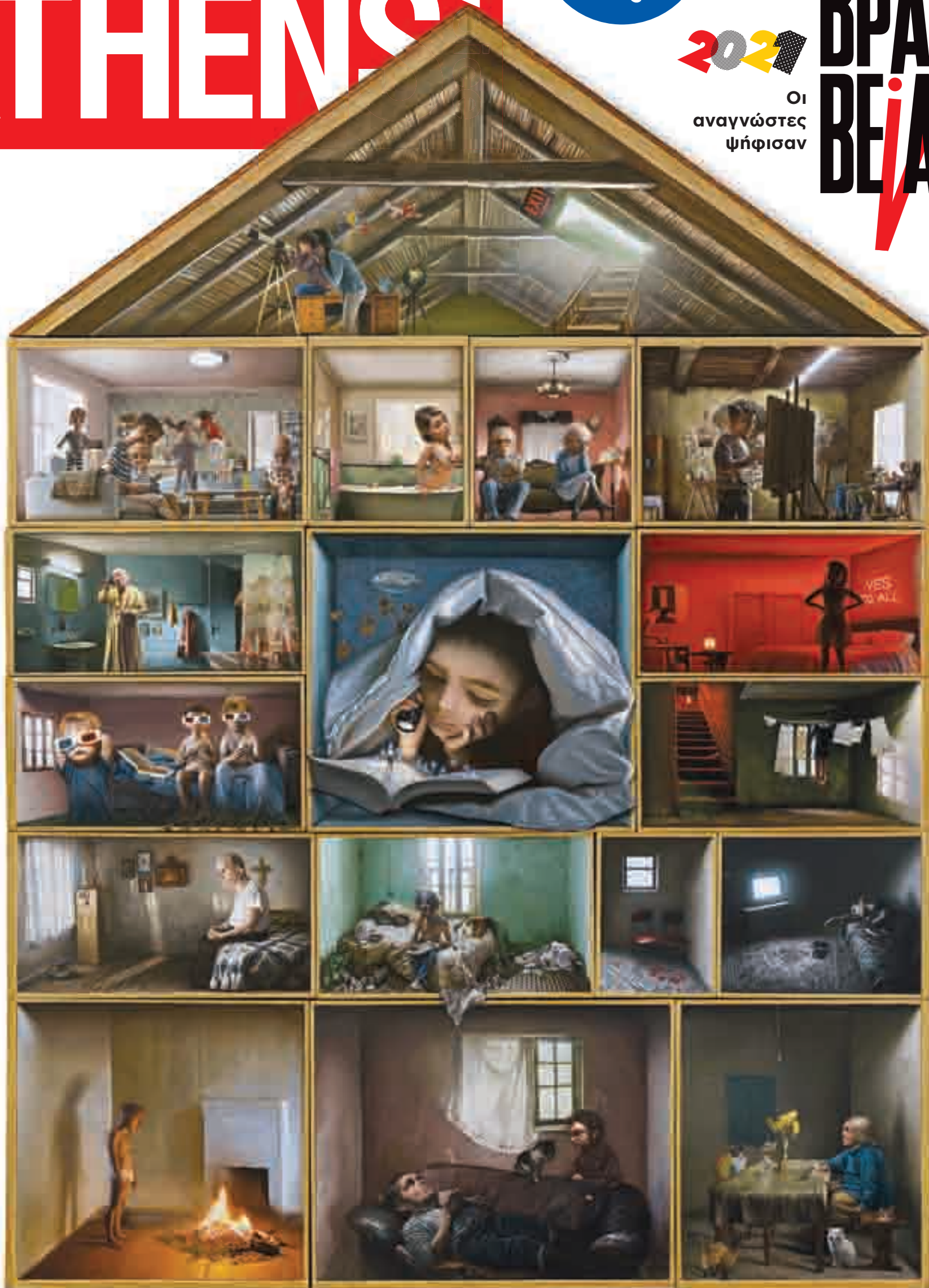
Του Τάκη Σκριβάνου

Παγκόσμια Ημέρα Ελληνικής Γλώσσας
Μιλούν Mary Norris, Veronika Pleskotová,
Victoria Hislop, Μπερλίν Μυισλή, Almir Hoxhaj

Του Κυριάκου Αθανασιάδη

Ο Στέλιος Ράμφος,
ο Χρήστος Σαρτζετάκης
και μια άγνωστη ιστορία

Της Αγγελικής Μπιρμπίλη

ΑΦΙΕΡΩΜΑ **Valentine's Day**

Καρδιοχτύπια στον καιρό του like
Της Βάγιας Ματζάρογλου

Η αγάπη δεν έχει φύλο
Του Γιάννη Νένε

Τζουζέππε Βέρντι ΟΘΕΛΛΟΣ

23, 27 · ΦΕΒ & 2, 5, 8 · ΜΑΡ · 2022

ΑΙΘΟΥΣΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΛΥΡΙΚΗΣ ΣΚΗΝΗΣ – ΚΠΙΣΗ

Σκηνοθεσία, σκηνικά, φωτισμοί: Ρόμπερτ Ουίλσον

ΝΕΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ · ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗ ΜΕ ΤΟ ΠΑΣΧΑΛΙΝΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΟΥ ΜΠΑΝΤΕΝ-ΜΠΑΝΤΕΝ

Μουσική διεύθυνση: Στάθης Σούλης · Σκηνοθέτρια: Νικόλα Πάντερ · Συνεργάτης σκηνογράφος: Σερζ βον Αρξ · Κοστούμια: Ζακ Ρενώ, Ντάβιντε Μπόνι · Συνεργάτης φωτιστής: Μαρτσέλλο Λουμάκα · Hair & make-up artist: Μανουέλα Χάλλιγκαν · Προβολές: Τόμας Γιζόρακι · Διεύθυνση χορωδίας: Αγαθάγγελος Γεωργακάτος · Διεύθυνση παιδικής χορωδίας: Κωνσταντίνα Πιτσιάκου | Οθέλλος: Αλεξάντρ Αντονένκο · Διοδαιμόνα: Τσέλια Καστέα · Ιάγος: Τάσος Χριστογιαννόπουλος · Κάσιας: Δημήτρης Πακσόγλου · Ροδερίκος: Γιάννης Καλύβας · Λουδοβίκος: Πέτρος Μαγουλάς · Μαντάνος: Μαρίνος Ταρνανάς · Κήρυκος: Παύλος Σαμψάκης · Αιμιλία: Βιολέττα Λαύστα | Με την Ορχήστρα, τη Χορωδία και την Παιδική Χορωδία της ΕΛΣ, στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής της αποστολής

Τρα έναρξης: 19.30 (Κυριακή 18.30) · Εισιτήρια από: 15€ · Προπώληση: ticketservices.gr, Ταμεία της ΕΛΣ (2130685700, καθημερινά 09.00-21.00)

nationalopera.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Μέγας Δωρητής ΕΛΣ & Δωρητής παραγωγής

ΕΛΣ / SNF

nationalopera.gr

ATHENSvoice

Εκδότης-Διευθυντής

Φώτης Γεωργελές

Σύμβουλος Έκδοσης

Σταυρούλα Παναγιωτάκη

Διευθύντρια Σύνταξης

Αγγελική Μπιρμπιλη

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης

Λουίζα Ναθαναήλ

Σύμβουλος Διοίκησης

Νικόλας Γαλανόπουλος

Art Director

Φώτης Πεκλιβανίδης

Τεχνικός διευθυντής

Βάιος Συντσίρμας

Υπεύθυνος Έλξης Τάκης Σκριβάνος

Επιμέλεια Έλξης

Δήμητρα Γκρους, Κωνσταντίνα Τσιάγκα

Διεύθυνση Web

Δημήτρης Αθανασιάδης

Head of Native Advertising and Branded Content

Έφη Πάλλη

Συντακτική ομάδα:

Κ. Αθανασιάδης, Ν. Αμανίτης, Μ. Βελέντζας, Ντ. Βλαχοπούλου, Σ. Βλέτσας, Κ. Βνάτσιου, Ρ. Γεροδήμος, Ν. Γεωργελές, Μ. Γκανά, Ι. Γκομούζα, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Θ. Ευθυμίου, Τ. Ζαραβέλα, Μ. Ζουμπουλάκη, Κ. Καϊμάκης, Κ. Καμπόσου, Δ. Καραθάνος, Β. Κορωναίος, Σπ. Λαμπρόπουλος, Τζ. Μελιτά, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζιρόγλου, Ευ. Μουζακίτη, Ελ. Μπεζιριανόγλου, Γ. Νένης, Γ. Χ. Παπαδόπουλος, Δ. Παπαδόπουλος, Π. Παναγιωτόπουλος, Κ. Παναγοπούλου, Ν. Παπαηλιού, Γ. Παυριανός, Μ. Προβατάς, Τζ. Ρουσάκη, Α. Σκαράκη, Τ. Σκραπαλιώρη, Ζ. Σφυρη, Σ. Τριανταφύλλου, Zarastro, Σ. Τσιτσόπουλος, Γ. Φλωράκης, Ε. Χελιώτη, Γ. Ψύχας

Γραμματεία Σύνταξης

Γεωργία Σκαμάγκα

info@athensvoice.gr

Υπεύθυνη οδηγού

Δανάη Καμζόλα

avguide@athensvoice.gr

Ατελιέ Sotos Anagnos

Εικονογραφήσεις

art@athensvoice.gr

Φωτό:

Θανάσης Καρατζάς, Γιώργος Ζαρζώνης, Τάσος Βρεττός, Έκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης, Βαγγέλης Τάσης, Χρήστος Κισατζεκιάν, Δημήτρης Κλεάνθης, Μαρία Μαρκέζη, Πέτρος Νικόλτσος

Digital Advertising Director

Εύα Βαγγέλν

Advertising Manager

Πένη Κράλιοβιτς

Direct Market Advertising Managers

Μιχάλης Δρακάκης, Εύα Βαλαμπάνου, Νώντας Νταμπάνης

Υποδοχή Διαφήμισης

Νίκη Σκαμάγκα

Συντονισμός Διαφήμισης

Μαίρη Κούρτη

marketing@athensvoice.gr

Digital Traffic Manager

Εύη Ταρνάρη

Digital Advertising Coordinator

Μίνα Γιαννάκη

Διεύθυνση Λογιστηρίου

Έφη Μούρτζη

Λογιστήριο

Ουρανία Μιχάλη, Βασίλης Νάκος, Μαίρη Λυκούση

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση

«Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»

Athens Voice S.A.

Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα

Σύνταξη:

210 3617.360, 3617.369

fax:

210 3632.317

Διαφημιστικό:

210 3617.530, fax:

210 3617.310

Athens Voice Radio 102.5:

210 3648. 213

Αγγελίες:

210 3617. 369

Λογιστήριο:

210 3617. 170

www.athensvoice.gr

Αν δεν βρίσκετε την Α.Υ. στα σημεία διανομής,

ATHENS!

μπορείτε να επικοινωνήσετε στα τηλέφωνα:

210 3617.360, 210 3617.369

Κωδικός εντύπου:

7021

ISSN

1790-6164

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν. Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.

ΝΑΚ ΠΕΡΙΣΤΕΑΥΟ ΤΟΥ ΝΤΟ

24

ΦΤΙΑΞΕ ΜΟΥ ΤΗ ΜΕΡΑ

©ΕΦΗΠΑΛΛΗ

Ινάφι Ζινάφ (Enough is enough)
Ποτέ δεν είναι αρκετά τα σουβλάκια του «Ελβις» στο Παγκράτι

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το έχει σχεδιάσει ο **Βασίλης Πέρρος**. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1981. Σπούδασε στην ΑΣΚΤ Αθήνας. Αποφοίτησε με άριστα. Έχει εκπροσωπήσει την Ελλάδα στην Biennale Cartasia στη Λούκα της Ιταλίας και στην 5η Διεθνή Συνάντηση Ακαδημιών Καλών Τεχνών της Μεσογείου στη Γένοβα. Απέσπασε το βραβείο της 3ης Biennale Φοιτητών των ΑΣΚΤ Ελλάδας. Έχει κοσμήσει με έργα του εξώφυλλα βιβλίων και δίσκων και έχει συμμετάσχει σκηνογραφικά σε θεατρικές παραστάσεις. Το έργο του εξώφυλλου, «Exit», είναι ένα 17πτυχο, λάδι σε ντεκουπαρισμένο καμβά και παρουσιάζεται στην έκθεση «Εν οίκω», που εγκαινιάζεται 18/2, στην Γκαλερί Σκουφά.

Info~DIET

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ

ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΑΓΟΡΑΣ

Το χρειαζόταν και περιμένουμε με χαρά να δούμε, σε τέσσερις μήνες, τα αποτελέσματα της «ανακαίνισης».

Η ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΤΟΥ ΜΗΝΑ

Το σποτάκι για τα 100 χρόνια των μπισκότων Παπαδοπούλου. Ένα μικρό αριστούργημα που σου φέρνει δάκρυα στα μάτια.

«Η ΚΑΓΚΕΛΑΡΙΟΣ»

Η βιογραφία της Άνγκελα Μέρκελ με πιο απολαυστικά τα κεφάλαια όπου περιγράφονται οι σχέσεις της με τους μεγάλους ηγέτες (Ομπάμα, Πούτιν, Μακρόν). Έξυπνη, με υποδόριο χιούμορ, διορατική, επίμονη, απλή και τεράστια ταυτόχρονα. (εκδ. Ψυχογιός)

ΡΙΓΑΝΕΛΑΙΟ

Δυνατό και αποτελεσματικό για το κρύωμα. Στάζετε 2-3 σταγόνες σε ένα ποτήρι χυμό και το πίνετε. Το δοκιμάσαμε. Το βρίσκετε στα φαρμακεία.

ΜΑΡΙΑΝΙΝΑ ΚΡΙΕΖΗ

Έφυγε μία από τις πιο τρυφερές και αγαπημένες πένες του ελληνικού τραγουδιού. Από τη Λιλιπούπολη μέχρι την Αθήνα που ανάβει «τα ήσυχα βράδια», όλοι, κάπως, κάποιο τραγούδι της έχουν στην καρδιά τους.

ΜΑΘΗΤΗΣ ΜΕ ΦΟΥΣΤΑ

Το κακό είναι ότι τώρα βγήκαν νοσταλγοί της ποδιάς.

ATHENS VOICES

ΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΑΚΟΥΣΤΗΚΑΝ ΔΗΜΟΣΙΩΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Κακοκαιρία «Ελπίς». Κύριος μιλάει στο κινητό του: «Είχα ρεύμα στο μισό σπίτι. Στο άλλο δεν είχα. Λες και μένω σε παλάτι.»

(Σάββατο πρωί, λεωφόρος Κηφισίας)

«Εσύ, που μου έριξες και μου έσπασες το μηχανάκι εκθές, είσαι πολύ απaráδεκτος. Σε είδαν, να ξέρεις, αλλά δεν θα σου κάνω κάτι. Κάρμα είναι και γυρίζει, φίλε μου.»

(Σημείωμα σε παρμηρίζ αυτοκινήτου. Οδός Καραϊσκού, Πειραιάς, Σάββατο πρωί)

-Γεια σας, θα ήθελα παπούτσια για γυμναστήριο. -Βεβαίως. Τι θα κάνετε; -Τα πάντα. Ό,τι μου πουν. -Οχι, εννοώ βάρη, διάδρομο, πιλάτες...

(Βριλήσσια, μαγαζί αθλητικών ειδών, Πέμπτη πρωί)

Ταρίας σε σούπερ μάρκετ: Αυτές είναι εννέα σοκολάτες, ε; Πελάτης με απορία: Εε, ναι. Ταρίας: Και όχι δέκα;

(Σκλαβενίτης, Αμπελόκηποι, Σάββατο πρωί)

Σε café γίνονται συστάσεις φίλων σε «καλλιτεχνική» παρέα: «Α, κι εγώ προέρχομαι από καλλιτεχνική οικογένεια. Κι οι δυο γονείς μου είναι drama queens.»

(Lotte, Ακρόπολη Τετάρτη βράδυ)

Τεράστιο πανό έξω από κατάστημα υποδημάτων:

ΕΓΙΝΑ ΠΑΠΠΟΥΣ -20%

(Στο Twitter)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ panikoval500@gmail.com

10 - 16 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2022 Α.Υ. 3

Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Του ΡΩΜΑΝΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ

Σε πρόσφατο tweet του, αναφερόμενος στους Έλληνες που έχουν φύγει τα τελευταία χρόνια στο εξωτερικό, ο πρωθυπουργός έγραψε ότι η Ελλάδα είναι μια χώρα με «καταπληκτική ποιότητα ζωής», και ότι, αν μπορεί να τους προσφέρει καλή εργασία και καλές απολαβές, τότε η επιστροφή είναι μονόδρομος. Γι' αυτό, καταλήγει στο μήνυμά του, η κυβέρνηση έχει δώσει φορολογικά κίνητρα για την επιστροφή νέων από το εξωτερικό.

Όπως είναι αναμενόμενο, το tweet αυτό άνοιξε (ξανά) μια μεγάλη συζήτηση για το κατά πόσον είναι όντως «καταπληκτική» η ποιότητα ζωής στην Ελλάδα. Στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης αναδείχθηκε η κλασική πόλωση που περιγράφει τα πάντα με όρους άσπρου-μαύρου ανάλογα με την ιδεολογία και τις εμπειρίες του καθενός: Ολυμπιακός/ Παναθηναϊκός, αντιδεξιά/αντιαριστερά, γάτες/σκύλοι, Star Wars/Star Trek, Ελλάδα=Παράδεισος/Ελλάδα=Κόλαση.

Η αλήθεια είναι ότι ποτέ μου δεν κατάλαβα πώς γίνεται κάποιος να έχει τόσο απόλυτη άποψη (θετική ή αρνητική) για τη γενικότερη ποιότητα ζωής σε μία χώρα ή πόλη όταν δεν έχει ένα έστω και ελάχιστα αξιόπιστο μέτρο σύγκρισης· όταν, δηλαδή, δεν έχει ζήσει ή δουλέψει σε άλλη χώρα ή πόλη, όταν καλά-καλά δεν έχει βγει καν ποτέ από τον τόπο του, ή ακόμη και όταν δεν έχει βιώσει την ίδια του την πόλη από διαφορετικές οπτικές γωνίες: ως ηλικιωμένος, ως άτομο με ειδικές ανάγκες, ως μετανάστης, ως φτωχός, ως πλούσιος, ως γυναίκα, ως πολιτισμικά ή πνευματικά ανήσυχος άνθρωπος.

Προφανώς τα σπασμένα (ή ανύπαρκτα) πεζοδρόμια και οι κάδοι σκουπιδιών που ξεχειλίζουν, μεταξύ άπειρων άλλων παραδειγμάτων, είναι αντικειμενική πραγματικότητα την οποία βιώνει κάποιος· το ίδιο και ο ήλιος ή η θάλασσα. Δεν χρειάζεται να έχεις ταξιδέψει για να νιώθεις παγιδευμένος ή ευτυχισμένος. Όταν όμως εκφέρεις άποψη με τόση πεποίθηση για την ανωτερότητα ή κατωτερότητα του τόπου σου σε σχέση με άλλους τόπους, ποιο είναι το μέτρο σύγκρισης; Οι ταινίες εποχής; Οι τηλεοπτικές σειρές του Netflix; Τα σκανδιναβικά θρίλερ; Τα στερεότυπα; Λίγες μέρες τουρισμού;

Οι αναπαραστάσεις των ΜΜΕ και της ευρύτερης κουλτούρας —εθνικής και παγκόσμιας— παίζουν τεράστιο ρόλο στο πώς φανταζόμαστε τη ζωή σε άλλους τόπους αλλά και στο πώς αντιλαμβανόμαστε τη ζωή στον δικό μας. Τα αφηγήματα, οι μύθοι, οι φωτογραφίες, οι διηγήσεις, όλοι αυτοί οι κατασκευασμένοι κόσμοι, δημιουργούν ένα φαντασιακό μωσαϊκό, ένα φίλτρο μέσα από το οποίο βλέπουμε τα πράγματα. Αυτά τα ερμηνευτικά και συναισθηματικά πλαίσια δεν είναι απλώς αναπόφευκτα· μας είναι απαραίτητα για να νοηματοδοτούμε την καθημερινότητά μας. Αρκεί να μην είμαστε κολλημένοι σε αυτά. Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει αρκετές

έρευνες για το θέμα του brain drain, δηλαδή της απώλειας ανθρώπινου δυναμικού από τη χώρα (π.χ. από τον καθηγητή Λόη Λαμπριανίδη και από τον ΣΕΒ). Οι μελέτες αυτές δίνουν έμφαση σε θέματα εργασίας και εισοδήματος, ωστόσο τονίζουν τη διαφοροποίηση παραγόντων και κινήτρων (ή αντικινήτρων). Δεν υπάρχει ένας και μοναδικός λόγος για τον οποίο νέοι και μη έφυγαν από την Ελλάδα ή δεν επιστρέφουν σε αυτήν. Πάντως σίγουρα δεν φταίει από μόνη της η υψηλή φορολογία.

Η αντίληψη του καθενός για την ποιότητα ζωής είναι, ούτως ή άλλως, κάτι εξαιρετικά υποκειμενικό και εξαρτάται από τις βιωμένες εμπειρίες, την ανατροφή, το κοινωνικό και οικονομικό κεφάλαιό του, τις ανάγκες και τις προτεραιότητές του. Ταυτόχρονα οι ανάγκες αυτές αλλάζουν ανάλογα με τον «κύκλο ζωής» στον οποίο βρίσκεται κάποιος. Ένας εικοσάρης μπορεί να κυνηγάει τις επαγγελματικές ευκαιρίες και το χτίσιμο της καριέρας. Ένας τριαντάρης μπορεί να αναζητάει υποδομές για τα παιδιά του ή να επιθυμεί την αυτοβελτίωση. Ένας σαραντάρης, και πολύ περισσότερο ένας πενήνταρης, ίσως αρχίζει να ψάχνει αλλού το νόημα: στην αίσθηση της κοινότητας και του ανήκειν, στη μετάδοση γνώσεων και της υποστήριξης των άλλων. Ένας εξηντάρης ή εβδομηντάρης μπορεί να νοιάζεται για το αποτύπωμα που θα αφήσει πίσω του, την υλική, φυσική ή δημιουργική κληρονομιά του, ενώ επίσης χρειάζεται διαφορετικές κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες. Μια χώρα με καλή, πόσο μάλλον «καταπληκτική», ποιότητα ζωής καλύπτει επαρκώς όλες αυτές τις διαφορετικές ανάγκες.

Όπως, όμως, αλλάζουν οι προτεραιότητες στη διάρκεια της ζωής ενός ανθρώπου, ταυτόχρονα μεταβάλλονται και οι συνθήκες μέσα στις χώρες και στις πόλεις. Τα τελευταία χρόνια οι συνθήκες αυτές έχουν αλλάξει, εάν όχι δραματικά, τότε σίγουρα ορατά, τόσο στη Βρετανία —για να χρησιμοποιήσω ένα παράδειγμα το οποίο γνωρίζω καλά— όσο και στην Ελλάδα. Μας προβληματίζουν —και πάρα πολύ καλά κάνουν— οι αποτυχίες του κρατικού μηχανισμού στις φωτιές, τις πλημμύρες και το χιόνι· η de facto ανομία και η ανυπαρξία κράτους δικαίου με την ελληνική διακιοσύνη να είναι σε μια μόνιμη κρίση· η θλιβερή κατάσταση στα πανεπιστήμια· οι ελλείψεις σε πόρους, προσωπικό, φαντασία και ενσυναίσθηση στα σχολεία και στα νοσοκομεία μας. Πρέπει να θυμόμαστε ότι η ποιότητα ζωής δεν είναι μόνο θέμα αντίληψης και αφηγημάτων, αλλά και θέμα αντικειμενικής πραγματικότητας.

Ωστόσο, πότε ήταν η τελευταία φορά που χρειαστήκαμε, χρησιμοποιήσαμε ή επισκεφθήκαμε σχολεία, πανεπιστήμια, νοσοκομεία, δημόσιες ή ιδιωτικές υπηρεσίες ή δικαστήρια στη Βρετανία; Γνωρίζουμε ότι η ζωή μιας δασκάλας ή μιας νοσοκόμας εκεί είναι πραγματική κόλαση; Γνω-

ρίζουμε ότι πολλά παιδιά που μπαίνουν τώρα στο γυμνάσιο έχουν επίπεδο ανάγνωσης και γραφής δευτέρας δημοτικού; Γνωρίζουμε ότι τα πανεπιστήμια έχουν υιοθετήσει επιχειρηματικά μοντέλα διοίκησης προσωπικού που θα τα ζήλευσαν οι επενδυτικές του Σίτι, και ότι πολλοί φοιτητές παίρνουν πτυχία χωρίς να πάνε στην αίθουσα, χωρίς να διαβάζουν, χωρίς να θέλουν να μάθουν; Γνωρίζουμε ότι το Εθνικό Σύστημα Υγείας της Βρετανίας κοντεύει να καταρρεύσει, και ότι αν έχεις (π.χ.) καρκίνο μπορεί να περιμένεις πολλούς μήνες για διάγνωση και ακόμη περισσότερους για θεραπεία; Γνωρίζουμε πόσο χρονοβόρο είναι να δεις τον γιατρό σου και πόσο δύσκολο είναι να τον πείσεις να σου δώσει ένα παραπεμπτικό για εξετάσεις; Γνωρίζουμε πόσο επικίνδυνο είναι να περπατάς βράδυ σε αρκετές γειτονιές του Λονδίνου; Έχουμε περιμένει δύο ώρες σε αναμονή για να μιλήσουμε με το καφκικό σύστημα των φορολογικών αρχών μόνο και μόνο για να μας κλείσει το τηλέφωνο ο υπάλληλος μόλις το σπκώσει; Έχουμε προσπαθήσει να βγάλουμε άκρη με παρόχους υπηρεσιών που δεν έχουν καταστήματα ή άλλους τρόπους επικοινωνίας; Έχουμε συνομιλήσει με γονείς εφήβων για να αντιληφθούμε ότι οι νέες γενιές στη Βρετανία ουσιαστικά μεγαλώνουν μέσα σε μια εικονική πραγματικότητα; Αντιλαμβανόμαστε ότι σε λίγα χρόνια θα περνάμε πολύ περισσότερο χρόνο στο

μετασούμπαν, σαν μπαταρίες παροχής κέρδους για τον κάθε Ζούκερμπεργκ και τον Μπέζος, αντί στον δημόσιο χώρο; Έχουμε παρατηρήσει ότι τα βρετανικά ΜΜΕ και η κοινωνία ασχολούνται, εδώ και χρόνια, με ανόητα, ανούσια θέματα, με ασκήσεις προβολής αρετής (virtue signalling) και ηθικούς πανικούς, ενώ η χώρα πληττείται από το Μπρέξιτ, η Κίνα διεισδύει στη Δύση, ο πλανήτης καίγεται, και η Ευρώπη είναι στο κατώφλι πολέμου; Έχουμε βιώσει την έλλειψη σεβασμού στον δημόσιο χώρο; Αντιλαμβανόμαστε το επιστημολογικό χάσμα και την κρίση προσοχής (attention crisis) στα οποία βρίσκεται η Δύση, με τον μισό πληθυσμό να προσλαμβάνει μια διαφορετική πραγματικότητα απ' ό,τι ο άλλος μισός, και εν τέλει σχεδόν τους πάντες να ιδιωτεύουν και να επιλέγουν τη διαφυγή της καλοπέρασης απ' ό,τι την επίπονη απαίτηση της κοινωνικής αλλαγής;

Ο πρωθυπουργός έχει δικίο στην ουσία της παρατήρησής του: η ποιότητα ζωής στην Ελλάδα είναι καλύτερη απ' ό,τι (συνήθως) νομίζουμε, ενώ έχει βελτιωθεί αισθητά τα τελευταία χρόνια και έχει κάθε προοπτική βελτίωσης στο άμεσο μέλλον. Αδικεί όμως τον εαυτό του και την κυβέρνηση του όταν ισχυρίζεται ότι αυτό οφείλεται στις φοροελαφρύνσεις (αυτή η παροχοκεντρι-

κή αντίληψη όμως είναι κυρίαρχη εδώ και χρόνια στο πολιτικό σύστημα, και εμείς την ανεχόμαστε γιατί μας βολεύει).

Υποψιάζομαι, χωρίς να μπορώ να το αποδείξω, ότι η ψηφιοποίηση του κράτους και η δραστική ελάττωση της ουρεαλιστικής χαρτούρας και της τριτοκοσμικής αναμονής στα γκισέ των δημοσίων υπηρεσιών που κυριολεκτικά μάζιζαν την καθημερινότητα ολόκληρων γενεών αποτελούν ασύγκριτα σημαντικότερο κίνητρο επιστροφής, απ' ό,τι κάποιες φοροελαφρύνσεις που για τα δεδομένα των μισθών του εξωτερικού, και της μείωσης του εισοδήματος που θα αντιμετώπιζε κάποιος που επιστρέφει, είναι αμελητέες.

Αυτό που όμως με στεναχωρεί περισσότερο στη συζήτηση για την ποιότητα ζωής στην Ελλάδα είναι το ότι δεν συνειδητοποιούμε τον δικό μας ρόλο. Ίσως πιο σημαντικό πρόβλημα απ' την κατάσταση στα πανεπιστήμια ή τα νοσοκομεία να είναι η αντίληψη, η κοσμοθεωρία μας· αυτή η τόσο αποπνικτική κυρίαρχη κουλτούρα της υποταγής και της σύμβασης, που σκοτώνει την ποικιλομορφία και μεταθέτει μόνιμως το πρόβλημα από το «εγώ» στο «αυτοί».

Παρατηρώ συχνά φίλους που με επισκέπτονται από την Ελλάδα στο Λονδίνο, με το που πατάνε το πόδι τους στην Αγγλία να θαυμάζουν την πειθαρχία του κόσμου, την

καθαριότητα, την ευγένεια, τους τρόπους, και να κριτικάρουν ασταμάτητα την Ελλάδα, ενώ ταυτόχρονα τους ξενίζουν οι ατομικές συμπεριφορές που υποστηρίζουν και συντηρούν αυτόν τον διαφορετικό τρόπο ζωής, και ενώ οι ίδιοι συνεχίζουν να αναπαράγουν συμπεριφορές που προκαλούν το πρόβλημα. Μας αρέσει η ψυχία στο μετρό αλλά δεν σκεφτόμαστε ότι αυτή βασίζεται στο να μη μιλάμε δυνατά ούτε

εμείς. Μας αρέσει που η οδήγηση είναι ασφαλής, αλλά μας ξενίζουν τα τσουκτερά πρόστιμα και οι κάμερες που σου στέλνουν αυτομάτως την κλήση σπiti σου. Μας αρέσει η ευγένεια αλλά εμείς δεν μάθαμε ποτέ να λέμε «ευχαριστώ», «παρακαλώ», «συγγνώμη», ενώ αντιμετωπίζουμε τους ανθρώπους που μας εξυπηρετούν σαν υποτακτικούς. Μας αρέσει που το εργασιακό περιβάλλον είναι αξιοκρατικό, αλλά κάνουμε ό,τι μπορούμε για να χάσουμε τους γνωστούς μας. Νομίζουμε ότι το σύστημα θα εξακολουθήσει να είναι όπως το θέλουμε, ακόμη κι αν εμείς συνεχίσουμε να συμπεριφερόμαστε χωρίς ευθύνη.

Μια επιφανειακή ανάγνωση αυτού του φαινομένου θα ήταν ότι υποδηλώνει κάτι άλλο: ανασφάλεια και απουσία αντίληψης της ισχύος μας. Θεωρούμε ότι είμαστε ανίσχυρα πόνια σε ένα τεράστιο σύστημα. Και επειδή ακριβώς δεν συνειδητοποιούμε τη θετική ή αρνητική ισχύ της δικής μας, ατομικής, πράξης, θεωρούμε ότι δεν υπάρχει κανένας λόγος να προσπαθήσουμε για το καλύτερο (ή ότι δεν θα χαθεί και ο κόσμος αν επιλέξουμε το χειρότερο). Επί της ουσίας δεν είμαστε κακοί άνθρωποι, αλλά κακοί «επιστήμονες»: κακοί αναγνώστες και ερμηνευτές της πραγματικότητας. Αυτό δεν λύνεται με φοροελαφρύνσεις. ■

**ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ
ΕΝΑΣ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ
ΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ
ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΜΗ ΕΦΥΓΑΝ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
Ή ΔΕΝ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΥΝ
ΣΕ ΑΥΤΗΝ**

Η Γούπι Γκόλντμπεργκ και το Ολοκαύτωμα

Άγνοια της ιστορίας, προκαταλήψεις, απλοϊκές ιδέες για τη «φυλή»:
μια υπόθεση στην οποία όλες οι πλευρές έχουν άδικο
Της ΣΩΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Μετά τις αμφιλεγόμενες δηλώσεις της για το Ολοκαύτωμα, το ABC τιμώρησε τη Γούπι Γκόλντμπεργκ με αναστολή δύο εβδομάδων από τον ρόλο της ως συμπαραουσιάστριας του «The View» στο κανάλι Disney. Η «τιμωρία» επεβλήθη μετά από κάμποσες ημέρες αντιδράσεων εκ μέρους εβραϊκών οργανώσεων και συγγνώμης εκ μέρους της Γκόλντμπεργκ, πυροδοτώντας συζήτηση σχετικά με την καριέρα της Αφρο-αμερικανίδας ηθοποιού, την cancel culture, την ιστορική αδαημοσύνη και τον ρατσισμό των Αφροαμερικανών εναντίον των λευκών.

Η Γκόλντμπεργκ αναφέρθηκε στην εξόντωση των Εβραίων στο επεισόδιο του σόου στις 31 Ιανουαρίου, όπου γινόταν συζήτηση για τις πρόσφατες απαγορεύσεις βιβλίων από μια σχολική επιτροπή του Τενεσί. Ανάμεσα στα βιβλία που ήθελαν να αφαιρεθούν από τις σχολικές βιβλιοθήκες τα μέλη της επιτροπής ήταν το «Maus», ένα graphic novel για το Ολοκαύτωμα, του βραβευμένου με Πούλιτζερ Art Spiegelman. Σημειώνω εδώ, παρενθετικά, ότι το «Maus» αρχίζει με την αντισημιτική δήλωση του Χίτλερ ότι οι Εβραίοι «είναι φυλή αλλά δεν είναι άνθρωποι» κι ότι ο Spiegelman απεικονίζει τους Ναζί σαν γάτες και τους Εβραίους σαν ποντίκια που τα κυνηγούν οι γάτες για να απαλλάξουν τον κόσμο από τα βλαβερά παράσιτα. Τα μέλη της σχολικής επιτροπής θεωρούν το βιβλίο ακατάλληλο για τα παιδιά διότι περιλαμβάνει οκτώ βρισιές και την εικόνα μιας γυμνής γυναίκας — το αίτημα της απαγόρευσης δεν φαίνεται να σχετίζεται με το Ολοκαύτωμα, αν και ποτέ δεν ξέρεις όταν εμπλέκονται θρησκευόμενοι του Τενεσί.

Κατά τη διάρκεια της συνομιλίας στο σόου, η Γκόλντμπεργκ δήλωσε ότι το Ολοκαύτωμα «δεν έχει σχέση με τη φυλή [...] ήταν μια απανθρωπιά του ανθρώπου προς τον άνθρωπο [...] πρόκειται για δύο ομάδες λευκών». Φάνηκε δηλαδή να ορίζει τη «φυλή» με μοναδικό κριτήριο το χρώμα του δέρματος. Για την Αφρο-αμερικανίδα, οι Γερμανοί Ναζί και οι Εβραίοι, εφόσον ανήκουν στην ίδια φυλή από ανθρωπολογική άποψη —την, ας πούμε, «λευκή»— δεν τίθεται μεταξύ τους ζήτημα ρατσισμού. Η ιστορία έχει αποδείξει το αντίθετο, αλλά η Γκόλντμπεργκ, όπως πολλοί άνθρωποι, λευκοί, ροζ και σοκολατί, βλέπει τον κόσμο με τα μάτια του «Color Purple».

Οι ανθρωπινες ομάδες που έχουν υποστεί διακρίσεις από άλλες ομάδες τείνουν να θεωρούν τον εαυτό τους το μοναδικό και υπέρτα-

το ιστορικό θύμα: στην περίπτωση των Αφρο-αμερικανών, η ρητορική της λευκής υπεροχής συμπαρασύρει όλες τις εσωτερικές αδικίες του πολιτισμού του λευκού δέρματος. Πρόκειται για μια απλοϊκή και μηχανιστική αντίληψη που μας απομακρύνει όλο και περισσότερο από την επιθυμητή φυλετική αχρωματοψία — τη μοναδική συνθήκη που θα μας απαλλάξει από ρατσιστικές μορφές συμπεριφοράς.

Η Γκόλντμπεργκ ζήτησε συγγνώμη στο Twitter και παραδέχτηκε ότι το Ολοκαύτωμα ήταν η συστηματική εξόντωση του εβραϊκού λαού, τον οποίο οι Ναζί θεωρούσαν κατώτερη φυλή. Ωστόσο, παρά τις θεαματικές χειρονομίες συγγνώμης, είναι σαφές ότι συχνά η άγνοια της ιστορίας και οι παρεξηγήσεις γύρω από αυτή δείχνουν ανησυχητικές πολιτιστικές και ιδεολογικές τάσεις: για πολλούς Αφρο-αμερικανούς που έχουν μεγαλώσει με την έμμονη ιδέα του χρώματος, όταν γίνεται λόγος για φυλή το κριτήριο είναι αποκλειστικά το χρώμα — όχι η εθνοθρησκευτική παράδοση. Η έξαρση των ταυτοτήτων που προκύπτουν από αυτή την έμμονη ιδέα και που καθορίζονται από επιφανειακά ανθρωπολογικά χαρακτηριστικά κατακερματίζει τις κοινωνίες και δημιουργεί παράδοξους ανταγωνισμούς: ποιος έχει υποφέρει περισσότερο από τον ρατσισμό; Οι μαύροι ή οι Εβραίοι; Ποιον βασάνισαν περισσότερο οι Τούρκοι; Τους Αρμένιους ή τους Ποντίους;

Η Γκόλντμπεργκ είναι βεβαίως αδαής, αλλά οι δηλώσεις της είναι μέρος του αφρο-αμερικανικού mainstream: στον 21ο αιώνα, στο αμερικανικό περιβάλλον όπου δεν έχει υπάρξει εμπειρία εβραϊκών διώξεων, η «λευκή φυλή» ορίζεται σαν ένα συμπαγές σώμα. Σ' αυτή την αντίληψη συμβάλλουν διάφορες εξτρεμιστικές ομάδες, όπως οι αρνητές του Ολοκαυτώματος, και βεβαίως η απώλεια της ιστορικής και πολιτιστικής μνήμης και η συνωμοσιολογία.

Η φυλή είναι, εν πολλοίς, μια κοινωνική κατασκευή: οι περισσότεροι από μας έχουμε προγόνους από την Αφρική, από την Παλαιστίνη κι από τους Βίκινγκς, μαζί και ταυτοχρόνως. Οι αντιλήψεις του φυλετικού ανήκιν με βάση τη λευκότητα ή την «blackness» ισοπεδώνουν τα ζητήματα της τάξης, της κουλτούρας, των πολλαπλών ταυτοτήτων που έχουν οι άνθρωποι. Τούτου λεχθέντος, αν και οι Εβραίοι έχουν υποστεί τη μεγαλύτερη φρικαλεότητα στην ιστορία, πολλές εθνότητες λευκών έχουν υποφέρει από άλλες εθνότητες που είχαν αυτοανακηρυχθεί κατά τη «λευκότερες» —για παράδειγμα, στον 19ο αιώνα οι Ιρλανδοί μετανάστες στις ΗΠΑ θεωρούνταν κατώτεροι από τους προτεστάντες— ενώ, το συνηθέστερο ήταν, και είναι, οι άνθρωποι να υποφέρουν από ομοφύλους τους.

Τέλος, παρότι η Γκόλντμπεργκ είχε άδικο και έδειξε άγνοια και πνευματική στενότητα (δεν είναι η πρώτη φορά: κάθε τόσο, ξεστομίζει βατράχια), οι αντιδράσεις εναντίον της είναι εξίσου ανησυχητικές με τις δηλώσεις της. Οι συζητήσεις περί εβραϊσμού με όρους φυλής —και όχι με όρους πολιτιστικής και θρησκευτικής παράδοσης— παραπέμπουν στο αίμα, δηλαδή σε μια ανύπαρκτη οντότητα: δεν υπάρχει εβραϊκό αίμα, όπως δεν υπάρχει ελληνικό ή αφρικανικό αίμα. Αλλά ότι και να πιστεύει κανείς, το να τον στριμώχνουμε στον τοίχο επειδή είναι ανιστόρητος ή επειδή εκφράζει προκαταλήψεις, σημαίνει ψαλίδισμα της ελευθερίας του λόγου, ιδιαίτερα σε μια χώρα όπου όλοι οι μαγανευτές και οι τσαρλατάνοι απολαμβάνουν αυτού του δικαιώματος. **A**

ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

MOBY DICK

THE MUSICAL

Βασισμένο στο μυθιστόρημα του Herman Melville

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΚΛΕΑΣ

CHRISTMAS THEATER

ΑΠΟ 15.02.2022

ONASSIS CULTURE ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ: onassis.org

ΤΑ ΝΟΥΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Του ΣΤΑΜΑΤΗ ΖΑΧΑΡΟΥ

19 ετών ήταν ο Άλκης Καμπανός. Βγήκε μια βόλτα και μια συμμορία τον δολοφόνησε. Όσα ακολούθησαν, «μαχαίρια στο κόκαλο», «τέλος στην ανοχή» και συλλυπητήρια από Ποδοσφαιρικές Εταιρείες — κάποιες από τις οποίες συντηρούν τον εσμό των δολοφόνων— προσβάλλουν απλώς τη μνήμη του αδικοχμένου Άλκη, αλλά και τη νοημοσύνη μας.

€1250 κοστίζει ένα μαχαίρι karambit για online παραγγελία. Θα ήταν σκόπιμο να μας πει η αστυνομία πόσους «φυσιολάτρες» έχει συλλάβει στα γήπεδα με «εξοπλισμό για κυνήγι, ψάρεμα και δραστηριότητες στη φύση». Εδώ βέβαια έμειναν στον αέρα οι απειλές του Θάνου Πλεύρη για ποινή σε ΠΑΕ που έβαζε στο γήπεδο ανεμβολίαστους, περιμένετε ότι θα τα βάλουν με τους Χούλιγκαν;

13% είναι η μεσοσταθμική μείωση του ΕΝΦΙΑ, την οποία ανακοίνωσε ο πρωθυπουργός. Ξέρω βέβαια ότι ο ΕΝΦΙΑ είναι ένας άδικος φόρος που δεν αλλάζει αλλά καταργείται. Προς το παρόν, ας βολευτούμε με αυτό.

20% ήταν η πρώτη μείωση του ΕΝΦΙΑ το 2019. Στο σύνολο, οι πολίτες θα πληρώσουν πλέον 920 εκατ. ευρώ λιγότερα.

5 εκατ. φορολογούμενοι, ήτοι περίπου το 80% θα πληρώσουν λιγότερο φόρο σε σχέση με πέρυσι.

14% των ιδιοκτητών ακινήτων, περίπου 875.000 φορολογούμενοι, θα πληρώσουν τον ίδιο φόρο με πέρυσι.

375.000 ιδιοκτήτες ακινήτων θα πληρώσουν μεγαλύτερο φόρο. Οι μισοί θα

δουν αύξηση μέχρι €50.

8 πολίτες προχώρησαν σε ομαδική αγωγή κατά της Αττικής Οδού.

128.000 ευρώ ζητούν όλοι μαζί. Πολύ περισσότερα από το διχίλιaro που θα δώσει ούτως ή άλλως η εταιρεία, και μάλιστα μετά από παρότρυνση του πρωθυπουργού.

500 και πλέον στελέχη συνυπέγραψαν κείμενο διαμαρτυρίας για την επίθεση Πολάκη στον ανυπεράσπιστο Νίκο Φίλη αλλά και σε άλλα στελέχη του κόμματος. «Το πολιτικό μπουλινγκ δεν είναι ιδιον της Αριστεράς», καταλήγουν οι υπογράφωντες. Ίσως χρειάζονται γερές δόσεις μουρουνέλαιο, καθώς η μνήμη τους μοιάζει ασθενής αφού ξεχνούν τις επιθέσεις σε πασόκους, νεοδημοκράτες, δημοσιογράφους, δικαστές και λοιπές δημοκρατικές δυνάμεις τις οποίες ανέχονταν, αν δεν επικροτούσαν με το γνωστό ειρωνικό χαμόγελο.

224 δολ. στοίχιζε την Τρίτη η μετοχή της εταιρείας meta, μητρικής της εταιρείας Facebook.

323 δολάρια στοίχιζε η κάθε μετοχή μία εβδομάδα νωρίτερα. Η κατάρρευση ήταν επακόλουθο της ενημέρωσης που έκανε η διοίκηση για την πορεία

6,96% αύξηση κατέγραψε τον Ιανουάριο ο Γενικός Δείκτης του Χρηματιστηρίου της Αθήνας. Είναι η δεύτερη καλύτερη επίδοση παγκοσμίως μετά το χρηματιστήριο της Βραζιλίας.

3,32% υποχώρησε στο ίδιο διάστημα ο δείκτης Dow Jones στη Νέα Υόρκη και 8,98% ο δείκτης Nasdaq.

των οικονομικών αποτελεσμάτων.

49 νεκρούς άφησαν οι φονικές πυρκαγιές στην Ηλεία το 2007. Σε μια διασταλτική ερμηνεία της θεωρίας του χάους, ένας πολιτικάντης που επικείμενος να διαχειριστεί τον θρήνο με προεκλογικά κριτήρια, επηρεάζει την πολιτική κατάσταση το 2022.

3.000 ευρώ ήταν το «δώρο» που μοίραζαν οι κυβερνώντες της εποχής σε όποιον έλεγε «καλημέρα», σύμφωνα με όσα υποστήριξε ο πρώην Υπουργός Πέτρος Δούκας.

96 λέξεις χρειάστηκε ο ΣΥΡΙΖΑ για να κατακραυνώσει όσες άθλιες πρακτικές περιέγραψε ο πρώην υπουργός. Όσοι είναι νεότεροι, πάντως, δεν θα μάθουν επί κυβέρνησης τίνος πρωθυπουργού συνέβαιναν αυτά. Τουλάχιστον δεν θα το μάθουν από την ανακοίνωση του ΣΥΡΙΖΑ.

37 εκατ. ευρώ έχει συγκεντρώσει ο ειδικός λογαριασμός για την αποκατάσταση των καταστροφών από την —επίσης φονική— πυρκαγιά στο Μάτι.

100 κοινωνικές κατοικίες θα κατασκευαστούν βάσει του συγκεκριμένου σχεδίου με χρήματα που δώρισε η κυπριακή κυβέρνηση. Ο ΣΥΡΙΖΑ καταψήφισε, διότι αρχικά είχε προβλεφθεί η κατασκευή νοσοκομείου, το οποίο ωστόσο δεν περιλαμβάνεται στο τελικό σχέδιο. Μα και να το έφτιαχναν, θα χάλαγε κάποια στιγμή...

4 πλό άξελ, δηλαδή 4 πλήρεις περιστροφές στη διάρκεια άλματος, έκανε η Ρωσίδα αθλήτρια Καμίλα Βαλίεβα στους Χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες του Πεκίνου. Πρόκειται για ένα ιστορικό επίτευγμα, σύμφωνα με τους ειδικούς, καθώς καμία άλλη αθλήτρια δεν είχε καταφέρει περισσότερες από 3 περιστροφές.

15 ετών είναι η Ρωσίδα πρωταθλήτρια και έλαβε 178.92 πόντους. Δεν χρειάζεται να είσαι ο Αλέξης Κωστάλας για να καταλάβεις πόσο ιστορικό ήταν το επίτευγμα της Βαλίεβα.

1.105 κλίνες ΜΕΘ διαθέτει σήμερα το Εθνικό Σύστημα Υγείας, σύμφωνα με στοιχεία από βίντεο του Υπουργείου Υγείας.

557 ήταν οι κλίνες ΜΕΘ το 2019.

2.114 γιατροί, 797 νοσηλευτές και 818 άτομα λοιπό προσωπικό, προσελήφθηκαν για να ενισχύσουν τις ΜΕΘ, από την έναρξη της πανδημίας και μετά. Οι αριθμοί αντιμετωπίζονται δύσκολα, όμως υπάρχει η μαγική φράση «Ο λαός δεν καταλαβαίνει από νούμερα, το ΕΣΥ χρειάζεται ενίσχυση» που βάζει πάντοτε τα πράγματα στη θέση τους.

5% αυξήθηκε το εισόδημα των νοικοκυριών στην Ελλάδα κατά το τρίτο τρίμηνο του 2021, σύμφωνα με στοιχεία του ΟΟΣΑ. Επίδοση που ήταν η δεύτερη καλύτερη στον κόσμο μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ.

8,6% ήταν η αντίστοιχη ενίσχυση του εισοδήματος των νοικοκυριών στην Αυστρία, η οποία βρίσκεται στην πρώτη θέση.

1% ήταν κατά μέσο όρο η αύξηση του εισοδήματος των νοικοκυριών στις χώρες του ΟΟΣΑ. Όπως και πιο πάνω όμως, υπάρχει η φράση «Ο λαός δεν καταλαβαίνει από νούμερα, το εισόδημα των νοικοκυριών χρειάζεται ενίσχυση» που βάζει πάντα τα πράγματα στη θέση τους, σε μια τηλεοπτική συζήτηση.

VERBA VOLANT

ΠΕΤΡΟΣ ΔΟΥΚΑΣ

«Στις φωτιές της Ηλείας μοιράζαμε σακούλες με λεφτά σε όποιον μιλούσε ελληνικά. Όποιος έλεγε καλημέρα, έπαιρνε λεφτά, έχουν μείνει αδέχαστα τα χρόνια αυτά...» Αδέχαστα όντως. Τα πληρώνουμε μέχρι σήμερα. Πώς να τα ξεχάσουμε;

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ

«Οι θάνατοι Covid-19 θα ξεπεράσουν αυτούς του Εμφυλίου». Η Theo Louboutin-Tzakris θέτει ακόμη ένα μέτρο σύγκρισης μετά τη «μονάδα παιδικών σταθμών» με την οποία συνέκριναν κάθε δαπάνη οι βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ προ του 2015. Τώρα έχουμε και τη «μονάδα εμφυλίου». Δεν έχει νόημα να μπει κανείς σε συζήτηση αλλά ενημερωτικά, οι νεκροί του Εμφυλίου, ξεπέρασαν τις 70 χιλιάδες, σύμφωνα με τις πλέον μετριοπαθείς εκτιμήσεις.

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ

«Υπάρχει μια τελική ημερομηνία που μετά από αυτήν, και εσείς, θα συμφωνήσετε μαζί μου ότι —αν συνεχιστεί— το σκανάρισμα θα είναι για πολιτικούς λόγους και όχι για υγειονομικούς;; Το Πάσχα; Το καλοκαίρι; τον Σεπτέμβριο; Πότε...; Αν περάσει η ημερομηνία που γράψατε, θα παραδεχτείτε ότι σας κορόιδεψαν;» Ο τραγουδιστής-γιατρός ζητά απλώς δικαίωση. Θα μας συγχωρήσει, αρκεί να παραδεχτούμε ότι πιαστήκαμε κορόιδα.

ΚΩΣΤΑΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

«Στην Κούβα η επανάσταση είναι ζωντανή. Να σταματήσει το απάνθρωπο εμπόριο στον περήφανο αυτό λαό». Η υπερηφάνεια και η επανάσταση βεβαίως πληρώνονται. Εμείς για παράδειγμα την πληρώσαμε με κλειστές τράπεζες και φόρους-εισφορές έως 80% κατά περίπτωση.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΠΙΣΜΠΙΚΗΣ

«Σταμάτησα το σχολείο, στα 15 μου ταυτίστηκα με την αναρχία». Δεν είναι μια απλή δήλωση αλλά ένας φόρος τιμής του πηθοποιού στον συνάδελφό του Γιώργο Πετρόχειλο. Πατί: «Η αλήθεια βρίσκεται στους Sex Pistols. Γκέγκε;»

ΤΑΣΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ

«Ηταν λάθος που μπήκαμε στη λογική να κάνουμε γενικούς γραμματείς και διευθυντές με κριτήρια τα προσόντα τους. Δηλαδή εγώ έχω κάτσει και έχω σκεφτεί τι έκανε το ΠΑΣΟΚ για να κυριαρχήσει το 1981 και γιατί τότε η ΝΔ μιλούσε για πρασινοφρουρούς. Είχανε ρίξει όλο το κόμμα μέσα σε όλους τους θεσμούς και προσπαθούσαν πραγματικά να τους ανατρέψουν μέσα στο ίδιο τους το σπίτι». Παραβλέπω το γνηστικό «μέσα στο σπίτι τους» και επικροτώ το γεγονός ότι η συντρόφισσα επιτέλους αναγνώρισε τη συμβολή του αυθεντικού Αυριανισμού στο σύγχρονο ελληνικό πολιτικό και πολιτισμικό kit.

ΡΑΝΤΑΡ ΚΑΙ ΦΙΛΤΡΟ

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Κανένας δεν ανέμενε θαύματα. Η επίσκεψη του Εμανουέλ Μακρόν στο Κρεμλίνο εν μέσω μείζονος κρίσης στις σχέσεις της Ρωσίας με τη Δύση πραγματοποιήθηκε σε πλαίσιο που λογικά περιόριζε τον χώρο για διπλωματικούς ελιγμούς. Η συνάντηση του Βλαντιμίρ Πούτιν με τον πρόεδρο της Γαλλίας ξεπέρασε τις πέντε ώρες. Δεν ήταν προφανώς μια απλή ανταλλαγή απόψεων. Ήταν ένας μαραθώνιος διαπραγμάτευσης, όπου και οι δύο συνομιλητές έδωσαν την εντύπωση πως έπαιρναν πολύ σοβαρά αυτήν την ευκαιρία διαλόγου.

Αν κρίνουμε από το πρωτοσέλιδο της «Le Monde», την Τρίτη 8 Φεβρουαρίου, η Μόσχα έδωσε την εντύπωση πως είναι διατεθειμένη να προχωρήσει σε συμβιβασμό, αρκεί η ατζέντα να ασχοληθεί σχεδόν αποκλειστικά με το ζήτημα της γεωασφάλειας που θέτει μετ' επιτάσεως η Ρωσία εδώ και 30 χρόνια, χωρίς να την παίρνει κανείς στα σοβαρά. Το Παρίσι και αντιλαμβάνεται το πρόβλημα αλλά και αισθάνεται ότι η Μόσχα έχει τα δίκια της σε αυτήν την υπόθεση. Δεν μπορεί η Δύση το 2022 να συμπεριφέρεται έναντι της Ρωσίας όπως η Σοβιετική Ένωση αποπειράθηκε να συμπεριφερθεί με ανάλογο τρόπο πολλές δεκαετίες πριν με την κρίση της Κούβας. Δεν μπορείς, δηλαδή, να διατηρείς ζωντανή την απειλή ένταξης της Ουκρανίας στο ΝΑΤΟ. Είναι ωσάν να τοποθετείς πυρηνικές κεφαλές στη Σιέρα Μάδρε της Κούβας απέναντι από τη Φλόριντα. Αν κρίνουμε από το πρωτοσέλιδο της ίδιας ημέρας του βρετανικού «Guardian», η πεντάωρη και πλέον συνάντηση στη Μόσχα ήταν μία αποτυχία. Το ρήμα που χρησιμοποιεί στο τίτλο της η βρετανική εφημερίδα είναι ακριβώς «Fail».

Ο «Guardian» εκφράζει το κόμμα των Εργατικών και ως προς την εσωτερική πολιτική ήταν πάντα μια προοδευτική εφημερίδα. Ωστόσο, στα ζητήματα εξωτερικής πολιτικής και ΝΑΤΟ, ο... επαμφοριστερίζων «Φρουρός» ήταν και είναι η αιχμή του δόρατος της επιθετικής άποψης στα περί δυτικής κυριαρχίας. Η Μεγάλη Βρετανία, άλλωστε, στο ουκρανικό ζήτημα διαδραματίζει σταθερά και εξ αρχής τον ρόλο του «κακού μπάτσου». Η τακτική αυτή, εξάλλου, λειτουργεί άριστα για τα προσωπικά πολιτικά συμφέροντα του Μπόρις Τζόνσον, ο οποίος βρίσκεται στο ναδίρ της δημοφιλίας του, και άρα η επιθετικότητα στην εξωτερική πολιτική ενδεχομένως να λειτουργεί ως σωσίβιο. Είναι το Λονδίνο που σήκωσε υπέρμετρα τους τόνους και πάντως πολύ πάνω από το διπλωματικό μπόι της Μεγάλης Βρετανίας, όταν το Foreign Office επωμίστηκε τον ρόλο του δυτικού λεγεωνάριου και συμπεριφέρθηκε ως ταύρος εν υαλοπωλείω προκαλώντας τη Μόσχα με σχεδόν υστερικούς ισχυρισμούς γύρω από τις πολεμικές προετοιμασίες του Βλαντιμίρ Πούτιν. Όχι πως δεν υπήρχαν ογκώδεις μετακινήσεις στρατευμάτων και ειδικών μονάδων προσβολής. Η Ρωσία δεν έκρυψε την πρόθεσή της να εκβιάσει λύσεις επί του ζητήματος ασφαλείας που θέτει. Όμως η κυβέρνηση του Μπόρις Τζόνσον έπαιξε το χαρτί των «Ιεράκων» στην Ουάσιγκτον εγκλωβίζοντας τον Τζο Μπάιντεν σε ένα εσωτερικό παίγνιο συσχετισμών με τους Ρεπουμπλικανούς. Ο Μπόρις Τζόνσον, ως γνήσιος εκφραστής του σύγχρονου πολιτικού αριθισμού, ξαναθυμήθηκε τον Τράμπ και τους τραμπιστές. Εκεί ο πρόεδρος των ΗΠΑ έχασε την πρωτοβουλία των κινήσεων και παρασύρθηκε αναγκαστικά σε έναν επιθετικό, εθνικιστικό και χωρίς δυνατότητα εύκολης απαγκίστρωσης ανεμοστρόβιλο αντιρωσικής ρητορικής.

Στο Βερολίνο, τα πράγματα ήταν απολύτως ξεκάθαρα. Οι Γερμανοί βιομήχανοι και οι τραπεζίτες είχαν εξ αρχής ταχθεί υπέρ της συνεργασίας με τη Ρωσία. Πρόκειται για τη νέα εκδοχή της γερμανικής επιρροής

στον στρατηγικό χώρο της Mitteleuropa. Αφού δεν μπορούμε να το κάνουμε μόνοι μας, ας το κάνουμε με τη Μόσχα, σκέφτηκαν στο Βερολίνο.

Τότε λοιπόν, ο Γκέραρντ Σρέντερ, πρώην καγκελάριος, Σοσιαλδημοκράτης, μετά τη νίκη της Μέρκελ ανέλαβε ηγετική θέση στο κονσόρτσιουμ του Nord Stream 1. Στη συνέχεια έγινε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας Nord Stream 2. Τέλος, προ δύο εβδομάδων, ο Γερμανός πρώην πολιτικός εισήλθε και στο Διοικητικό Συμβούλιο της εμβληματικής και πανίσχυρης Gazprom. Ο συμβολισμός είναι από μόνος του αρκετός για να εκφράσει αυτό που πραγματικά συμβαίνει στη γερμανική επιχειρηματική και τραπεζική ελίτ. Δεν πρόκειται μόνον για μια ταύτιση συμφερόντων και αποδοχή αλληλεξάρτησης στον ενεργειακό τομέα. Το Βερολίνο αντιλαμβάνεται τη Ρωσία ως αναπόσπαστο τμήμα του στρατηγικού του βάθους προς ανατολάς και βεβαίως ως δυνητικό ανάχωμα σε μια προσεχή σύγκρουση με την Κίνα, όποια μορφή και αν λάβει αυτή η σύγκρουση.

Ο Εμανουέλ Μακρόν είναι ένας έξυπνος άνθρωπος που αντιλαμβάνεται πως τα συμφέροντα της Κεντρικής Ευρώπης δεν ταυτίζονται με εκείνα της Πολωνίας, της Λετονίας και της Εσθονίας. Η Βαρσοβία μπορεί να τρέμει τη ρωσική αρκούδα. Το Παρίσι έχει ανάγκη τη Ρωσία ως οικονομικό και όχι μόνον εταίρο. Πόσο δε μάλλον η Γερμανία αλλά και η Ιταλία, η Ισπανία και οι Κάτω Χώρες.

Οι Αμερικανοί επιχειρηματίες τριβούν τα χέρια τους. Η τιμή του φυσικού αερίου έχει εκτιναχθεί. Τα ταμεία των μεγάλων εταιρειών στις ΗΠΑ, την Αραβία, τη Ρωσία, την Αλγερία, τη Νιγηρία και την Ανγκόλα γεμίζουν με πακτωλούς χρημάτων που εισρέουν. Οι δυτικοί καταναλωτές στενάζουν. Οι κοινωνίες βρίσκονται υπό πίεση. Οι Αμερικανοί, οι Άραβες, οι Ρώσοι, οι χώρες που εξάγουν υδρογονάνθρακες θπασαρίζουν πάνω στην πλάτη κυρίως των δυτικών καταναλωτών. Η Κίνα τα κατάφερε και έκλεισε συμφωνία με τη Ρωσία για φθινό φυσικό αέριο και τις επόμενες δεκαετίες.

Η Ουάσιγκτον επιχείρησε να καθουσιάζει τους Ευρωπαίους υποσχόμενη μεγάλες ποσότητες αμερικανικού φυσικού αερίου σε υδροποιημένη μορφή. Γρήγορα κατέστη σαφές πως οι ΗΠΑ αδυνατούν να προμηθεύσουν την Ευρώπη με ικανές ποσότητες υδρογονανθράκων ώστε να αντικαταστήσει τη Ρωσία ως βασικό προμηθευτή ενέργειας. Ούτε οι ποσότητες που αντλεί

το Κατάρ επαρκούν. Οι Ευρωπαίοι έσπευσαν το Μπακού για να ζητήσουν περισσότερο φυσικό αέριο από το Αζερμπαϊτζάν. Ούτε αυτές οι ποσότητες επαρκούν.

Συμπέρασμα. Ο Εμανουέλ Μακρόν και η γερμανική καγκελαρία, ο Μάριο Ντράγκι και η Κεντρική Ευρωπαϊκή Τράπεζα γνωρίζουν πως η αποκατάσταση μιας σταθερής, ισορροπημένης, αμφίπλευρης και μακροχρόνιας διάρκειας σχέσης με τη Ρωσία αποτελεί condition sine qua non για την ενεργειακή, οικονομική και γεωπολιτική ασφάλεια στην Ευρώπη. Ιδιαίτερα από τη στιγμή που το νέο δόγμα της πολιτικής ηγεσίας της Κίνας πέρασε σε επιθετικότερο γεωοικονομικό αλλά και περιφερειακά (τοπικά) γεωπολιτικό στάδιο. Στο πίσω δε μέρος του μυαλού των Ευρωπαίων ηγετών караδοκεί μόνιμως η υποψία πως η αμερικανική εξωτερική πολιτική έχει εισέλθει ανεπιστρεπτή στην περίοδο του «Συνδρόμου του Αφγανιστάν». Της απεμπόλησης δηλαδή συμμαχιών και εταιρικών σχημάτων, αν και εφόσον το επιβάλλουν ακόμη και τα βραχυπρόθεσμα αμερικανικά συμφέροντα. Το παράδειγμα της ασυνεπείας και μέχρις ενόχου ανηθικότητας διπλωματικής πολιτικής που ακολουθήθηκε από τις ΗΠΑ στο ζήτημα της Αυστραλίας (υποβρύχια) αποτελεί πάγια πλέον επιφύλαξη, η οποία διατυπώνεται σε κάθε ευκαιρία στα διεθνή fora (ανεπίσημα έστω). **Α**

Οι σύνδεσμοι του θανάτου

Της ΜΙΛΕΝΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ

Οι ανακοινώσεις της κυβέρνησης για τα μέτρα αντιμετώπισης της οπαδικής βίας, μετά τη στυγερή δολοφονία του Αλκη Καμπανού από μέλη συνδέσμων, προκαλούν αλγεινή εντύπωση και δικαιολογημένη απαισιοδοξία.

Τα μέτρα είναι εκ προοιμίου ατελέσφορα, καθώς έπονται της τραγωδίας. Το πρόβλημα είναι γνωστό εδώ και χρόνια και η πολιτεία επιλέγει τον ρόλο του Επιμηθέα, ενώ δύο και πλέον χρόνια δεν έχει πείσει ότι μπορεί να το αντιμετωπίσει. Πέραν αυτού τα μέτρα είναι προκλητικά γενικόλογα, παραπέμποντας σε ένα κράτος παλαιάς κοπής, το οποίο μετά από κάθε «στραβή» και ποτέ πριν, αυστηροποιεί το θεσμικό πλαίσιο, εντατικοποιεί τους ελέγχους και προβαίνει στις αναγκαίες προσαρμογές του Ποινικού Κώδικα! Να 'χαμε να λέγαμε δηλαδή, όπως θα μπορούσαμε χαριτολογώντας να πούμε. Μόνο που, όταν ένα παιδί 19 ετών χάνει τη ζωή του, τόσο άδικα και τόσο αποτρόπαια σε ένα χρονικό προαναγγελθέντος θανάτου, δεν μπορεί κανείς να χαριτολογεί.

Η οπαδική βία δεν είναι ο κλασικός χουλιγκανισμός, έτσι όπως τον γνωρίσαμε στην αυθεντική βρετανική του εκδοχή, την οποία η Μάργκαρετ Θάτσερ εξαφάνισε. Οι σύνδεσμοι τείνουν να μετεξελιχθούν σε οργανωμένες συμμορίες με στρατιωτική πειθαρχία και ιεραρχία, όπου με δόλωμα την άδολη αγάπη για την ομάδα στρατολογούνται νέα παιδιά, έτοιμα για όλα. Οπλίζονται με φονικά αντικείμενα, ποτίζονται με μίσος και χρησιμοποιούνται ως μισθοφόροι σε επιχειρήσεις της νύχτας, έχοντας ως αντίδωρο όχι μόνο τις εκάστοτε χρηματικές παροχές αλλά και τη διαβεβαίωση της οπαδικής κάλυψης και προστασίας όταν και εφ' όσον προκύψουν προβλήματα με τις δικτυικές αρχές και την δικαιοσύνη. Οι πράξεις τους δεν εξαγνίζονται σε συμπλοκές αντίπαλων ποδοσφαιρικών συμμοριών, αλλά επεκτείνονται σε ένα ευρύ φάσμα δοσοληψιών της νύχτας και του υπόκοσμου.

Οι νταήδες των συνδέσμων είναι συχνά ανήλικοι φτωχοδιάβολοι, τοξικομανείς, αλλά και χρυσαυγίτες που αναπληρώνουν την προστασία της χαμένης κομματικής στέγης, με την ασφάλεια και τις «διευκολύνσεις» που παρέχονται από την οπαδική οικογένεια. Χρυσάυγιτες που με δόλωμα πάντα την απροϋπόθετη αγάπη για την ομάδα και τον «ηρωικό» σύλλογο εισχωρούν στα σχολεία και στρατολογούν μαθητές οι οποίοι μετετρέπονται σε εκτελεστές εντολών και επιθέσεων

Η δράση τους σε κάθε περίπτωση παραπέμπει σε εγκληματικές οργανώσεις, και ο Αλκης Καμπανός, όπως και ο Μιχάλης Φιλόπουλος πριν από λίγα χρόνια, υπήρξαν θύματα φασιστικών ταγμάτων εφόδου, τα οποία με πρόσχημα το οπαδικό πάθος σκοτώνουν, τραυματίζουν, καταστρέφουν και λεηλατούν.

Αν η δημοκρατία μας δεν αντιδράσει οργανωμένα, άμεσα και με σχέδιο, είναι βέβαιο ότι ο κατάλογος των θυμάτων θα διευρύνεται.

Η πολιτεία έχει την υποχρέωση να επιβάλει την αποσύνδεση των ΠΑΕ από τις εγκληματικές αυτές συμμορίες. Η λειτουργία των συνδέσμων χωρίς την υλική και ηθική υποστήριξη των ποδοσφαιρικών συλλόγων είναι απολύτως αδύνατη. Οι ποδοσφαιρικές ομάδες είναι οι αποκλειστικοί αιμοδότες τους.

Κατά συνέπεια, και μετά από αρκετές δολοφονίες και πάμπολλους τραυματισμούς και βανδαλισμούς, ήρθε η ώρα να αμυνθούμε και να προστατέψουμε υπέρτερα αγαθά, όπως είναι η ζωή και η ασφάλεια των πολιτών.

Η διακοπή του πρωταθλήματος και η διακοπή των χρηματοδοτήσεων είναι μέτρα αποτροπής που εκπέμπουν πολιτική βούληση και ανταποκρίνονται στη συνολική απαίτηση της κοινωνίας για ριζική αντιμετώπιση του προβλήματος.

Οι αστυνομικές αρχές οφείλουν να ερευνήσουν, να εξιχνιάσουν και να εξαρθρώσουν αυτές τις εγκληματικές οργανώσεις με την ταχύτητα και την αποτελεσματικότητα με την οποία έδρασαν στην εξάρθρωση της Χρυσής Αυγής. Ο κίνδυνος μπορεί να είναι διαφορετικού περιεχομένου, αλλά είναι εξίσου μεγάλος. Δεν κινδυνεύει η λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος το οποίο ήθελε να καταλύσουν τα μέλη της ΧΑ, η δράση των συνδέσμων όμως απειλεί το υπέρτατο αγαθό της ζωής και της ασφάλειας των πολιτών. Είναι η ανάγκη υπεράσπισης της καθημερινότητας μας από τον τραμπουκισμό και την εγκληματική δράση αυτών των ορδών που πρέπει να μας αφυπνήσει όλους.

Εδώ που έχουμε φτάσει και με τον μακρύ κατάλογο των θυμάτων και των συμπλοκών, η ανοχή είναι συνενοχή.

Η τήρηση ενός λεπτού σιγής στη μνήμη των θυμάτων νχεί πλέον περισσότερο ως προσβολή στη μνήμη τους. Χρειάζονται μέτρα αποφασιστικότητας και πυγμής και όχι κινήσεις εκτόνωσης και διαχείρισης του θυμικού. **Α**

**ΤΟ ΠΑΡΙΣΙ ΚΑΙ
ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ
ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΑΛΛΑ
ΚΑΙ ΑΙΣΘΑΝΕΤΑΙ
ΟΤΙ Η ΜΟΣΧΑ ΕΧΕΙ ΤΑ
ΔΙΚΙΑ ΤΗΣ ΣΕ ΑΥΤΗΝ
ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ**

Ευάγγελος
ΓΙΑΜΑΡΕΛΛΟΣ-
ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΗΣ

Μια θεραπεία για τους ασθενείς από κορωνοϊό φέρει ελληνική σφραγίδα

Της ΡΟΥΛΑΣ ΠΑΠΠΑ-ΣΟΥΛΟΥΝΙΑ

Για τα δύο χρόνια τις πανδημίας έχουν κατατεθεί προς αδειοδότηση στην Επιτροπή Φαρμάκων για Ανθρώπινη Χρήση (CHMP) του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων (EMA) 7.500 κλινικές μελέτες για τη θεραπεία των ασθενών από Covid-19. Από όλες αυτές μόνο τέσσερις πήραν την έγκριση να εφαρμόζονται στα νοσοκομεία. Η μία φέρει ελληνική σφραγίδα και υλοποιήθηκε από την πανεπιστημιακή ομάδα του Νοσοκομείου Αττικών υπό την αιγίδα του καθηγητή Παθολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Ευάγγελου Γιαμαρέλλου-Μπουρμπούλη. Το Kineret (Anakinra) έχει αδειοδοτηθεί από τις 16 Δεκεμβρίου από τον EMA με ελληνικό συντονισμό και σχεδιασμό που βελτιώνει κατά 64% την κατάσταση των ασθενών με πνευμονία από Covid-19 και μειώνει κατά 54% τους θανάτους από κορωνοϊό. Μιλήσαμε με τον καθηγητή και την επιστημονική του ομάδα για να μάθουμε περισσότερα για το συγκεκριμένο φάρμακο και τη θεραπευτική αντιμετώπιση του κορωνοϊού.

Συχαρητήρια καταρχάς για την επιστημονική σας επιτυχία. Η έγκριση που πήρε το φάρμακο Kineret προκάλεσε υπερηφάνεια σε ολόκληρη την ελληνική ιατρική κοινότητα. Είστε ικανοποιημένος από τη χορήγησή του στα νοσοκομεία της χώρας, έχει επικοινωνηθεί επαρκώς η σημαντικότητά του;

Ευχαριστώ την Athens Voice για τη δυνατότητα της συνέντευξης, δυστυχώς η ενημέρωση ειδικά του κοινού δεν είναι όσο θα θέλαμε επαρκής. Θα ήθελα, πρώτα από όλα, να εξηγήσω τι σημαίνει αδειοδότηση. Όλοι μας έχει χρειαστεί να πάρουμε φάρμακα. Εντός κάθε φαρμάκου υπάρχει ένα μικρό φυλλάδιο που ονομάζεται «Περίληψη Χαρακτηριστικών». Εκεί μπορούμε να διαβάσουμε τις ενδείξεις και τις αντενδείξεις του. Η αδειοδότηση αυτών των ενδείξεων είναι μια επίπονη και εξαιρετικά χρονοβόρος διαδικασία, που στην Ευρωπαϊκή Ένωση υλοποιείται μέσα από μια κοινοπραξία όλων των κρατών-μελών, σε ειδική επιτροπή στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων (EMA), η οποία και αποφασίζει. Η επιτροπή αυτή ενέκρινε τη θεραπεία της πνευμονίας Covid-19 με το φάρμακο Kineret στις 16/12/2021. Η δυσκολία της αδειοδότησης γίνεται εύκολα αντιληπτή από τους αριθμούς: από την αρχή της πανδημίας έχουν γίνει παγκοσμίως πάνω από 7.500 κλινικές μελέτες, και μόνο τέσσερα, τελικά, φάρμακα αδειοδοτηθηκαν για τη θεραπεία των νοσηλευμένων ασθενών. Πρόκειται για ένα μεγάλο επίτευγμα για την ελληνική ιατρική κοινότητα όταν ένα από αυτά που εγκρίθηκαν προήλθε από Έλληνες επιστήμονες και Έλληνες ερευνητές!

Γνωρίζετε εάν η θεραπεία εφαρμόζεται στα νοσοκομεία της χώρας;

Όταν συμβεί κάτι τόσο επιστημονικά σημαντικό και όταν υπάρχει μία τόσο μεγάλη επιτυχία, δεν είναι κάτι συνηθισμένο στην ελληνική πραγματικότητα, και αιφνιδιάζει και εμάς τους ίδιους. Ακόμη δεν έχουμε συνειδητοποιήσει την εμβέλεια της επιτυχίας. Η αδειοδότηση των φαρμάκων για τα νοσήματα προέρχεται κατά κανόνα είτε από τις ενέργειες των φαρμακευτικών εταιρειών, είτε από ερευνητές των ΗΠΑ, είτε από τις χώρες της Βόρειας Ευρώπης. Είναι η πρώτη φορά στην ιστορία της Ιατρικής που κάτι τέτοιο επιτυγχάνεται από χώρες του Νότου. Το φάρμακο αδειοδοτήθηκε για να χορηγείται ελεύθερα από όλα τα νοσοκομειακά φαρμακεία των κρατών-μελών. Συνεπώς, εφόσον η Ελλάδα είναι κράτος-μέλος, είναι αυτονόητη και απαραίτητη η χορήγηση του φαρμάκου, όταν αυτή κρίνεται αναγκαία από τον νοσοκομειακό ιατρό.

Το υπουργείο Υγείας, από την πλευρά του, έχει επικοινωνήσει επαρκώς αυτή τη μεγάλη ιατρική επιτυχία της επιστημονικής σας ομάδας στην ιατρική κοινότητα αλλά και στους απλούς πολίτες;

Γνωρίζω ότι η επιτροπή του ΕΟΔΥ από τις 27 Δεκεμβρίου επικαιροποίησε τις θεραπευτικές οδηγίες εισάγοντας το φάρμακο Kineret στον φαρμακευτικό αλγόριθμο των ασθενών που αντιμετωπίζονται ενδονοσοκομειακά.

Πρωτοστατούμε σε θανάτους στην Ευρώπη, γεγονός που δεν μας επιτρέπει να προχωρούμε βραδέως, χρειάζεται «τρέξιμο», και αυτό το επιστημονικό επίτευγμα είναι ένα ισχυρό όπλο στα χέρια των ιατρών για να σώσει ζωές. Χρησιμοποιείται όταν χρειάζεται;

Πράγματι, το να έχει κανείς στα χέρια του το συγκεκριμένο φάρμακο είναι ένα μεγάλο όπλο. Εγώ δεν έχω τη δυνατότητα και την εποπτεία να μπορώ να γνωρίζω τι γίνεται στο σύνολο των νοσοκομείων της χώρας. Εκείνο όμως το οποίο γνωρίζω είναι ότι από τη μία πλευρά μιλάμε για αριθμό θανάτων και από την άλλη πλευρά δεν γνωρίζουμε τι ακριβώς φάρμακα χορηγούνται, καθώς δεν καταγράφονται ούτως ώστε να αξιολογείται πώς θεραπεύτηκαν οι ασθενείς και αν οι θάνατοι που συμβαίνουν θα μπορούσαν να είναι λιγότεροι αν είχε δοθεί η σωστή θεραπεία.

Γνωρίζουμε για την υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού και την αναγκαιότητα της πρόληψης, όχι όμως για τα φαρμακευτικά σκευάσματα και τις θεραπευτικές ενέργειες που διαθέτουμε, αν τελικά αρρωστήσουμε.

Το κομμάτι της πρόληψης αφορά ολόκληρο τον πληθυσμό του πλανήτη, και είναι γεγονός ότι πρέπει να δοθεί πρωτεύον βάρος από την πλευρά των κυβερνήσεων των κρατών. Η πανδημία δημιουργεί σε παγκόσμιο επίπεδο αγωνία και ανασφάλεια. Πολύ σωστά, οι κυβερνήσεις επιμένουν ότι ο κόσμος πρέπει να εμβολιαστεί, αλλά δυστυχώς το υπερβολικό άγχος της πανδημίας έχει οδηγήσει μερίδα συμπολιτών μας στην άρνηση. Σε κάθε περίπτωση, όλοι μας οφείλουμε να εμβολιαστούμε, και το επιχείρημα υπέρ του εμβολιασμού είναι απλό: αντιμετωπίζουμε μία πανδημία που προκαλεί θανάτους, και η πιθανότητα

κάποιος που θα εμβολιαστεί να προστατευτεί είναι απείρως μεγαλύτερη από τον κίνδυνο που αντιμετωπίζει ο ανεμβολίαστος. Στο νοσοκομείο, το ιατρικό σώμα οφείλει πρωτίστως να γνωρίζει τις θεραπευτικές ενέργειες που πρέπει να γίνουν, αλλά πρέπει και οι ασθενείς να γνωρίζουν ότι υπάρχουν κατάλληλες θεραπευτικές αγωγές, ώστε αν τελικά αρρωστήσουν να μην έχουν πανικό και άγχος, αλλά να πηγαίνουν στο νοσοκομείο με την αυτοπεποίθηση ότι υπάρχουν φάρμακα μέσω των οποίων θα μπορέσουν να γίνουν καλά.

Οι δύο κλινικές μελέτες πάνω στο φάρμακο Kineret ξεκίνησαν η πρώτη τον Απρίλιο του 2020 και η δεύτερη τον Δεκέμβριο. Πόσοι ασθενείς συμμετείχαν, με τι όριο ηλικίας; Υπήρξε συνεργασία με άλλες χώρες του εξωτερικού;

Πράγματι, υλοποιήθηκαν δύο μελέτες, η πρώτη ξεκίνησε τον Απρίλιο του 2020, έγινε αποκλειστικά στην Ελλάδα σε 28 διαφορετικά νοσοκομεία και στη μελέτη αυτή συμμετείχαν περίπου 1.000 Έλληνες ασθενείς όλων των ηλικιακών ομάδων. Οι ασθενείς ανήκαν και στα δύο φύλα και αποδείχθηκε, από την ανάλυση των δεδομένων, ότι όλα τα στελέχη του ιού καλύπτονται με την ίδια αποτελεσματικότητα. Τον Νοέμβριο του 2020 παρουσιάσαμε τα αποτελέσματά μας στην ειδική συμβουλευτική επιτροπή του EMA (European Medicines Agency), λαμβάνοντας οδηγίες για τον σχεδιασμό του επόμενου βήματος, δηλαδή μιας δεύτερης μελέτης, που στην Ιατρική περιγράφεται με τον όρο «διπλά-τυφλή». Σε αυτή τη δεύτερη μελέτη συμμετείχαν 37 συνολικά κέντρα μελέτης, 29 από την Ελλάδα,

8 από την Ιταλία, ενώ υπήρξε και ερευνητική συνεργασία με κέντρο της Ολλανδίας.

Οι ασθενείς που συμμετείχαν στις μελέτες ήταν εμβολιασμένοι;

Αντιλαμβάνεστε ότι στην πρώτη φάση μελέτης δεν υπήρχαν εμβόλια, άρα δεν υπήρχαν εμβολιασμένοι, αλλά στη δεύτερη μελέτη, που ξεκίνησε τον Δεκέμβριο του 2020 και ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2021, έλαβαν μέρος και εμβολιασμένοι.

Τι απέδειξαν οι δύο μελέτες; Ποια είναι η αποτελεσματικότητα του φαρμάκου; Παιζει ρόλο στα ποσοστά της αποτελεσματικότητας εάν ο ασθενής είναι εμβολιασμένος ή όχι;

Η αποτελεσματικότητα κάθε φαρμάκου κρίνεται ανάλογα με την εξέλιξη του νοσήματος μετά από 28 ημέρες. Κατόπιν, είτε ο ασθενής μπορεί να μην έχει κανένα σύμπτωμα και να μπορεί να επιστρέψει στην καθημερινότητά του, είτε να βρίσκεται νοσηλευόμενος στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, ή δυστυχώς να έχει πεθάνει. Οι ασθενείς λοιπόν που φθάνουν στο νοσοκομείο πρέπει να υποβληθούν σε μία εξέταση αίματος η οποία ανιχνεύει μια ακρίβεια την πιθανότητα να χρειαστεί να φτάσουν στη ΜΕΘ ή/και να πεθάνουν. Σύμφωνα με τα ευρήματά μας, αν η εξέταση αίματος είναι θετική και ανιχνεύσει κίνδυνο, πρέπει να ξεκινήσουμε άμεσα θεραπεία για δέκα ημέρες. Η θεραπεία με το φάρμακο Kineret (Anakinra) αυξάνει κατά 64% την πιθανότητα να γίνει κάποιος απόλυτα καλά και μειώνει κατά 54% τον κίνδυνο θανάτου ή νοσηλείας στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας.

Η χορήγηση του Kineret στον ασθενή γίνεται όταν διαπιστωθεί υποξεία;

Πράγματι, η ένδειξη που εγκρίθηκε από τον EMA είναι για ασθενείς ενήλικους που νοσηλεύονται και οι οποίοι χρειάζονται συμπληρωματικό οξυγόνο, δηλαδή οξυγόνο που χορηγείται στον ασθενή με μάσκα, είτε δίνεται από τη μύτη είτε με τη μορφή του οξυγόνου υψηλής ροής.

Σε ποιους ασθενείς μπορεί να δοθεί το φάρμακο, δύναται να χορηγηθεί σε καρκινοπαθείς, νεφροπαθείς, διαβητικούς, σε εγκύους ή σε παιδιά;

Χορηγείται μόνο σε ενήλικες, επίσης σε όλους τους ασθενείς με υποκείμενα νοσήματα μπορεί να χορηγηθεί με ασφάλεια. Δεν χορηγείται σε εγκύους, καθώς δεν έχει δοκιμασθεί στην εγκυμοσύνη.

Οικονομικά καλύπτεται από το ΕΣΥ και πόσο στοιχίζει;

Όλα τα φάρμακα προς νοσοκομειακή χρήση για τη λοίμωξη από τον κορωνοϊό, εφόσον έχουν αδειοδοτηθεί, οικονομικά καλύπτονται από την ασφάλεια των ασθενών, και έχει υπάρξει μάλιστα σχετική πρόνοια εκ μέρους του υπουργείου Υγείας. Αναφορικά με το κόστος, η διάρκεια της θεραπείας είναι 10 ημέρες και για το σύνολο των συγκεκριμένων ημερών το ποσό κυμαίνεται ανάμεσα στα 160 και 180 ευρώ κάνοντας τη θεραπεία την πιο φθηνή από όλες τις διαθέσιμες που χορηγούνται αυτή τη στιγμή!

Από πόσα άτομα απαρτίζεται η επιστημονική σας ομάδα στο Αττικό και πόσα άτομα συνεργάστηκαν για τις

δύο μελέτες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό;

Στο Νοσοκομείο Αττικών εργαζόμαστε καθημερινά πάνω από 50 επιστήμονες. Το σύνολο όμως των επιστημόνων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό που συστρατεύτηκαν σε αυτή την προσπάθεια τα τελευταία δύο χρόνια ήταν πάνω από 1.000.

Ανεξάρτητα από τη δική σας έρευνα, τα δεδομένα ανατρέπονται με την έγκριση που πήρε το Paxlovid, το χάπι της Pfizer ή της Merck όσον αφορά το Kineret;

Ανάλογα με το στάδιο του νοσήματος, το φάρμακο που πρέπει να πάρει ο ασθενής είναι εντελώς διαφορετικό. Φάρμακα όπως τα καινούργια πόσιμα χάπια ή τα μονοκλωνικά αντισώματα έχουν ως στόχο να δοθούν στην αρχή των συμπτωμάτων, δηλαδή τις πρώτες ημέρες, όταν ο ασθενής έχει ελαφρά συμπτώματα πολύ πριν χρειαστεί να νοσηλευτεί. Το σημαντικό εδώ είναι ότι το φάρμακο Kineret και τα άλλα τρία φάρμακα που έχουν αδειοδοτηθεί είναι απαραίτητα όταν ο άρρωστος ήδη νοσηλεύεται και χρειάζεται να του χορηγηθεί οξυγόνο.

Κλείνοντας, θα ήθελα να σας ρωτήσω εάν αυτό το ιατρικό σας επίτευγμα έχει πάρει τα εύσημα από την κυβέρνηση, την ηγεσία του υπουργείου Υγείας, από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο και από το Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας Τεχνολογίας και Καινοτομίας.

Όπως ήδη σας ανέφερα, είναι σύνηθες να απαιτείται αρκετός χρόνος για να γίνει αντιληπτό το μέγεθος μιας επιστημονικής επιτυχίας με διεθνή απήχηση. Είμαι αισιόδοξος ότι η αναγνώριση της επιτυχίας θα έρθει από την ελληνική κοινωνία. **Α**

Η θεραπεία με το φάρμακο Kineret μειώνει κατά 54% τον κίνδυνο θανάτου ή νοσηλείας στη ΜΕΘ

▲ Ο καθηγητής Παθολογίας του ΕΚΠΑ Ευάγγελος Παμαρέλος - Μπουρμπούλης με την πανεπιστημιακή ομάδα του Νοσοκομείου Αττικών

Ο Στέλιος ΡΑΜΦΟΣ, ο Χρήστος ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ και μια άγνωστη ιστορία

Της ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

11 Ιανουαρίου 1982 - Μεσάνυχτα. Στη Βουλή, αναβρασμός. Στη συζήτηση επί του νομοσχεδίου για την κατάργηση των εισαγωγικών εξετάσεων από τα γυμνάσια στα λύκεια, ο τότε υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Λευτέρης Βερυβάκης φέρνει απροειδοποίητα προς επείγουσα ψήφιση με τη μορφή τροπολογίας άρθρο για την καθιέρωση του μονοτονικού. Ο Κωνσταντίνος Μπισσοτάκης, κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της Ν.Δ., διαμαρτύρεται έντονα για τον αιφνιδιασμό και για το περασμένο της ώρας, οι βουλευτές της αντιπολίτευσης αποχωρούν από την αίθουσα. Ο νόμος ψηφίζεται. Διαπρεπείς άνθρωποι των γραμμάτων, μεταξύ των οποίων και ο Στέλιος Ράμφος, εκφράζουν με άρθρα τη διαφωνία τους. Με αφορμή τον πρόσφατο θάνατο του πρώην Προέδρου της Δημοκρατίας Χρήστου Σαρτζετάκη, ο σημαντικός φιλόσοφος θυμάται μια σχετική με τα παραπάνω ανέκδοτη ιστορία, που μοιράζεται μαζί μας για πρώτη φορά.

«Αξίζει τον κόπο από μια μικρή ιστορία που θα σας διηγηθώ να βγάλουμε συμπεράσματα που έχουν ένα ευρύτερο ενδιαφέρον για τον Χρήστο Σαρτζετάκη, έναν άνθρωπο που δεν ήταν τόσο απλός. Ούτε η υπόθεση Λαμπράκη στη Θεσσαλονίκη ήταν απλή. Πίσω από την εμμονή του στους τύπους κρυβόταν, νομίζω, μια ευαισθησία σε πράγματα που τον έκαναν ακόμα και να айψηφά τον κίνδυνο.

»Βρισκόμαστε στο φθινόπωρο του 1985, τρία χρόνια μετά την απόφαση του Βερυβάκη να περάσει μέσα στη νύκτα, μετά τα μεσάνυχτα, το μονοτονικό. Ο Χρήστος Σαρτζετάκης —που είχε εκλεγεί τον Μάρτιο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, με τον τρόπο που έγινε και με όλες αυτές τις ιστορίες, τα μπλε-άσπρα ψηφοδέλτια, την ψήφο του Αλευρά κ.λπ.— είχε κάνει κάτι δηλώσεις και είχε δώσει την εντύπωση ότι έχει μια ανησυχία για το πνευματικό θέμα στον τόπο μας αλλά και για τη γλώσσα. Εγώ ήμουν τότε πολύ μαχητικός στα θέματα της παιδείας, έγραφα πολύ και είχα μια ιδιαίτερη ευαισθησία για το θέμα της γλώσσας— όχι ότι την έχω χάσει, αλλά τότε ήμουν πολύ ενεργός. Προς τα τέλη του φθινοπώρου του 1985, εάν θυμάμαι καλά, βρήκα το τηλέφωνο του Προεδρικού Μεγάρου και ζήτησα στον αρμόδιο υπάλληλο ακρόαση. Ήταν μεσημέρι και πήρα απάντηση το απόγευμα κιόλας, για την άλλη ημέρα το πρωί».

Σας εξέπληξε η άμεση αντίδραση του Προέδρου;

Ναι. Προφανώς διάβαζε αυτά που έγραφα στις εφημερίδες, δεν ήμουν ένας άγνωστος που ζητούσε ακρόαση. Βάζω τη γραβάτα μου —είναι γεγονός αυτό στη ζωή μου, όταν βάζω γραβάτα— και πηγαίνω να τον δω. Ήταν πολύ εγκάρδιος και θερμός. Του εξέθεσα το πρόβλημα —είχα γράψει κιόλας ένα εκτεταμένο άρθρο για τα προβλήματα στη γλωσσική έκφραση των παιδιών— και τον ρώτησα εάν θα μπορούσαμε να κάνουμε κάτι.

Πώς αντέδρασε; Συμφωνούσε μαζί σας;

Συμφωνούσε απόλυτα και βρήκα αμέσως θερμή ανταπόκριση. Μου λέει: «Κάντε μου ένα κείμενο που να εκθέτετε όλο το πρόβλημα, και εγώ, που συναντιέμαι με τον πρωθυπουργό, θα βρω την ευκαιρία να του ανοίξω το θέμα». Πράγματι, όσο πιο γρήγορα μπορούσα έγραψα ένα κείμενο, πέρασα από το Προεδρικό Μέγαρο και το άφησα στη φρουρά να του το παραδώσουν.

Μετά από κάποιο διάστημα έλαβα μία πρόσκληση, ήθελε να με δει ο Πρόεδρος. Πράγματι, πηγαίνω και μου λέει: «Είδα τον πρωθυπουργό, είναι θετικός να προχωρήσουμε και θα έχουμε σε λίγες ημέρες αποτελέσματα». Δεν μου είπε λεπτομέρειες —δεν χρειαζόταν να μου πει, και ορθώς δηλαδή— μόνο ότι είναι θετικός και θα το δούμε.

Τα κόμματα πάντως δεν φαίνεται να είχαν ουσιαστική αντίρρηση για το μονοτονικό, επί της διαδικασίας μόνο διαμαρτύρονταν...

Η Νέα Δημοκρατία απεχώρησε, αλλά όντως ήταν πολιτική κίνηση, δεν διαφωνούσε στο βάθος, μόνο για τον πολιτικό χειρισμό, και το έκανε εύστοχα. Εξέφρασε μία δυσaréσκεια που μπορούσε να την εκλάβει κανείς και ως αντίρρηση. Αλλά, την επομένη ημέρα, καμία αντίρρηση δεν υπήρχε. Η αντίρρηση υπήρχε από όσους ασχολούνταν με το πρόβλημα.

Τον Απρίλιο του 1986, προς γενική έκπληξη, ο Αντώνης Τρίτσης ανέλαβε το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Μεταξύ άλλων ριζοσπαστικών μέτρων που θέλησε να προωθήσει ήταν και η επαναφορά της διδασκαλίας των αρχαίων ελληνικών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Όμως, ο νόμος για τη ρύθμιση της εκκλησιαστικής περιουσίας που εισηγήθηκε συνάντησε τη σφοδρή αντίδραση της Εκκλησίας και κατέληξε στη συμφωνία του πρωθυπουργού Ανδρέα Παπανδρέου και του αρχιεπισκόπου Σερραφείμ.

Θεωρήσατε ότι η εισήγηση του Χρήστου Σαρτζετάκη στον Παπανδρέου θα έφερνε αποτελέσματα; Τι συνέβη μετά;

Η πρώτη ένδειξη ότι θα έχουμε αποτελέσματα φάνηκε με τον διορισμό του νέου υπουργού. Πράγματι, λοιπόν, σε 10-15 ημέρες αλλάζει ο υπουργός Παιδείας, και γίνεται ο Τρίτσης. Μετά από λίγο αρχίζουν στις εφημερίδες να βγαίνουν κάτι σχόλια για κάτι σημειώματα μέσα στο υπουργείο γραμμένα σε πολυτονικό. Θυμάμαι, μου είχαν πει, ότι είχε περάσει από το Βιβλιοπωλείο της Εστίας, τότε στη Σόλωνος, και άνοιξε κυρίως βιβλία με πολυτονικό. Δηλαδή, δημιουργούσε ο ίδιος ένα κλίμα, φαινόταν ότι κάτι ετοιμαζόταν. Περνά ένα χρονικό διάστημα που περιμέναμε να δούμε και ξαφνικά θέτει το πρόβλημα της εκκλησιαστικής περιουσίας, ίσως για να μη θέσει μόνο το γλωσσικό και τον πουν συντηρητικό. Το θέμα αυτό φουντώνει και επί δύο-τρεις μήνες γίνεται το κύριο πολιτικό πρόβλημα. Πλέον είναι τέτοια η διάσταση που παίρνει, ώστε όχι μόνο εξαφανίζονται όλα τα αλλά, αλλά μπαίνει σε μία περιπέτεια και η ίδια η κυβέρνηση. Θυμάμαι μία δημόσια συζήτηση στην τηλεόραση, είναι ο Τρίτσης με τον συνταγματικό σύμβουλο του Παπανδρέου —τον Κασσιμάτη— και απέναντι ο Χριστόδουλος και ο τότε Αλεξανδρουπόλεως, νυν Θεσσαλονίκης Άνθιμος, όπου γίνεται μία μάχη φοβερή, που την παρακολουθεί όλη η Ελλάδα. Έτσι τελειώνει η υπόθεση, την αναλαμβάνει ο Παπανδρέου με τον ίδιο τον Σερραφείμ, που ήταν τότε ο Προκαθήμενος της Εκκλησίας, συμφωνούν απολύτως, παύει να γίνεται συζήτηση για το θέμα και δίδουν τον Τρίτση από το υπουργείο.

Ήταν λάθος του Αντώνη Τρίτση να συνδέσει με το γλωσσικό την εκκλησιαστική περιουσία ή θεωρείτε ότι έγινε κάποια μεθόδευση;

Οι σκέψεις οι δικές μου —πάντα εικασίες, διότι δεν έχω κανένα στοιχείο— είναι ότι το θέμα το έθεσε ο Παπανδρέου, διότι αισθάνθηκε ότι με αυτόν τον

τρόπο και θα είχε πει το «ναι» στον Σαρτζετάκη και δεν θα προχωρούσε. Ο Σαρτζετάκης εξέλεγχ, όπως θυμάστε, επειδή ο Παπανδρέου είχε υποσχεθεί στον Καραμανλή ότι θα πρότεινε την υποψηφιότητά του ως Προέδρου. Αλλά οι αντιδράσεις ήταν τεράστιες μέσα στο κόμμα του και σαν λύση βρέθηκε ο Σαρτζετάκης. Ήθελε λοιπόν με το εκκλησιαστικό να καλύψει το γλωσσικό και πια, όπως είχαν εξελιχθεί τα πράγματα, δεν μπορούσε να κάνει τίποτα άλλο παρά να εκπαρθύρωσει τον Τρίτση. Αυτό είναι το πιθανότερο ενδεχόμενο, που δείχνει, όμως, δύο πράγματα πολύ χαρακτηριστικά, ευρύτερα, που για εμένα έχουν την τελική σημασία. Σε αυτή τη μικρή, πρακτικά ασήμαντη ιστορία, την οποία σας διηγούμαι, μπορεί να δει κανείς αφενός τη στάση ενός νομικού, ο οποίος πατούσε πολύ σταθερά στην πίστη του στον νόμο και στον ρόλο του ως Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας και ο οποίος ταυτοχρόνως, επειδή πίστευε σε κάτι, δεν δίστασε να ζητήσει από τον πρωθυπουργό τρία μόλις χρόνια από την ψήφιση του νόμου να τον ανακαλέσει. Από την άλλη, ήταν ο Ανδρέας Παπανδρέου που δεν ήθελε να χαλάσει κατίρι —και συνήθως δεν χαλούσε κατίρι— αλλά έκανε με πλάγιο τρόπο αυτό που ήθελε. Ο πλάγιος τρόπος με τον οποίο εκινείτο ήταν, κατά τη γνώμη μου, αυτό το οποίο προκάλεσε όλη την εξέλιξη, η οποία, όμως, βγήκε από προκαθορισμένα όρια και πήρε τεράστιες διαστάσεις μέσα στην κοινωνία.

Ξανασυναντηθήκατε με τον Σαρτζετάκη μετά από αυτό;

Στην κρίσιμη αυτή στιγμή, λίγο πριν πάρει στα χέρια του την υπόθεση ο Παπανδρέου με τον Σερραφείμ και δώσουν αυτή τη λύση, είδα για τελευταία φορά τον Σαρτζετάκη. Πλέον δεν έχουμε να συζητήσουμε τίποτα. Μου λέει, έλαβε τέτοιες διαστάσεις το θέμα της εκκλησιαστικής περιουσίας, που δεν μπορεί να προχωρήσει το γλωσσικό. Συζητήσαμε και για την εξέλιξη του εκκλησιαστικού, του είπα ότι πρόκειται για μια κίνηση αρπακτική για την περιουσία, κι εκείνος απάντησε να κοιτάξει η Εκκλησία να μην είναι αλαζονική και να μην ξεχνά ποτέ ότι είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Σημειωτέον, ο Σαρτζετάκης ήταν βαθύτατα θρησκευόμενος. Δεν συζητήσαμε για ποιον λόγο το έκανε ο Παπανδρέου. Εδώ πρέπει να επισημάνουμε το γεγονός ότι πριν κάνει οποιαδήποτε κίνηση για το γλωσσικό, ο Τρίτσης έβαλε το θέμα της Εκκλησίας. Μετά από καιρό καταλαβαίνει κανείς ότι δεν θα μπορούσε να θέσει ένα τόσο τεράστιο πρόβλημα χωρίς τη σύμφωνη γνώμη, τουλάχιστον, αν μη την υποδείξει, του πρωθυπουργού. Αυτή, όμως, η υπόδειξη πρέπει να είχε μια σκοπιμότητα, να εξουδετερώσει τις συνηπείες ή τις εντυπώσεις που θα δημιουργούσε μια επιστροφή στη γλωσσική ρύθμιση, την οποία μόλις πριν από τρία χρόνια είχε ο ίδιος ψηφίσει. Αυτό είναι εικασία, δεν έχω καμία ένδειξη. Εγώ, άρχισα πια να σκέπτομαι το πρόβλημα αυτό —και τώρα λέω τις σκέψεις μου— όταν τελείωσε το εκκλησιαστικό, λίγους μήνες μετά, όπου ξαφνικά είδα να εκπαρθύρονται ο Τρίτσης και, τελικά, ούτε γάτα ούτε ζημιά. Έκτοτε δεν ξαναβρεθήκαμε ποτέ ούτε επικοινωνήσαμε ποτέ με τον Σαρτζετάκη.

Ποια είναι η γνώμη που αποκομίσате για την προσωπικότητά του;

Ο Σαρτζετάκης ήταν άνθρωπος που συνδύαζε, μαζί με την εμμονή στους τύπους, και μια προσωπική πίστη σε ορισμένα πράγματα. Είχε πεπονήσεις, οι οποίες τον έκαναν στην υπόθεση Λαμπράκη να φερθεί με τον τρόπο που φέρθηκε, δηλαδή να αντιταθεί σε όλες τις πιέσεις, να αντισταθεί αργότερα σε ταιριασμένες που υπέστη. Όλα αυτά εντέλει μας οδηγούν σε ένα ψυχογράφημα του μεν Σαρτζετάκη, ότι ήταν άνθρωπος ανιδιοτελής και απολύτως αφοσιωμένος στο καλό της πατρίδος — δεν είναι τυχαίο ότι εκείνος είχε πει την έκφραση «οί Έλληνες είναι έθνος ανάδελφον». Ο δε Παπανδρέου —ήταν τέτοιος ο χαρακτήρας του— δεν άντεχε να πει όχι, αλλά μετά φρόντισε να δημιουργήσει μια τέτοια κατάσταση, ώστε το «ναι» να ακυρωθεί απολύτως. Έχει σημασία η αντιμετώπιση, ότι άνοιξε το πρόβλημα ο ίδιος, προσέθεσε ένα δεύτερο, δεν υπολόγισε τις διαστάσεις του δεύτερου, πώς εξελίχθηκε, ότι πήρε διαστάσεις εμφυλίου πολέμου. Ένας πολιτικός άλλου τύπου, ό-

πως ο Καραμανλής, για παράδειγμα, θα έλεγε, όχι, αυτό δεν γίνεται. Γιατί ο Καραμανλής έβαζε στόχους και ταυτοχρόνως έθετε όρια, χρησιμοποιούσε δηλαδή το τιμόνι της εξουσίας ως μέσον, ενώ η τακτική του Παπανδρέου ήταν να ανοίγει ασκούς προβλημάτων, φορτισμένων με συναισθήματα και μετά, επειδή δεν έβαζε όρια, να προσπαθεί να ισορροπήσει τις συνέπειες οι οποίες προέκυπταν. Ο Παπανδρέου πατά πάρα πολύ στη στιγμή, στη θέληση και στην επιθυμία. Η επιθυμία είναι να πει «ναι» στον Σαρτζετάκη, η θέλησή του όμως μετά ήταν να μη χάσει την εικόνα του ως προοδευτικού μεταρρυθμιστή. Όμως οι συνθήκες που δημιουργούνται, επειδή είναι συνθήκες μόνο θελήσεως, γίνονται μπουρρανογκ και πλύνουν και τον ίδιο. Η καριμπόλα στην περίπτωση αυτή ήταν η απόλυτη συμφωνία με την Εκκλησία, ο οστρακισμός του Τρίτση και προχωρούμε πια αμέριμνα για το μέλλον. Ο Παπανδρέου έβαλε στη μέση τα δικαιώματα των ανθρώπων, δημιούργησε τον δικαιωματισμό χωρίς καμία υποχρέωση, δημιούργησε μια αναστάτωση μέσα στην κοινωνία, από την οποία δεν έχουμε ακόμα συνέλθει.

Αυτή η πολύ χαρακτηριστική μικρή ιστορία επιτρέπει να καταλάβει κανείς τις ιδιοσυγκρασίες δύο ανδρών, υπό την ηγεσία των οποίων βρέθηκε ο τόπος μας. Ο ένας, ο Καραμανλής, το τιμόνι το είχε μέσον, ο άλλος, ο Παπανδρέου, το είχε σκοπό. Ο δε Σαρτζετάκης, που έβγαλε τον τόπο από το αδιέξοδο τον Παπανδρέου με την υποψηφιότητά του και με τον δύσκολο τρόπο της εκλογής του, μετά, όταν ο εγκαταστάθηκε στο Προεδρικό Μέγαρο ακολούθησε μία πολύ προσωπική πορεία και απομονώθηκε.

Με αυτή την αφορμή, θέλετε να μας εξηγήσετε γιατί θεωρείτε τόσο καταστροφική την απόφαση για το μονοτονικό;

Θεωρούσα και θεωρώ, βέβαια, ότι είναι πάρα πολύ σοβαρό το θέμα. Το μονοτονικό δεν διευκόλυνε σε τίποτα. Το λάθος που έγινε τότε, στις γλωσσικές μεταρρυθμίσεις, είναι ότι η γλώσσα δεν είναι απλώς μέσον επικοινωνίας, είναι οργάνωση του κόσμου σε πνεύμα κι εκεί θέλει πολύ μεγάλη προσοχή γιατί, εάν καταστραφεί αυτό, μπορεί να καταστραφεί πια όλο το σύστημα της εννοιολογικής παραγωγής μέσα στους ανθρώπους. Η γλώσσα εννοιοποιεί τον κόσμο, είναι κυρίως παράγοντας διαμορφώσεως εννοιών, και θεωρώ ότι η ελληνική γλώσσα είχε και έχει μία δική της μορφοπλαστική δύναμη. Είναι σημαντική για την οργάνωση του πνεύματος, την οργάνωση της αληθινής νοημοσύνης, ειδικά τώρα στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης. Εξ ου και είχαμε κατακόρυφη πτώση της εκφραστικής ικανότητας και αδυναμία κατανόησης — αυτά που διαβάζουμε στην PISA κάθε χρόνο, ότι είμαστε οι τελευταίοι στην Ευρώπη στην κατανόηση κειμένου και στα μαθηματικά. Δεν μπορεί να ωριμάσει πνευματικά ένας λαός, εάν η γλώσσα δεν εξελίσσεται, είναι στάσιμη ή μπαίνει σε μηχανικούς τρόπους εκφράσεως. Δεν είναι θέμα απλοποίησης, δεν είναι θέμα ευκολίας, διευκολύνσεως, η γλώσσα πρέπει να είναι δύσκολη.

Γιατί;

Γιατί είναι το μέσον διά του οποίου ένας άνθρωπος μεταβάλλει σε νόημα τα υλικά πράγματα που έχει μπροστά του. Μιλώ σημαίνει επικοινωνώ με λόγια, γκριμάτσες και χειρονομίες, γραφώ σημαίνει επικοινωνώ με νοήματα. Η γραπτή γλώσσα είναι ο τρόπος με τον οποίο οι ψυχές εκφράζονται δημιουργικά. Αλλιώς οι γλώσσες αρρωσταίνουν. Σήμερα επικρατεί η ξύλινη γλώσσα πια, ο κυρίαρχος τύπος είναι η επανάληψη, η σειρά, ο συρμός των γενικών, η μία γενική πίσω από την άλλη, δηλαδή απρόσωπες διαδικασίες από τις οποίες αφαιρούνται τα άτομα, τα υποκείμενα. Στην ξύλινη γλώσσα δεν χωρά η ψυχή, δεν χωρά ο ζωντανός άνθρωπος, ο κόσμος και η ψυχή μαθαίνουν στις διαδικασίες, ενώ η κανονική έκφραση πρέπει να έχει υποκείμενο, ρήμα, αντικείμενο. Αυτό που κάνει ο συγγραφέας τι είναι; Μεταφέρει έναν κόσμο εξωτερικών πραγμάτων σε ένα επίπεδο νοημάτων και αυτό που γράφει έχει γίνει πνευματικό, έχει γίνει λόγος. Το να απλοποιήσουμε τη γλώσσα είναι σαν να λέμε να απλοποιήσουμε την αγάπη. Πώς να απλοποιηθεί; Δεν είναι για απλοποίηση, είναι για δυσκολίες η αγάπη από τη φύση της. ▮

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Του ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ

Η Παγκόσμια Ημέρα Ελληνικής Γλώσσας, που θεσμοθετήθηκε το 2017, εορτάζεται την 9η Φεβρουαρίου, ημέρα θανάτου και μνήμης του Διονυσίου Σολωμού. Επ' ευκαιρία του εφετινού εορτασμού, απευθυνθήκαμε σε τέσσερις αλλοεθνείς που διδάχτηκαν και μιλούν ελληνικά να μας κάνουν ένα σχόλιο για τη σχέση τους με τη γλώσσα μας: τη Mary Norris, a.k.a. Comma Queen, στέλεχος επί ένα τέταρτο του αιώνα του περίφημου «The New Yorker» και εμβληματική φυσιογνωμία της αγγλικής, τη Victoria Hislop, από τις πιο αγαπημένες συγγραφείς στην Ελλάδα —και όχι μόνο—, με πολλά μπεστ-σέλερ στην έως τώρα διαδρομή της, τη φιλόλογο Veronika Pleskotová από την Τσεχία και τον Αλβανό μετανάστη στην Ελλάδα Almir Hoxhaj. Τέλος, ζητήσαμε από την επίσημη μεταφράστρια του υπουργείου Εξωτερικών Μπερίν Μυισλή να μας μιλήσει για το πώς βλέπουν τα ελληνικά οι Τούρκοι: άραγε, πόση αίγλη έχει η ελληνική στη γείτονα;

MARY NORRIS

ΗΠΑ, ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ, ΔΙΟΡΘΩΤΡΙΑ

ΟΙ ΕΠΙΒΕΒΛΗΜΕΝΕΣ ΣΠΟΝΔΕΣ

Για να ταξιδέψω στην Ελλάδα. Θεωρώ πως είναι μια μάλλον ευγενής χειρονομία εκ μέρους σου το να προσπαθήσεις να μάθεις κάποια στοιχεία της γλώσσας που μιλιέται στη χώρα που πρόκειται να επισκεφτείς. Αυτά έγιναν τη δεκαετία του '80. Καθώς κάποια στιγμή βρέθηκα να οδηγώ στην Κύπρο, έκανα πρόβες για το πώς θα έλεγα «**Πού μπορεί να βάλω βενζίνη?**». Το είπα πράγματι σε έναν ηλικιωμένο άντρα σε ένα χωριό, οπότε εκείνος μπήκε στο αμάξι μου και με οδήγησε σε ένα **καφενείον**, όπου ένας άλλος άντρας σκώθηκε από το τραπέζι του και με συνόδευσε ως το τέλος του δρόμου, στο γκαράζ του: εκείνος με τα πόδια κι εγώ με το αυτοκίνητο. Δεν ήταν γκαράζ με την έννοια του συνεργείου αυτοκινήτων — ήταν απλώς το γκαράζ όπου πάρκαρε το δικό του αυτοκίνητο. Οι υπόλοιποι άντρες από το **καφενείον** ήρθαν επίσης μαζί μας, κυκλώνοντας το αμάξι μου σαν να ήταν άρμα παρέλασης. Ο ιδιοκτήτης του γκαράζ σήκωσε ένα μπιτόνι με βενζίνη και γέμισε το ρεζερβουάρ μου. Πλήρωσα και, όπως έφρευγα, όλοι σήκωσαν το χέρι για να με χαιρετήσουν.

Έκανα πέντε χρόνια για να ξαναπάω στην Ελλάδα. Το φθινόπωρο του 2020, πάλι, με προσκάλεσαν για μία περιοδεία κατά το φθινόπωρο, κατά την οποία θα έδινα τρεις διαλέξεις —με τον φόβο ότι θα τους έπνιγα με την προφορά μου—, μα βέβαια ακυρώθηκε λόγω της **πανδημίας**.

Πέρυσι το καλοκαίρι, η φίλη μου η Μαρί με ρώτησε αν έχω υπ' όψιν μου κάποιο διαδικτυακό μάθημα ελληνικών. Ήθελε να ξεσκονίσει τα αρχαία ελληνικά της. Ρώτησα εδώ κι εκεί, και μια από τις αγαπημένες μου καθηγήτριες κλασικών ελληνικών, η Λόρα, προσφέρθηκε να μας διδάξει. Παραγγείλαμε αντίτυπα ενός έγκριτου εγχειριδίου εισαγωγής στην ελληνική, του γνωστού ως Crosby and Schaeffer, που η Μαρί είχε διαδαχθεί στο κολέγιο. Αυτό ήταν μάλιστα και το πρώτο ελληνικό εγχειρίδιο της Λόρα. Το Crosby and Schaeffer γράφτηκε ουσιαστικά για αγόρια οκτώ έως δεκατριών ετών, και τα αποσπάσματα που χρησιμοποιεί έχουν όλα τους στρατιωτική χροιά: **Ο στρατηγός τον άγγελον άγει από του Ελλησπόντου**. Μέχρι τώρα, η νοούμερο ένα πρόταση είναι τούτη εδώ: **Αύτη μεν**

η χώρα αυτοίς ην φιλία, ο δε σίτος ουκ αγαθός. (Ενώ η χώρα ήταν φιλική προς αυτούς, το φαγητό ήταν κακίσο).

Η πρόδός μας είναι... μεγαλειώδης. Η Μαρί είναι στα ογδόντα της πια· απαγγέλλει διαρκώς το «**Εν αρχή ην ο λόγος**», και κάθε φορά που βλέπει τη λέξη **σπονδαί** (οι επίσημες συνθήκες ή εκκευρίες που επικυρώνονταν χύνοντας κρασί), ρωτά πάλι και πάλι αν έχει να κάνει με τη λέξη **σπονδεῖος** (τον μετρικό πόδα). Η Λόρα είναι στα εβδομήντα, και, μιας και έχουμε Παγκόσμια Ημέρα Ελληνικής Γλώσσας σήμερα, δύο ημέρες πριν μπήκα κι εγώ σ' αυτή τη δεκαετία. **Τρεις γιαγιάδες** — ή μήπως οι **τρεις Μοίρες**;

Η αδελφή της Μαρί πέθανε το προηγούμενο καλοκαίρι, και η τάξη των ελληνικών μας στο Zoom ήταν μεγάλη παρηγοριά γι' αυτήν. Καθώς εγώ είμαι που στέλνω τον σύνδεσμο του Zoom, με έχουν ορίσει Στρατηγό της ομάδας. Αλλά το μάθημα ήταν ιδέα της Μαρί, και η Λόρα είναι το αφεντικό — δεν θα μπορούσαμε, βέβαια, να το κάνουμε χωρίς δάσκαλο—, οπότε στην πραγματικότητα δεν είμαι παρά ένας ταπεινός αγγελιοφόρος: η ορντινάντσα του Στρατηγού. Τόσο η Μαρί όσο και η Λόρα χρησιμοποιούν την ακαδημαϊκή προφορά που έλαβαν από το Erasmus. Εγώ πάλι είμαι υπέρ της νεοελληνικής.

Πού και πού σκεφτόμαστε πόσο υπέροχο θα ήταν να πηγαίναμε μαζί στην Αθήνα. Ακούμε ότι είναι **φιλία**, αλλά τι γίνεται στ' αλήθεια με τον σίτο; Και μετά θυμόμαστε ότι θα ήταν **θαύμα** μόνο και μόνο αν μαζευόμασταν σε κάποιο σπίτι — δεν έχουμε καταφέρει να συναντηθούμε ακόμη από κοντά για να τελέσουμε **σπονδές**.

(Η Mary Norris, ξεκίνησε να δουλεύει για το «The New Yorker» το 1978, και παρέμεινε εκεί, ως επικεφαλής διορθώτρια, για 24 χρόνια. Σήμερα, εξακολουθεί να γράφει για το περιοδικό, είτε στη στήλη The Talk of the Town, είτε στο newyorker.com. Έχει εκδώσει δύο βιβλία: «Between You and Me: Confessions of a Comma Queen» and «Greek to Me: Adventures of the Comma Queen». Οι **τονισμένες με bold λέξεις στο κείμενο είναι γραμμένες στα ελληνικά από την ίδια**).

VICTORIA HISLOP

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ, ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΟΥ: ΕΝΑ ΣΥΝΑΡΠΑΣΤΙΚΟ ΤΑΞΙΔΙ

Για να μάθεις μία νέα ξένη γλώσσα όταν είσαι ενήλικας, απαιτείται ισχυρό κίνητρο και αφοσίωση. Για να μάθεις ελληνικά όταν είσαι πενήντα χρονών, χρειάζεται και μια στάλα τρέλα. Μία δεκαετία πριν, καταλήφθηκα και από τα τρία: είχα τρέλα, είχα κίνητρο και ήμουν απολύτως αφοσιωμένη.

Το πρώτο μου μυθιστόρημα, «Το Νησί», είχε μόλις εκδοθεί στα ελληνικά, και ήμουν προσκαλεσμένη σε μία παρουσίασή του στην Κρήτη. Ένας διερμηνέας καθόταν δίπλα μου στο πάνελ, και μετέφραζε ευσυνείδητα κάθε μου λέξη, όπως άλλωστε και κάθε λέξη του κοινού — κάθε ερώτηση και κάθε απάντηση. Πολύ πριν τελειώσει η εκδήλωση, ορκίστηκα να μην ξαναζήσω ποτέ μια τέτοια ντροπιαστική εμπειρία. Ένιωθα σαν μια άψυχη κούκλα, σαν μια μαριονέτα που δεν μπορούσε ούτε να ακούσει ούτε να μιλήσει. Και μάλιστα το συναίσθημά μου αυτό ήταν ακόμη πιο έντονο λόγω της φύσης των ελληνικών: οι αγγλικές λέξεις γίνονται μεγαλύτερες όταν μεταφράζονται στα ελληνικά. (Κοιτούσα με γουρλωμένα μάτια το ελληνικό αντίτυπο του «Νησιού» στην ποδιά μου: ήταν τουλάχιστον κατά το εν τρίτον πιο χοντρό από ό,τι το πρωτότυπο).

Μόλις βρέθηκα στο Λονδίνο, μετά από λίγες ημέρες, πήγα κατευθείαν στο Ελληνικό Κέντρο για να βρω έναν δάσκαλο. Έπεσα με τα μούτρα στη μελέτη για μήνες, σχεδόν σαν μανιακή, πολύ συχνά ξεσπώντας σε κλάματα κατά τη διάρκεια του μαθήματος, όταν απογοητευόμουν από την πολυπλοκότητα της γραμματικής των ελληνικών — αλλά χωρίς ποτέ, σε όλο αυτό το διάστημα, να μειωθεί η αποφασιστικότητά μου. Λάτρεψα τον δάσκαλό μου (αυτό είναι πολύ σημαντικό στην εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας όταν είσαι μεγάλος) και τελικά γίναμε οι καλύτεροι φίλοι. Η αλήθεια είναι πως είχε σκαρλιστεί από την προκλητική απαίτησή μου στο

πρώτο μας κίολας μάθημα: «Πρέπει να τα μιλάω καλά μέσα σε τρεις μήνες που έχω ξανά παρουσιάσει», του είχα πει. Να που τα καταφέραμε όμως. Τα καταφέραμε μαζί, οι δυο μας: αργότερα την ίδια χρονιά, βρέθηκα ξανά μπροστά στο κοινό, ικανή να μιλήσω ολομόναχη για το βιβλίο μου.

Μία δεκαετία μετά, εξακολουθώ να κάνω μαθήματα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, συμπληρωματικά όμως πλέον στο καθημερινό μου διάβασμα (που βέβαια γίνεται με ένα λεξικό πάντα από κοντά) και στις καθημερινές μου συζητήσεις. Ποτέ δεν θα μιλήσω τα ελληνικά σαν πραγματική Ελληνίδα, αλλά η επιθυμία μου να επικοινωνώ και να καταλαβαίνω έχει εκπληρωθεί. Όσο για το ταξίδι της μάθησης (απαλλαγμένο πια από δάκρυα), αυτό εξακολουθεί βέβαια να είναι πάντα συναρπαστικό, απολύτως ανταποδοτικό και βαθύτατα ικανοποιητικό.

Εννοείται, δε, πως τα οφέλη μου από τη γνώση της ελληνικής είναι αμέτρητα. Δεν υπάρχει χώρος να τα απαριθμήσω όλα εδώ, αλλά ας πω τουλάχιστον τα εξής: το ότι κατανοούσα εκατό τοις εκατό τον όρκο μου όταν έλαβα την ελληνική υπηκοότητα, και μάλιστα τον απήγγειλα μόνη μου· το ότι έχω το προνόμιο να συνομιλώ με ηλικιωμένους στην Κρήτη (οι περισσότεροι από τους οποίους δεν μιλούν καθόλου αγγλικά)· το ότι μου δόθηκε η ευκαιρία να... μαγειρέψω «ζωντανά» στην ελληνική τηλεόραση· το ότι είμαι σε θέση να διαβάζω τις κυριακάτικες εφημερίδες· το ότι μπορώ να παίξω έναν ρόλο στο πλατό όταν τα βιβλία μου διασκευάζονται για την τηλεόραση — και πολλά, πολλά άλλα...

(Τα βιβλία της Victoria Hislop κυκλοφορούν από τις Εκδόσεις Ψυχογιός. Τον Σεπτέμβριο του 2021 κυκλοφόρησε η νέα έκδοση του μυθιστορηματός της «Καρτ Ποστάλ»).

VERONIKA PLESKOTOVÁ

ΤΣΕΧΙΑ, ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΙΝΑΙ Η ΥΠΕΡΔΥΝΑΜΗ ΜΟΥ

Αρχισα να μαθαίνω ελληνικά στα δεκαοχτώ μου χρόνια. Εκείνη την περίοδο έκανα ελληνικούς χορούς και ήθελα να καταλάβω τα τραγούδια με τα οποία χορεύαμε. Όταν ήρθε η στιγμή να πάω στο πανεπιστήμιο, διάλεξα νεοελληνική φιλολογία. Φυσικά, πολύ λίγοι γύρω μου έδειξαν κατανόηση γι' αυτή την απόφαση. Το να είσαι απόφοιτος/-η του συγκεκριμένου κλάδου σπουδών στην Τσεχία δεν σου εξασφαλίζει να βρεις δουλειά — διαφορετικός είναι ο λόγος που το κάνουν βέβαια: το σπουδάζεις γιατί το αγαπάς. Και γιατί σου αρέσει το κλίμα.

Όταν μπήκα στο τμήμα Νεοελληνικής Φιλολογίας, αισθάνθηκα αμέσως σαν να ήμουν σε έναν άλλον κόσμο. Εκείνη η αίσθηση δεν έφυγε ποτέ. Ήμασταν τρεις και ο κούκος, όπως λέτε εσείς, και κάθε χρόνο γινόμασταν ακόμα λιγότεροι. Μας φρόντιζαν όμως, μας υποστήριζαν, μας έκαναν να νιώθουμε προνομιούχοι. Μαθαίναμε μια γλώσσα που την ξέρουν λίγοι. Και τα παίρναμε στα σοβαρά.

Δεν ήταν εύκολο στην αρχή. Εμένα μου πήρε δύο ολόκληρα χρόνια πριν αρχίσουν όλα να βγάζουν νόημα. Ήθελε πολύ κόπο — και πολύ κλάμα. Έδωσα πόνο, μα δεν τα παράτησα. Κι αυτό ήταν το εισιτήριό μου σε μια εντελώς διαφορετική κουλτούρα. Κυριολεκτικά.

Την Ελλάδα την επισκέφτηκα για πρώτη φορά στα εικοσιένα μου. Με καλή διάθεση και με τον παρατατικό. Ο Βόλος ήταν τότε ο προορισμός μου, μια θερινή σχολή. Εκεί μου δόθηκε ευκαιρία να τα εξασκήσω για πρώτη φορά. Μετά ήρθε η Θεσσαλονίκη, μετά η Αθήνα, και τέλος τα Γιάννενα, που έφεραν στη ζωή μου φιλίες, επαγγελματικές ευκαιρίες, ωραία βιώματα και πολλά πολλά άλλα. Εκεί έμαθα ότι τον φραπέ τον πίνουμε μέτριο με γάλα, ότι το φαγητό το

μοιραζόμαστε και ότι το ασανσέρ το παίρνουμε ακόμα και για να κατεβούμε απ' τον πρώτο όροφο.

Τι έμαθα για τη γλώσσα όμως; Ότι τα ελληνικά είναι μια περίεργη γλώσσα. Ότι στην αρχή φαίνονται τρομακτικά (!! Η! Υ! Ει! Ο! Υι!), σε κερδίζουν σιγά σιγά όμως. Άπαξ και μάθεις τα γράμματα, ψυχάζεις για λίγο: «Ωραία, το 'χω». Μα έπειτα έρχεται η κλίση των ουσιαστικών: «Πατί, Θεέ μου; Αρχίζω κι ανησυχώ». Και, αναπόφευκτα, ο τετελεσμένος μέλλοντας: «Τέρμα, τα παρατάω και φεύγω».

Αλλά στην τελική δεν το κάνεις, δεν τα παρατάς — επειδή συνειδητοποιείς πως τα έχεις ήδη μάθει.

Τα ελληνικά είναι μια γλώσσα που δεν παύει να σου δημιουργεί εκπλήξεις. Με τα πανταχού παρόντα υποκοριστικά τους («Γιαννάκη, να σου φέρω νεράκι;»), με τις αστείες σύνθετες λέξεις («Βάλε ωτοασπίδες, κωλόπαιδο!»), ακόμα και με τη σχεδόν μη ύπαρξη της διεθνούς ορολογίας (παρά την παγκοσμιοποίηση, βεβαίως).

Όσες γλώσσες ξέρεις, τόσες φορές άνθρωπος είσαι. Μέσω μιας γλώσσας αποκτάς και τη νοοτροπία του λαού, ζεις τις ιστορίες του. Γίνεσαι ένας απ' αυτούς. Η απόφαση να μάθω τα ελληνικά ήταν ένα από τα καλύτερα πράγματα που έχω κάνει στη ζωή μου. Τα χρησιμοποιώ με πολλή υπερηφάνεια. Είναι για μένα η γλώσσα η μία και μοναδική.

Τα ελληνικά είναι το προνόμιό μου, η υπερδύναμή μου. Ποια είναι η δική σας;

(Η Veronika Pleskotová είναι επικεφαλής του Τμήματος Εκπαίδευσης και Πολιτισμικών Δραστηριοτήτων στο Εθνικό Μουσείο της Πράγας).

ALMIR HOXHAJ

ΑΛΒΑΝΙΑ, ΟΙΚΟΔΟΜΟΣ

ΓΙΑΤΙ ΑΛΦΑ-ΓΙΩΤΑ ΚΑΙ ΟΧΙ ΕΨΙΛΟΝ;

«**Μ**ιλάς άψογα ελληνικά!» «Μα εσύ τα μιλάς σαν και μας!» «Τη χειρίζεσαι την ελληνική καλύτερα από πολλούς Έλληνες!» Αυτά και άλλα παρόμοια ακούω σχεδόν από τότε που ήρθα στην Ελλάδα. Δεν μου άρεσαν και εξακολουθούν να μη μου αρέσουν αυτές οι απορίες. Γιατί να μην τα μάθω; Θα είχαν άραγε όλοι αυτοί οι άνθρωποι την ίδια απορία για έναν Έλληνα των ΗΠΑ ή της Γερμανίας που έχει μάθει τη γλώσσα του τόπου όπου ζει είκοσι χρόνια και βάλει;

Δεν θυμάμαι —ίσως επειδή όταν κάτι γίνεται σταδιακά το συνηθίζεις και δεν του δίνεις σημασία— πώς τα έμαθα. Απλά συνέβη, μετά από προσπάθεια φυσικά. Τη λατρεύω την ελληνική γλώσσα. Από την πρώτη στιγμή. Τη θεωρώ την τελειότερη που υπάρχει. Θαυμάζω το γεγονός ότι είναι η μοναδική που είναι ανεξάρτητη, υπό την έννοια ότι δεν έχει ανάγκη να δανείζεται από άλλες γλώσσες, παρά μόνο να δανείζει.

Η πρώτη μου επαφή, λοιπόν, μαζί της έγινε ένα παγωμένο πρωινό, στο περίπτερο του σιδηροδρομικού σταθμού της Βέροιας. Πήρα τηλέφωνο το αφεντικό του αδελφού μου, στην Τρίπολη, και του ζήτησα να μου τον δώσει να του μιλήσω. Εκείνος μου είπε να ξαναπαύω σε δέκα λεπτά επειδή δεν ήταν μαζί. Εγώ άκουσα λεπτά και έλεγα από μέσα μου, «Μα τι λεφτά λέει τώρα αυτός, δεν του ζήτησα λεφτά».

Από κείνη τη μέρα κύλησε πολύ νερό στ' αυλάκι. Την επομένη έφτασα Τρίπολη και, χειμώνας καθώς ήταν, δεν είχα δουλειά. Καθόμουν όλη μέρα και έβλεπα τηλεόραση. Παρακολουθούσα κυρίως ξένα προγράμματα (ντοκιμαντέρ, ταινίες κλπ.) που, ευτυχώς για μένα, τα μετέδιδαν υποτίτλισμένα. Έτσι, ξεκίνησα να μαθαίνω ανάγνωση. Αποδείχθηκε εύκολο, παρότι δεν καταλάβαινα το νόημα. Αυτό άργησε λίγο. Αλλά μάθαινα. Κάθε μέρα από κάτι.

Ένα βράδυ βγήκαμε με τον αδελφό μου και έναν ξάδελφό μας. Ρώτησα κάτι τον ξάδελφο, για μια λέξη. Τότε γύρισε ο αδελφός μου και του είπε να μην ασχοληθεί (δεν είχε άδικο, τους είχα σπάσει τα νεύρα στις ερωτήσεις) γιατί δεν θα μάθαινα

ποτέ ελληνικά. Αυτός ήταν ο διακόπτης που μου άναψε το λαμπάκι. Σε έναν χρόνο από τότε καταλάβαινα πια τα πάντα από την καθημερινή χρήση και τα μιλούσα κιόλας πολύ καλά. Με τον καιρό βελτιωνόμουν όλο και περισσότερο. Πλέον αγοράζα εφημερίδα, καθημερινά, και διάβαζα. Αρχισα να αποκτώ τα πρώτα μου βιβλία στα ελληνικά. Είχα πάθος με το διάβασμα, ούτως ή άλλως, από μικρός. Το πρώτο βιβλίο που έχω διαβάσει, περίπου στα εφτά μου, είναι το «Ένα παιδί μετράει τ' άστρα». Ένα παιχνίδι της μοίρας και αυτό.

Στα δύο χρόνια έβαλα στόχο να μάθω γραφή. Αυτό αποδείχθηκε πιο δύσκολο. Πολύ πιο δύσκολο. Είχα βρει κάποια βιβλία γραμματικής, λεξικά, ετυμολογικά λεξικά, και τα μελετούσα. Ρωτούσα για το καθετί, δεν ντρεπόμουν. «Πώς γράφεται αυτό; Γιατί αυτό έτσι; Γιατί άλφα-γιώτα και όχι έψιλον; Γιατί ήτα και όχι γιώτα; Γιατί όμικρον και όχι ωμέγα; Γιατί αυτό γράφεται με δύο μι;» Ρωτούσα για όλα όσα δεν μπορούσα να εξηγήσω.

Μια λέξη με δυσκόλεψε αφάνταστα να την εμπεδώσω. Και είναι αστείο, γιατί είναι το «ελάττωμα». Πάντα ξεχνούσα ένα ταυ!

Με την πάροδο του χρόνου απέκτησα την εμπειρία, ή τη συνήθεια αν θέλετε, και δεν συναντούσα πλέον σοβαρά προβλήματα. Έχω, φυσικά, ακόμα, αρκετά θέματα με την ορθογραφία, ειδικά σε δύσκολες και σπάνιες λέξεις. Υποθέτω ότι συμβαίνει σε όλους τους αυτοδιδάκτους, όχι μόνο σε μένα. Από κει και πέρα, ακόμα και σήμερα, μετά από τόσα χρόνια, συνεχίζω και μαθαίνω.

Μέρος αυτής της προσπάθειας είναι και η μετάφραση και επιμέλεια, από τα αλβανικά στα ελληνικά, του μυθιστορήματος «Το έπος των άστρων της αυγής» που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Παράξενες Μέρες. Μου έχουν πει ότι έχω κάνει καλή δουλειά. Ελπίζω να ισχύει. Γιατί θεωρώ ότι δεν ξέρω σωστά ελληνικά. Το συντακτικό μου είναι μέτριο, το λεξιλόγιό μου δεν συγκρίνεται με αυτό ενός μέσου Έλληνα, και τα σημεία στίξης είναι το αδύνατο σημείο μου. Καμιά φορά μου λένε ότι και η προφορά μου είναι διακριτή. Ίσως έχουν δίκιο.

*Αλλά είπαμε, η προσπάθεια συνεχίζεται.
(Δείτε τη σελίδα του Almir Hoxhaj στο Facebook).*

ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΓΕΙΤΟΝΕΣ ΑΓΑΠΟΥΝ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Τι γνώμη έχουν οι γείτονες για την ελληνική γλώσσα, τη Yunanca, όπως την αποκαλούν στα τουρκικά, και ποια είναι η θέση της στην καθημερινότητά τους; Ποια είναι η σχέση των Τούρκων με την Αρχαία Ελλάδα; Μαθαίνουν ελληνικά οι Τούρκοι, και τι είδους δυσκολίες συναντούν;

Οι Τούρκοι τηρούν μια πολύ θετική στάση απέναντι στην ελληνική γλώσσα. Τη θεωρούν μία από τις αρχαιότερες και πλουσιότερες γλώσσες του κόσμου και την εκτιμούν πολύ, καθώς τη συναντούν σε πολλούς τομείς της καθημερινότητάς τους, όπως στην ιατρική, την ψυχολογία, τη φιλοσοφία, τα μαθηματικά, τη γαστρονομία και φυσικά στην αρχαιολογία. Συνεχώς βγαίνουν στο φως καινούργια αρχαιολογικά ευρήματα, όπως αγάλματα, επιγραφές στα αρχαία ελληνικά, αγγεία κ.ά., και κάθε φορά εντυπωσιάζονται και νιώθουν το ίδιο δέος. Εξάλλου, ως μην ξεχνάμε τους αρχαίους ελληνικούς πολιτισμούς που αναπτύχθηκαν στην περιοχή της Μικρασίας, καθώς και την επιρροή του ελληνορωμαϊκού και βυζαντινού πολιτισμού μετέπειτα.

Η Ανατολία έχει ενσωματώσει όλους αυτούς τους πολιτισμούς στη συλλογική της μνήμη και οι κάτοικοί της στα βιώματά τους. Άρα λογικό είναι οι Τούρκοι να εκτιμούν πολύ τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό. Επίσης αγαπούν πολύ την ελληνική μυθολογία, την ελληνική λογοτεχνία και ποίηση, και φυσικά δεν θα ήταν υπερβολικό να πούμε ότι είναι από τους μεγαλύτερους λάτρεις της ελληνικής μουσικής! Όλα αυτά αποτελούν τον κύριο λόγο για τον οποίο πολλοί Τούρκοι μαθαίνουν ελληνικά, ενώ δεν είναι λίγοι και οι ακαδημαϊκοί που εξειδικεύονται σε θέματα του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού και στις βυζαντινές σπουδές, και επιθυμούν να μάθουν τη γλώσσα για επαγγελματικούς λόγους.

Πάντως, ειδικά από το 2000 και μετά συνέβαλε πολύ και η προσέγγιση των δύο χωρών σε πολιτικό επίπεδο, ενώ πρόσφατα ένας ακόμη λόγος που αρκετοί Τούρκοι θέλουν να μάθουν ελληνικά είναι επειδή βλέπουν την Ελλάδα ως μια διέξοδο λόγω της πολιτικής κατάστασης που επικρατεί στη χώρα τους.

Είναι γεγονός ότι θεωρούν την ελληνική γλώσσα πολύ δύσκολη και διαφορετική από τη δική τους, τόσο ως προς την αλφάβητο της, όσο και γραμματικά και συντακτικά. Παρ' όλα αυτά, τη νιώθουν πολύ πιο οικεία από άλλες δυτικές

γλώσσες, καθώς τα ελληνικά και τα τουρκικά έχουν πάρα πολλές κοινές λέξεις. Ειδικά στα δυτικά παράλια, με σημείο αναφοράς τη Σμύρνη, αλλά και στην Κωνσταντινούπολη, υπάρχει μεγάλη εξοικείωση με την ελληνική γλώσσα, για τους λόγους που ανέφερα παραπάνω, αλλά και λόγω της μακροχρόνιας συνύπαρξης των δύο λαών. Μεγάλο ρόλο έχει παίξει και η εγκατάσταση σε αυτή την περιοχή ελληνόφωνων Τούρκων που έφυγαν από την Ελλάδα με την ανταλλαγή πληθυσμών στις αρχές του περασμένου αιώνα.

Πού μπορεί να μάθει κανείς ελληνικά στην Τουρκία; Για όσους ενδιαφέρονται για ακαδημαϊκές σπουδές, λειτουργούν τρία τμήματα Νεοελληνικής Γλώσσας και Φιλολογίας και βρίσκονται στα Πανεπιστήμια της Άγκυρας (Ankara Üniversitesi), της Κωνσταντινούπολης (Istanbul Üniversitesi) και της Θράκης (Trakya Üniversitesi) που λειτουργεί στην Αδριανούπολη. Στα δύο πρώτα υπάρχουν και Κέντρα Διδασκαλίας Ξένων Γλωσσών (Tömer και Dömler), όπου μπορούν όλοι οι ενδιαφερόμενοι να παρακολουθήσουν μαθήματα ελληνικής γλώσσας και να πάρουν πτυχία. Επίσης η γλώσσα διδάσκεται σε αρκετά ιδιωτικά φροντιστήρια, συλλόγους και ιδρύματα και σε κέντρα διά βίου μάθησης. Τέλος, σημείο αναφοράς αποτελεί το Σισμανόγλειο Μέγαρο στην Κωνσταντινούπολη, όπου με τη χορηγία των ιδρυμάτων Σταύρος Νιάρχος και Μποδοσάκη λειτουργούν προγράμματα διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας, καθώς και ειδικά σεμινάρια για τους διδάσκοντες την ελληνική γλώσσα στην Τουρκία.

Ανεξάρτητα λοιπόν από τις κατά καιρούς εντάσεις και τα σκαμπανεβάσματα στις σχέσεις των δύο γειτονικών κρατών, πάντα θα υπάρχει και μια άλλη, παράλληλη πραγματικότητα, η οποία κρύβει τέτοιες δυναμικές που πάντα θα βρίσκει τρόπους να ξεπερνά τα εμπόδια και να δημιουργεί διαύλους επικοινωνίας. Η γλώσσα παίζει κυρίαρχο ρόλο σε αυτή την επικοινωνία. Προσωπικά και διαχρονικά έχω πολλούς γνωστούς και φίλους στην Τουρκία που έχουν μάθει ή μαθαίνουν ελληνικά. Επειδή αγαπούν την Ελλάδα, επειδή αγαπούν τον ελληνικό πολιτισμό, επειδή αγαπούν τους Έλληνες, ή επειδή απλά αγαπούν την ελληνική γλώσσα!

(Η Μπερίν Μυϊσλή είναι διδάκτορας πολιτικών επιστημών του Παντείου Πανεπιστημίου και επίσημη μεταφράστρια του Υπουργείου Εξωτερικών από και προς την τουρκική γλώσσα).

**ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ
ΗΜΕΡΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΓΛΩΣΣΑΣ**

ΔΕΚΑ ιστορικά ΚΤΙΡΙΑ ΑΛΛΑΖΟΥΝ ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Ζωή στο κέντρο της Αθήνας αναμένεται να δώσουν οι επενδύσεις σε εμβληματικά κτίρια που έμεναν στην τύχη τους για χρόνια

Του ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ - Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ
Εικονογράφηση: ΠΑΒΛΟΣ ΧΑΜΠΙΔΗΣ

ΕΝΤΟΝΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ για την αξιοποίηση ιστορικών κτιρίων στο ευρύτερο κέντρο της Αθήνας καταγράφεται τα τελευταία χρόνια από διεθνή κυρίως επενδυτικά σχήματα. Όπως λέει ο **Θεμιστοκλής Μπάκας**, πρόεδρος του Πανελλαδικού Δικτύου E-Real Estates, οι εξελίξεις αυτές αφενός επιβεβαιώνουν τη δυναμική της Αθήνας ως επενδυτικού προορισμού, αφετέρου θα αλλάξουν τη γενικότερη εικόνα της πόλης, ζωντανεύοντάς τη. Σύμφωνα με τον Θ. Μπάκα, το Δημόσιο είναι αυτό που «δημιουργεί» το νέο αυτό κύμα κινητικότητας στο real estate, καθώς αποφάσισε, επιτέλους, να αξιοποιήσει κτίρια που αποτελούν περιουσιακά του στοιχεία. «Οι ανοδικές τάσεις που καταγράφουν οι αξίες στην εγχώρια κτηματαγορά για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά σε συνάρτηση με τα εντυπωσιακά αποτελέσματα που καταγράφει η τουριστική βιομηχανία της χώρας μας ακόμη και σε περιβάλλον πανδημίας, φαίνεται να αποτελούν τους βασικούς παράγοντες που η αξιοποίηση εμβληματικών κτιρίων στο κέντρο της πρωτεύουσας αποτελεί πλέον μονόδρομο και επιτακτική ανάγκη», σημειώνει ο Θ. Μπάκας. Κατά τον πρόεδρο του Πανελλαδικού Δικτύου E-Real Estates, «το γεγονός ότι ιδιωτικά επενδυτικά σχήματα και funds επενδύουν συνεχώς στην τουριστική βιομηχανία του Δήμου Αθηναίων ακόμη και κατά τη διάρκεια της πανδημίας, αποδεικνύει εμπράκτως ότι η μετεξέλιξη του κέντρου της πρωτεύουσας σε προορισμό διεθνών προδιαγραφών αποτελεί θέμα χρόνου ενώ, ταυτόχρονα, προαναγγέλλει την επενδυτική έκρηξη και την προσέγγιση δισεκατομμυρίων ευρώ επενδύσεων στο άμεσο μέλλον». Ακολουθούν δέκα περιπτώσεις ιστορικών κτιρίων που είτε βρίσκονται ήδη στη διαδικασία της αξιοποίησης, είτε θα περάσουν σε αυτήν το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα.

Πατησίων 61 και Σκαραμαγκά

Είναι το σπίτι όπου από το 1937 έως το 1945 έζησε η Μαρία Κάλλας, πριν φύγει για τη Νέα Υόρκη. Όπως μας λέει ο κ. Μπάκας, τον Φεβρουάριο του 2018 ο ΕΦΚΑ –το κτήριο ανήκε στην κυριότητα του ΝΑΤ– μίσθωσε μακροχρόνια το ακίνητο στην αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία για την «Ακαδημία Λυρικής Τέχνης MariaCallas», η οποία δρομολογεί σειρά παρεμβάσεων. Τα σχέδια περιλαμβάνουν τη μετατροπή του κτιρίου σε χώρο παιδείας της λυρικής τέχνης. Οι εργασίες ανάταξης θα είναι της τάξης των 6 εκατ. ευρώ, θα χρηματοδοτηθούν μέσω ειδικού προγράμματος του ΕΣΠΑ 2014-2020 και υπολογίζεται ότι θα διαρκέσουν περίπου δύο χρόνια.

ΔΕΚΑ *ιστορικά* ΚΤΙΡΙΑ ΑΛΛΑ

2

Πατησίων, πρώην Μινιόν

Τη δεκαετία του 1970 θεωρούνταν ως ένα από τα μεγαλύτερα πολυκαταστήματα της Ευρώπης, κι όμως ο ιδιοκτήτης του, Πάννης Γεωργακάς, μαζί με ένα συνεταιρό του, το είχαν ανοίξει ως περίπτερο, με την ίδια ονομασία, το 1934. Μεταπολεμικά δημιουργήθηκε το πολυκατάστημα Μινιόν, που χρόνο με τον χρόνο και δεκαετία με τη δεκαετία αποτέλεσε ένα στολίδι για την πόλη. Ήταν το πρώτο πολυκατάστημα της Αθήνας που εγκατέστησε κυλιόμενες σκάλες και κλιματιστικά, που καθιέρωσε τις ετήσιες εκπτώσεις και κατάργησε τα παζάρια. Το Μινιόν καταστράφηκε ολοσχερώς σε εμπρησμό στις 19 Νοεμβρίου 1980 και έκτοτε δεν κατάφερε ποτέ να orthοποδήσει ξανά. Τώρα, το δεκαώροφο κτίριο συνολικής επιφάνειας 21.000 τ.μ., που περικλείεται από τις οδούς Πατησίων, Σατωβριάνδου, Βερανζέρου και Δώρου, αναμένεται να πάρει και πάλι ζωή. Σύμφωνα με πληροφορίες, το κτίριο έχει αλλάξει χέρια με αντίτιμο τα 25 εκατ. ευρώ. Οι ίδιες πηγές αναφέρουν ότι η πλειοδοτούσα εταιρεία Dimand έχει στόχο να μετατρέψει το Μινιόν σε κτίριο μικτής χρήσης, δηλαδή σε γραφεία, με εκμετάλλευση των εμπορικών χώρων και εστιατόρια. Η εν λόγω κίνηση εδράζεται στη στρατηγική της Dimand να επενδύει σε κτίρια εμβληματικά, που χρήσουν ανάπλασης, όπως ο Πύργος Πειραιά. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί σε βάθος τριετίας.

4

Σωκράτους 53 και Ζήνωνος

Διατηρητέο που διαθέτει υπογείο και 7 ορόφους, συνολικής επιφάνειας 6.878,37 τ.μ. Έντονο ενδιαφέρον καταγράφεται από επενδυτές για τη δημιουργία ξενοδοχείου. Σύμφωνα με πληροφορίες, το επόμενο διάστημα αναμένεται να γίνει εισήγηση προς τη διοίκηση του ΕΦΚΑ για εκμίσθωση του κτιρίου, ώστε να φτιαχτεί ξενοδοχείο τεσσάρων αστέρων. Το ελάχιστο μηνιαίο μίσθωμα εκτιμάται ότι θα είναι 39.000 ευρώ, με το κόστος ανακατασκευής να κινείται περίξ των 11.700.000 ευρώ.

3

Το πρώην Καπνεργαστήριο, Λένορμαν 218

Σε ανάδειξη και ολοκληρωμένη αξιοποίηση του κτιριακού συγκροτήματος του πρώην Δημόσιου Καπνεργαστηρίου προχωρά η Υπηρεσία Εφαρμογής Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων της Βουλής. Παράλληλα, θα καταρτιστεί αναλυτικός οδικός χάρτης των ενεργειών προετοιμασίας, ωρίμανσης και διασφάλισης της χρηματοδότησης του έργου στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027. Στο επιβλητικό κτίριο στεγάζονται σήμερα τμήματα της Βιβλιοθήκης της Βουλής, ενώ αποτελεί μνημείο βιομηχανικής αρχιτεκτονικής του ελληνικού Μεσοπολέμου και είναι συνδεδεμένο με σημαντικές στιγμές της γενικής αλλά και τοπικής ιστορίας της ευρύτερης περιοχής της οποίας αποτελεί εμβληματικό τοπόσημο.

5

Πύργος Πειραιά

Εντός του πρώτου εξαμήνου του 2023 υπολογίζεται ότι θα έχει δημιουργηθεί το πιο πράσινο κτίριο της Ελλάδας. Ο λόγος για τον Πύργο του Πειραιά, το δεύτερο ψηλότερο κτίριο της χώρας, μετά τον Πύργο των Αθηνών. Το ακίνητο των 24 ορόφων (πλέον δύο υπογείων), συνολικού ύψους 84 μέτρων και δομημένης επιφάνειας της τάξεως των 34.623 τ.μ., έχει ήδη ξεκινήσει να ανακατασκευάζεται. Η συνολική επένδυση που θα γίνει εκτιμάται ότι θα προσεγγίσει ή ενδεχομένως και να ξεπεράσει τα 40 εκατ. ευρώ. Οι εν λόγω επενδυτές ανέλαβαν την εκμετάλλευση του ακινήτου μέσω σύμβασης παραχώρησης διάρκειας 99 ετών, στο πλαίσιο σχετικού διαγωνισμού που διοργανώθηκε από τη δημοτική αρχή του Πειραιά. Με βάση την προσφορά που κατατέθηκε (ήταν και η μοναδική), το ετήσιο αντάλλαγμα προς τον Δήμο Πειραιά θα ανέρχεται σε 1 εκατ. ευρώ (προβλέπεται και ετήσια αναπροσαρμογή της τάξεως του 2%).

6

Πατησίων 140

Πρόκειται για τον πασίγνωστο κινηματογράφο ΑΕΛΛΩ που αποτέλεσε το μεγαλύτερο παραδοσιακό κινηματοθέατρο. Όπως αναφέρει ο πρόεδρος του Πανελλαδικού Δικτύου E-Real Estates από το 1939 λειτουργεί ως κινηματογράφος, θερινός ως το 1960, το κτίριο κτίστηκε τότε και ο θερινός μεταφέρθηκε στην ταραύσα, ενώ από το 2001 μετατράπηκε σε multiplex 5+1 αιθουσών. Είναι από τα λίγα παλιά σινεμά την Αθήνα που έχουν επιβιώσει και συνεχίζουν με την αρχική τους χρήση - έστω σε νέα μορφή.

ΖΟΥΝ ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

7

Σταδίου 41, πρώην Φωκάς

Το διατηρητέο κτίριο του Μεσοπολέμου, που εκτείνεται σε σχεδόν 8.500 τ.μ. σε 8 επίπεδα και στέγαζε για δεκαετίες το κεντρικό κατάστημα της εμπορικής αλυσίδας Φωκάς, σύντομα πρόκειται να αλλάξει χέρια. Στον πλειοδοτικό διαγωνισμό εκμίσθωσης που «έτρεξε» πρόσφατα ο ΕΦΚΑ κατατέθηκε μία δεσμευτική προσφορά επενδυτών που σχετίζονται με την ισραηλινή αλυσίδα Brown Hotel, η οποία επενδύει σταθερά σε ακίνητα στην Αθήνα την τελευταία τριετία. Ο διαγωνισμός προέβλεπε τη μίσθωση του ακινήτου για διάστημα 15 ετών με δικαίωμα παράτασης για 5 ακόμη έτη και με ελάχιστο ζητούμενο μηνιαίο μίσθωμα τις 45.000 ευρώ. Επίσης, στον νέο μισθωτή θα δοθεί περίοδος χάριτος 6 μηνών προκειμένου να προχωρήσει στην ανακαίνιση του κτιρίου. Να σημειωθεί ότι οι επιτρεπόμενες χρήσεις από τον ΕΦΚΑ περιορίζονται αυστηρά: α) στη χρήση ξενοδοχείου, τουριστικών καταλυμάτων, ενοικιαζόμενων δωματίων, β) στη χρήση εμπορικών καταστημάτων, γ) στη χρήση γραφείων, δ) στη χρήση ως χώρου διοργάνωσης εκδηλώσεων, αιθουσών τέχνης, διοργάνωσης εκθέσεων και λοιπών συναφών χρήσεων.

Το διατηρητέο της Ζαλοκώστα 7-9

Με έτος κατασκευής το 1939, το διατηρητέο αυτό κτίριο συνολικής επιφάνειας 1.854 τ.μ., που είναι χαρακτηρισμένο μνημείο από το 2008, αποτελεί ένα από τα περιουσιακά στοιχεία του ΕΦΚΑ για τα οποία ο οργανισμός προχώρησε σε διαγωνισμό για την εκμίσθωσή του. Για το εμβληματικό αυτό κτίριο, το οποίο εκτείνεται σε δύο υπόγεια, ισόγειο και πέντε ορόφους υπέρ του ισογείου, το επενδυτικό πρόγραμμα περιλαμβάνει από τον μισθωτή ελάχιστο ύψους 1,2 εκατ. ευρώ για την εκτέλεση εργασιών αναβάθμισης του κτιρίου με σκοπό είτε τη λειτουργία του ως ξενοδοχείου με προδιαγραφές 4 αστέρων είτε ως μη κύριου ξενοδοχειακού καταλύματος αντίστοιχης κατάταξης (ενοικιαζόμενα). Η διάρκεια της σύμβασης εκμίσθωσης θα είναι 30 ετών, με δικαίωμα παράτασης κατά 10 χρόνια, ενώ το μηνιαίο μίσθωμα έναρξης του διαγωνισμού ορίστηκε στις 17.000 ευρώ.

8

10

Το κτίριο του INTEAL

ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΟ ΠΟΥ «ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ» ΤΟ ΝΕΟ ΑΥΤΟ ΚΥΜΑ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ REAL ESTATE, ΚΑΘΩΣ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ, ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ, ΝΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΕΙ ΚΤΙΡΙΑ ΠΟΥ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΤΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Βρίσκεται στην Πανεπιστημίου 46 και είναι κτίριο συνολικής επιφάνειας 10.247 τ.μ. που κατασκευάστηκε στα τέλη του 19ου αιώνα από τον Ερρίκο Σλήμαν. Όπως μας λέει ο κ. Μπάκας, στόχος είναι η δημιουργία ξενοδοχείου 4 αστέρων, μετά από εκτέλεση εργασιών αναβάθμισης. Το ελάχιστο μηνιαίο μίσθωμα έχει οριστεί σε 85.000 ευρώ, με κόστος ανακατασκευής 15.000.000 ευρώ. Δεν αποκλείεται και η περίπτωση εκμίσθωσης για γραφεία ή μικτή χρήση. Να θυμίσουμε ότι εδώ βρίσκεται ο παλαιότερος εν λειτουργία κινηματογράφος της Αθήνας INTEAL, δηλαδή «ιδεώδες», υποδεχόμενος τους πρώτους κινηματογραφόφιλους το 1921 ως «Σαλόν Ιντεάλ».

9

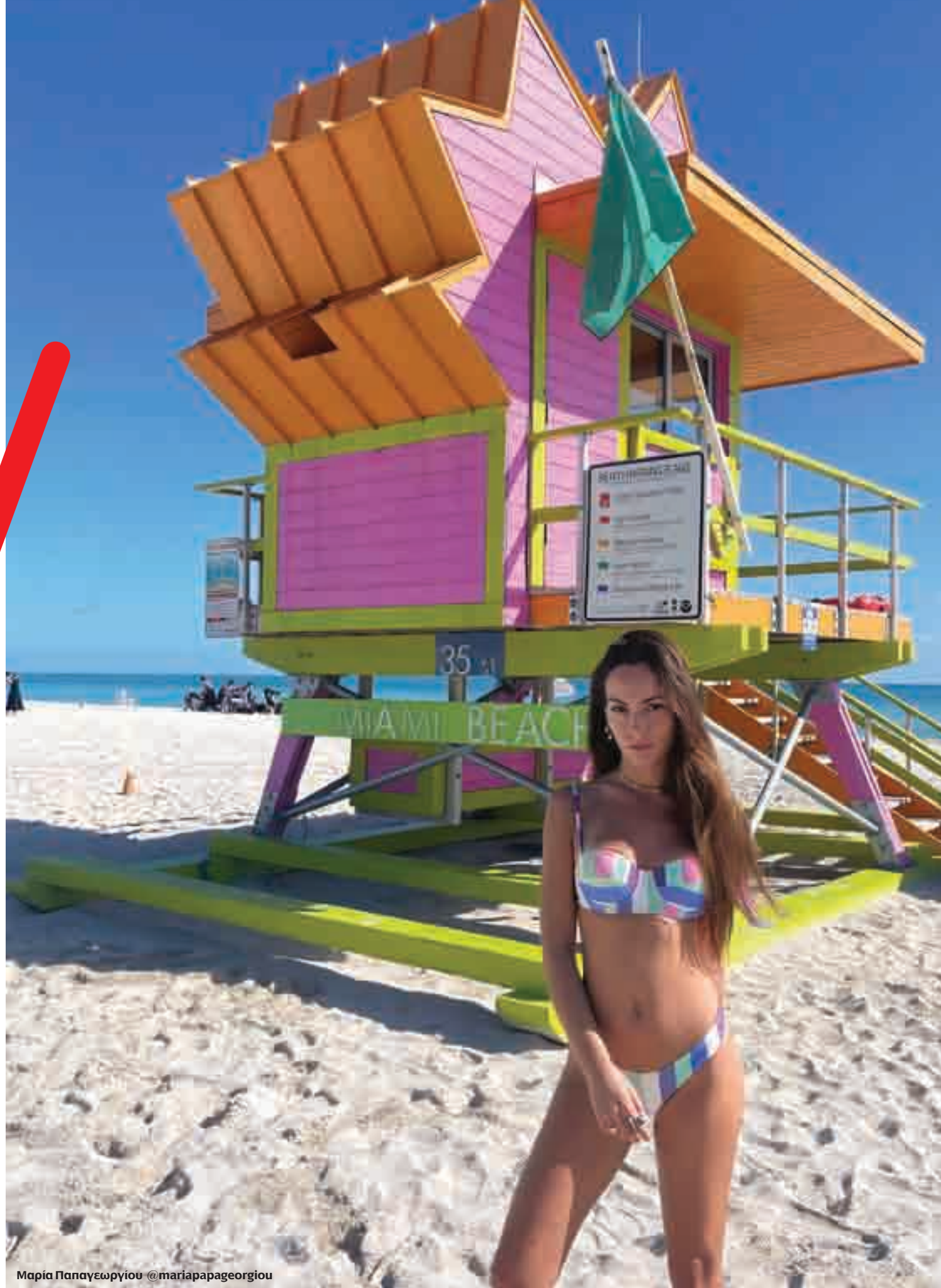
2021

Τα

ΒΡΑ ΒΕΙΑ

των
αναγνωστών

ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΙΑΣ ΚΑΝΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥΣ ΜΑΣ. ΟΛΑ ΟΣΑ ΕΙΔΑΜΕ, ΑΚΟΥΣΑΜΕ, ΓΕΥΤΗΚΑΜΕ, ΔΙΑΒΑΣΑΜΕ, ΘΑΥΜΑΣΑΜΕ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗΣΑΜΕ. ΟΠΩΣ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ ΤΑ ΑΝΕΒΑΣΑΜΕ ΣΤΟ **ATHENSVOICE.GR**, ΚΑΙ ΕΣΕΙΣ ΕΠΙΣΗΣ ΤΑ ΨΗΦΙΣΑΤΕ ΜΕ ΤΑ ΔΙΚΑ ΣΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΑ. ΕΔΩ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ ΣΑΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ.

Μαρία Παπαγεωργίου @mariapapageorgiou

@andreas_charlas

@yperoxa.plasmata

@pak_sisters

INSTAGRAM

LANDSCAPE

- @andreas_charlas
- @elly_michou
- @grego_rios
- @t.kakavoulas
- @souhoho, @aggeliki_koutelekou
- @pan0s
- @vasso_tsoulou
- @sarantis_karydas, @natassat

FASHION

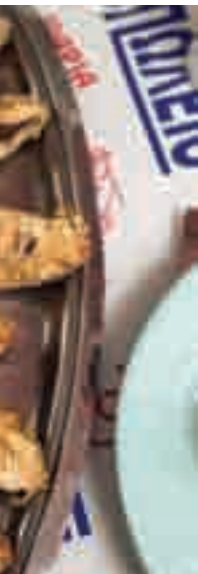
- Μαρία Παπαγεωργίου**
@mariapapageorgiou
- Χρυσάνθη Κουρούνη @herecomes
 - Σοφιάνα Σπίνουλα @sofianaspinoula
 - Μιχαήλ Ανδρουλιδόκης @itsamanclass
 - Τζένη Μελητά @melitajenny
 - Αλεξάνδρα Διονά @ashinyday
 - Αποστόλης Γκόφας @apostolisgofas
 - *-Adam Khalil @terpsichorree
 - Μαρία Παπαγεωργίου @mariapapageorgiou
 - Δάφνη Καθυβά @daphnekalyva

FOOD

- @pak_sisters**
- @__eatme__ @gabnikolaidis
 - @funkycookgr @the_cook
 - @cookbloggr
 - @thecookinyou
 - @jbouro @letstreatourselves.gr
 - @antoniakati_coothepicture

EMPOWERED YOURSELF

- @yperoxa.plasmata**
- @humanitygr
 - @greekwomeninstem
 - @girlpowergreece, @den.kserw. poios.prepei
 - @missy_merida (Έλενα Καρανικο-λίου), @greekwomeninstem, @this_is_not_a_feminist_project
 - @natasouko (Νατάσα Ποιόζου)

Νίκος Καραθάνος
«Προμηθέας»

ΘΕΑΤΡΟ

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ

- Νίκος Καραθάνος**
«Προμηθέας» (Στέγη του Ιδρύματος Ονόσση)
- Άρης Μπινιάρης, «Η φάρμα των ζώων» (Εθνικό θέατρο)
 - Βασίλης Παπαβασιλείου «Ελένη» (Κρατικό θέατρο Βορείου Ελλάδος)
 - Γιώργος Παλούμπης «Αξίριστα πηγούνια» (θέατρο Δημήτρης Χορν)
 - Αργυρώ Χιώτη, «Βάτραχοι» (Φεστιβάλ Αθηνών-Επιδάουρου)
 - Ισοψηφία: Γιώργος Κουτλής «Οι παίκτες» (θέατρο Κιβωτός)
Θωμάς Μοσχόπουλος «Πόσο κοστίζει να ζεις» (θέατρο Πόρτα)
 - Ισοψηφία: Γιώργος Σκεύας, «Τέλος του παιχνιδιού» (Σύγχρονο θέατρο)
Μιχαήλ Μαργαρινός, «Ιχθυεταί» (Φεστιβάλ Αθηνών-Επιδάουρου)
 - Ακύλλας Καραζήσης - Μιχαήλ Μαργαρινός, «Ο Κολοκοτρώνης στενίζει το μέλλον» (Εναλλακτική Σκηνή, ΕΛΣ)

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΡΟΛΟΣ

- Μαρία Καβογιάννη**
«Τρίτο στεφάνι» (Παλλάς)
- Άννα Μάσχα, «Ο γυάρινος κόσμος» (θέατρο Αθηνών)
 - Ηρώ Μπέζου - «Προμηθέας Δεσμώτης» (θέατρο Πορεία / ΔΗΠΕΘΕ Κρήτης - Φεστιβάλ Αθηνών-Επιδάουρου)
 - Αγορίτσα Οικονόμου, «Ελένη» (Κρατικό θέατρο Βορείου Ελλάδος)
 - Αμαλία Μουτούση, «Ιχθυεταί» (Φεστιβάλ Αθηνών-Επιδάουρου)
 - Ισοψηφία: Γαλήνη Χατζηπασχάλη, «Προμηθέας» (Στέγη Ιδρύματος Ονόσση) / Εύη Σαουλήδου, «Βάτραχοι» (Φεστιβάλ Αθηνών-Επιδάουρου)
 - Μαρία Κεχαγιόγλου, «Βάτραχοι» (Φεστιβάλ Αθηνών-Επιδάουρου)
 - Ισοψηφία: Σμαράγδα Σμυρνίου, «Το λευκό δωμάτιο» (θέατρο Σταθμός) / Σύρρω Κεκέ, «Η νύχτα της Ιγκουάνα» (θέατρο Πορεία)

ΑΝΔΡΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ

- Γιάννης Στάνκογλου**
«Προμηθέας Δεσμώτης» (θέατρο Πορεία / ΔΗΠΕΘΕ Κρήτης - Φεστιβάλ Αθηνών-Επιδάουρου)
- Ορφέας Αυγουστήδης, «Η μηχανή του Τούρινγκ» (Νέο θέατρο Βασιλάκου)
 - Δημήτρης Καταλειφός - «Τέλος του παιχνιδιού» (Σύγχρονο θέατρο)
 - Μάκης Παπαδημητρίου, «Άλμον Μπρόντερς» (θέατρο Ιλίσια)
 - Ηλίας Βαλόσης, «Αξίριστα πηγούνια» (θέατρο Δημήτρης Χορν)
 - Γιάννης Νιόρρος, «Οι παίκτες» (θέατρο Κιβωτός)
 - Μιχάλης Βαλόσση, «Η φάρμα των ζώων» (Εθνικό θέατρο)
 - Ισοψηφία: Έκτορας Λυγίζος - «Ο Κολοκοτρώνης στενίζει το μέλλον» (Εναλλακτική Σκηνή, ΕΛΣ) / Φώτης Στρατηγός, «Πόσο κοστίζει να ζεις» (θέατρο Πόρτα) / Περικλής Μουστακίης, «Όπως πάει το ποτάμι» (θέατρο Σταθμός)

© ANDREAS SIMOPOULOS

Γιάννης Στάνκογλου
«Προμηθέας Δεσμώτης»

Μαρία Καβογιάννη
«Τρίτο στεφάνι»

© @GIORGOS_ANASTASAKIS

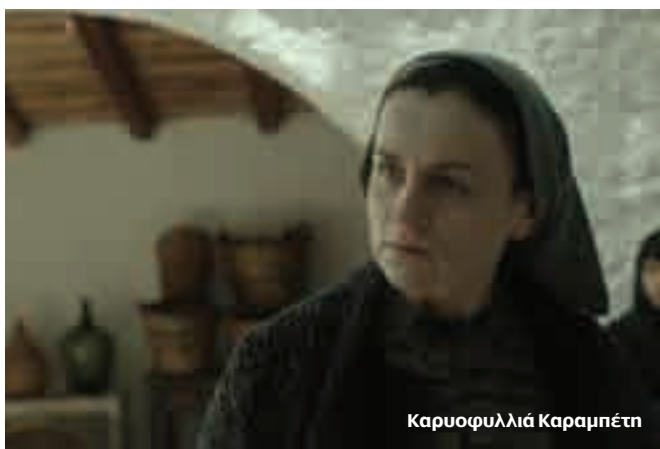

«Σμύρνη μου αγαπημένη»

© ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΤΣΑΤΣΑΝΗ

Άρης Σερβετάλης

Καρουφυλιά Καραμπέτι

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΤΑΙΝΙΕΣ

«Σμύρνη μου αγαπημένη»

2. «Καλάβρυτα 1943»
3. «Digger»
4. «Monday»
5. Ισοψηφία: «Ράφτης / «Μήλα»
6. Ισοψηφία: «Η αναζήτηση της Λώρα Ντουράντ» / «Δεν θέλω να γίνω δυσάρεστος αλλά πρέπει να μιλήσουμε για κάτι πολύ σοβαρό» («Unpleasant»)
7. Ισοψηφία: «Πρόστιμο» / «Daniel '16»

ΑΝΔΡΙΚΕΣ ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ

Άρης Σερβετάλης («Ο άνθρωπος του θεού»)

2. Αργύρης Πανταζάρας («Digger»)
3. Ισοψηφία: Δημήτρης Ημελλής («Ράφτης») / Μάκης Παπαδημητρίου («Η αναζήτηση της Λώρα Ντουράντ»)
4. Βαγγέλης Μουρίκης («Digger»)
5. Μιχάλης Σαράντης («Η αναζήτηση της Λώρα Ντουράντ»)
6. Στέθης Σταμουλακάτος («Πρόστιμο»)
7. Ισοψηφία: Βαγγέλης Μουρίκης («Unpleasant») / Όμηρος Πουλάκης («Unpleasant»)
8. Γιάννης Τσορέκης («Πράσινη θάλασσα»)

ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ

Καρουφυλιά Καραμπέτι («Ο άνθρωπος του θεού»)

2. Ιωάννα Παππά («Unpleasant»)
3. Μιμή Ντενίση («Σμύρνη μου αγαπημένη»)
4. Ισοψηφία: Ταμίλα Κουλιέβα («Σμύρνη μου αγαπημένη») / Σοφία Κόκκαλη («Digger»)
5. Αγγελική Παπούλια («Πράσινη θάλασσα»)
6. Ταμίλα Κουλιέβα («Ράφτης»)
7. Ισοψηφία: Γιώτα Αργυροπούλου («Μικρά όμορφα όλογο») / Ντενίζ Γκαφ («Monday»)
8. Σοφία Γεωργοβασίλη («Μήλα»)

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ

Γρηγόρης Καραντινάκης («Σμύρνη μου αγαπημένη»)

2. Νικόλαος Δημητρόπουλος («Καλάβρυτα 1943»)
3. Τζώρτζης Γρηγοράκης («Digger»)
4. Αργύρης Παπαδημητρίου («Monday»)
5. Σόνα Α. Κέντεμμαν («Ράφτης»)
6. Δημήτρης Μπαξέλλας («Η αναζήτηση της Λώρα Ντουράντ»)
7. Ισοψηφία: Χρήστος Νίκου («Μήλα») / Γιώργος Γεωργίου («Unpleasant»)
8. Φ. Μπόγρης («Πρόστιμο»)

Γρηγόρης Καραντινάκης

ΤΕΧΝΗ

1821 Πριν και μετά

επιμέλεια: Τάσος Σακελλαρόπουλος, Μαρία Δημητριάδου | Μουσείο Μπενάκη Πειραιώς

2. Ισοψηφία: Portals - Πύλη, Βουλή των Ελλήνων + NEON, επιμέλεια: Ελίνα Κουντούρη, Madeleine Grynsztejn | Πρώην Δημόσιο Καπνεργοστάσιο / Θεόφιλος, επιμέλεια: Τάκης Μαυριώτης | Ίδρυμα Θεοχαράκη
3. You and AI, Στέγη Ιδρύματος Ανόση | Πεδίο Άρεως
4. Αναζητώντας την αθανασία - Η τέχνη του πορτρέτου στις συλλογές του Λούβρου, επιμέλεια: Λυντοβίκ Λοζιέ | Εθνική Πινακοθήκη
5. Ισοψηφία: Κώλη, επιμέλεια: Νικόλαος Σταμπολίδης, Ιωάννης Φάππας | Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης / Τάσος Βρεττός, The Feel. Backstage, επιμέλεια: Νάντια Αργυροπούλου, Γιώργος Τζιτζιλάκης | Θεατρική Αθηνών
6. Takis | Πάρκο του ΚΠΙΣΝ
7. AB7: ECLIPSE (ΕΚΛΙΨΗ), επιμέλεια: Omsk Social Club, Larry Ossei-Mensah | Μνημόνιο της Αθήνας
8. Αντι-δομή, επιμέλεια: Ανδρέας Μελάς | ΔΕΣΤΕ

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

Μασούτης - 45 χρόνια Μασούτης. Εδώ για σένα

2. Lacta / ΔΙΟΤΙΜΑ - Μη με αφήσεις ποτέ
3. Ισοψηφία: Cosmote - Ο Άι Βασίλης πήρε φόρα / COSMOTE - Μαρία, Κοίτα, βουτιά
4. Γερμανός - Ηρώ το μωρό
5. Ισοψηφία: Vitex - Acrylan Max - Κάνε το σπίτι σου να μοιάζει πάντα νέο - με τη Ζωζώ Σαουντζάκη / Endless - Ρολά υγείας - Το καλόχαρτο
6. Ισοψηφία: Κατσέλης Διηποζυμωτό - Οι μέρες της εβδομάδας Κωτσόβολος - Μηλακ Φράντινι, θα γίνει της κοιλιάς
7. Νέο Jumbo Chips - Τσασπετόν

ΒΙΒΛΙΟ

FICTION

Στέφανος Δάνδοφας «Η δίκη που άλλαξε τον κόσμο», Ψυχογιός

2. Βαγγέλης Γιαννίσης, «Λεωφόρος Αλεξάνδρας 173», Διόπτρα
3. Χρήστος Α. Χωμενίδης, «Ο Τζίμης στην Κυψέλη», Πατάκης
4. Σώτη Τριανταφύλλου, «Σικελικό ειδύλλιο», Πατάκης
5. Χριστίνα Πουλίδου, «Χωρίς πυξίδα», Μεταίχμιο
6. Ζωράννα Ζατέλη, «Ορατή σαν σόρσιτ - Με το παράξενο όνομα Ραμάνθης Ερέβους 3», Καστανιώτης
7. Μαρίνα Ζουμπούδακη, «Αέρας στο πρόσωπό της», Παπαδόπουλος
8. Ισοψηφία: Παναγιώτης Αγγελόπουλος, «Ανάμεσα στους ήλιους», Ίκαρος / Τάκης Καμπύλης, «Γενικά συμπτώματα», Καστανιώτης
9. Γιώργος Σκαμπορδώνης, «Προσοχή: εποχιακή διέλευση βατράχων», Μεταίχμιο

NON FICTION

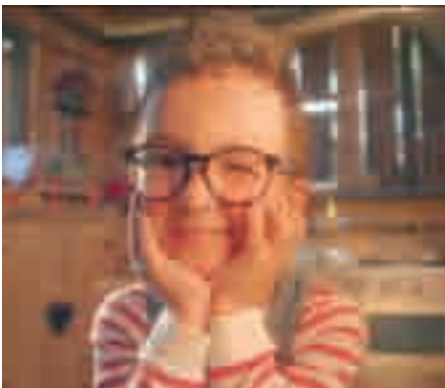
Αλέξης Παπαχελάς «Ένα σκοτεινό δωμάτιο 1967-1974», Μεταίχμιο

2. Λένα Διβάνη, «Το μικρό πατήρ: Ο Καποδίστριας, η Ρωξάνδρα και η Ελλάδα», Πατάκης
3. Θάνος Αλεξανδρόπουλος, «Του σόι-ου Αλμοδοβόρ ανήμερος», Κάκτος
4. Κωνσταντίνος Φίλης - Μάκης Προβατός, «Διεκδικητικός πατριωτισμός», Παπαδόπουλος
5. Παναγιώτης Παναγιωτόπουλος «Οι περιπέτειες της μεσοίας τάξης», Επίκεντρο
6. Ισοψηφία: Βάσω Κινιτά, «Φιλοσοφία της Ιστορίας», Πόλις / Αριστέλης Χατζής, «Ο Ενδοξότερος Αγώνας», Παπαδόπουλος
7. Ισοψηφία Μοντίνγκ Στερν, «Ανδρέας Παπανδρέου: Το αίνιγμα», Εστία / Ευάγγελος Βενιζέλος, «Αποηγογενεσία και αναστασιασμός: Κείμενα για τα 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση», Πατάκης
8. Όλγα Μπακομάρου «Οικογένειες (Παπαδόπουλου - Μπασιτάκη) - 20 συνεντεύξεις», Αρμός

ΤΗΛ. ΣΕΙΡΕΣ

«Έτερος εγώ: Κάθαρσις» COSMOTE TV

2. «Σασμός» - Alpha TV
3. Ισοψηφία: «Τα καλύτερά μας χρόνια» - EPTI / «Άγριες Μέλισσες» - ANT1
4. «Συμπέθεροι απ' τα Τίρανα» - MEGA
5. «Κορόντα και Δράκοι» - MEGA
6. «Σιωπηλός δρόμος» - Mega
7. «Βαρδιάνος στα Ιπόρκα» - EPTI
8. «1821: Οι Ήρωες» (σειρά ντοκιμαντέρ) - ΣΚΑΙ
9. «42°C» - COSMOTE TV

ΜΟΥΣΙΚΗ

ΑΛΜΠΟΥΜ

Nightfall - «At Night We Prey»

2. Sofia Labropoulou - «Sisyphus»
3. Monsieur Doumani - «Pissourin»
4. Sissi Rada - «Nanodiamond»
5. John Delias - «Intangible Reality»
6. Jef Maarawi - «Terra Papagalli»
7. Splashing Rainbows - «Numbers», / Whereswilder - «Movement In Place»
8. Rosey Blue - «Swans», / Prins Obi - «The Grasshopper Lies Heavy»

2021

Τα

ΒΡΑ
ΒΕΙΑ

των
αναγνωστών

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Νίκος Πορτοκάλογλου

«Ένα φως αναμμένο»

2. Πάυλος Παυλίδης - «Το παιδί με το πατίνι»
3. Στάθης Δρογώσης ft. Ανδριάντα Δρογώση - «Carrousel»
4. Man Called Shadow - «I've Wandered»
5. Ocean Hope - «What Kills Your Mind»
6. Tufflon - «Έκο»
7. Naxatras - «Journey To Narahmon»
8. Παιδί Τρούμα, Φοίβος Δεληβοριάς - «Το λάθος τρένο»
9. Demetria - «Tomorrowland» / Sworr - «Down To L.»

ΣΥΝΑΥΛΙΑ

Βέβηλος, Anser, DJ Twelve, Abismo, Μυστήριος Τύπος, Andri J Univers, Ραμμένος Άσος, Tiny Jackal, Tsekos Fee - Κοτράκειο Θέατρο

2. Nightfall, On Thorns I Lay, Project Renegade - Gagarin 205
3. Brian Eno & Roger Eno - Ωδέιο Ηρώδου Αττικού
4. Jack Savoretti - Ωδέιο Ηρώδου Αττικού
5. Νίκος Πορτοκάλογλου, Στάθης Δρογώσης, Αγόνη Διαγγελάκη, Βύρωνας Τσουράνης - City Garden Festival
6. Max Cooper - Ωδέιο Ηρώδου Αττικού
7. Sting - Ωδέιο Ηρώδου Αττικού / Zubin Mehta - Pinchas Zuckerman - Orchestra del Maggio Musicale Fiorentino - Ωδέιο Ηρώδου Αττικού / Nightstalker - Τεχνόπολη Δήμου Αθηναίων
8. Λένα Πλάτωνος - Nalyssa Green - Ωδέιο Ηρώδου Αττικού

© ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

ΒΙΝΤΕΟΚΛΙΠ

Billie Supernatural

Κομμάτια είσαι πάλι

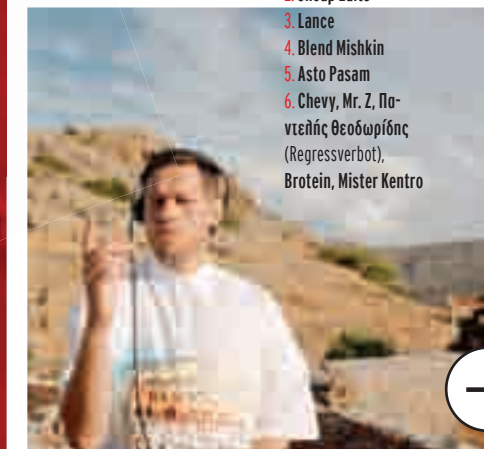
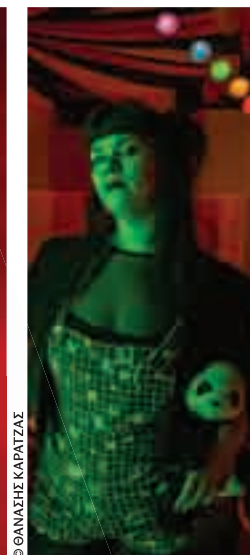
2. Μαρίνα Σάττι - «Πόλη»
3. Nightfall - «Martyrs Of The Cult Of The Dead» (Agita)
4. Ρένα Μόρφη - «Μέχρι το πρωί»
5. IOTA PHI - «Daydream» (Quarantine Video) / Doxi ft. Negros Του Moria - «Couldn't Wait»
6. Hume Assine ft. Anna Paspati - Crying / Idris Kayne x MCD - «Flyin' High» / Anser - «Ανθρωπος ίδιος» / Monsieur Doumani - Koukkoufkias

DJ

CJ Jeff

2. Cheap Edits

3. Lance
4. Blend Mishkin
5. Asto Pasam
6. Chevy, Mr. Z, Πο- ντελής Θεοδωρίδης (Regressrobot), Brotein, Mister Kentro

Botrini's

Pátka

Balthazar

Dopios

2021 Ta ΒΡΑ ΒΕΙΑ των αναγνωστών

ΓΕΥΣΗ

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

Botrini's

2. Aleria
3. Άνετον
4. Varoulko Seaside
5. Cookoovaya
6. Artisanal
7. Ισοψηφία: Delta / Βασίλεινας
8. Όμιλον Meze
9. Kuzina

ΔΙΕΘΝΗΣ

Pátka

2. Herve Restaurant
3. Σπονδή
4. Athenee
5. C.T.C
6. Kobra
7. Vezene
8. G.B. Roof Garden
9. Le Pavillion
10. Zurbaran

BAR/ RESTAURANT

Balthazar

2. The Clumsies
3. Tiki Bar
4. Noel
5. Zebra
6. Rock n Roll
7. TGI Fridays
8. Εφημερίδα ATH
9. 42 Gastronomy
10. Pere Ubu

GASTRO TAVERN

Dopios

2. Φίτα
3. Άμο Λάχει
4. Μαύρο Πρόβατο
5. Τα Καραμηνήδικα του Φάνη
6. Base Grill
7. Τροβόδα
8. Τζουτζούκα
9. Μάνη Μάνη
10. Χρυσό Χρυσό

ASIAN & ETHNIC

Mexha

2. Nolan
3. Dos Hermanos
4. Sushimou
5. Tuk Tuk
6. The Sushi Bar
7. Matsuhisa

8. Rouan Thai 9. Madame Phu Man Chu 10. Hanoi

WINE BAR RESTO

Paleo

2. Oinoscent
3. By the Glass
4. Κάρολος
5. Τσινν αγάπη μου
6. Warehouse
7. Heteroclitto
8. Manouka
9. Materia Prima
10. Drupes & Drips

ΣΕΦ

Χριστόφορος Πέσκιας (Balthazar, Dopios, Rock n Roll)

2. Γκίκας Ξενόκης (Aleria)
3. Μανώλης Παπουτσάκης (Χαρούπι, Δέκα Τραπεζία)
4. Νίκος Θωμάς (Privilege, Simul)
5. Αλέξανδρος Τσιουτίνης (CTC)
6. Άνταμ Κοντοβάς (Kobra)
7. Άρης Βεζενές (Vezene, Birdman)
8. Αθηνάγορας Κωστάκος (Loco)
9. Θάνος Φέσκος (Delta)
10. Γιώργος Παπαζοχαρίδης (Delta)

PASTRY SHOPS

I Cake You

2. Ourse
3. Choureal
4. Koukounaya
5. Overoll
6. Α δα γκρεκ
7. Sweet Alchemy
8. Zuccherino
9. In Love Again
10. Σουίτ

STREET FOOD

Cookoomela Grill

2. Πρίγκιπας
3. Κτιστάκης
4. Talking Breads
5. Feyrouz
6. Juice Grill
7. Hoocut
8. Po' Boys
9. Poke
10. Toltecass

Mexha

Paleo

Χριστόφορος
Πέσκιας

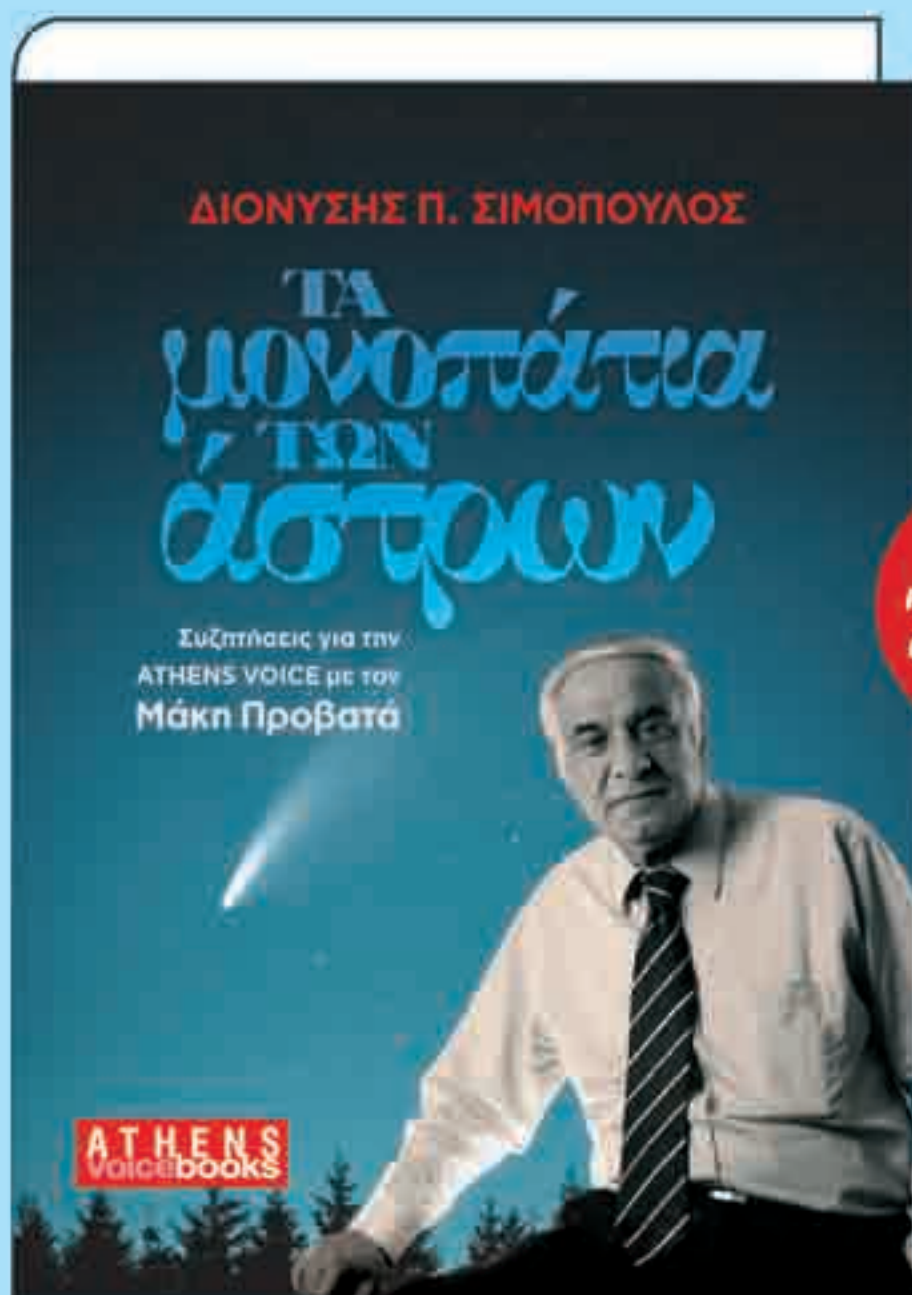
I Cake You

Cookoomela Grill

NEW!

Ένα μαγευτικό ταξίδι με οδηγό
τον βραβευμένο αστροφυσικό και επίτιμο διευθυντή
του Ευγενιδείου Πλανηταρίου

Ένα
καθηλωτικό
ανάγνωσμα

Μέσα από μια ελεύθερη κουβέντα μεταξύ δύο φίλων, του **Διονύση Π. Σιμόπουλου** και του δημοσιογράφου και συγγραφέα **Μάκη Προβατά**, ο πλέον συναρπαστικός αφηγητής στο πεδίο της Αστρονομίας παρουσιάζει απλά και κατανοητά όλα όσα θέλουμε να μάθουμε για το πλανητικό μας σύστημα, τον Γαλαξία, τα αστέρια, για κόσμους μακρινούς και άγνωστους.

Στο βιβλίο περιλαμβάνεται πλούσιο φωτογραφικό υλικό.

ATHENS
voicebooks

ΒΡΕΙΤΕ ΤΟ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

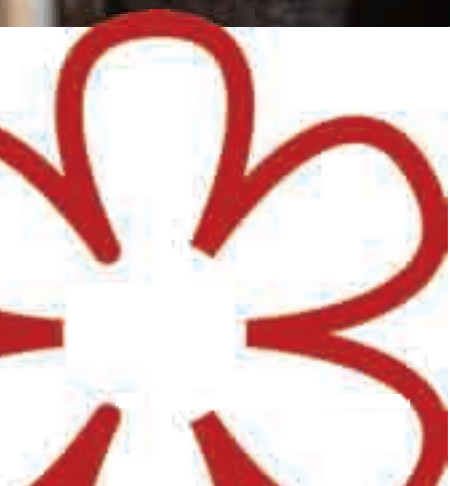
στα γραφεία μας, Χαριλάου Τρικούπη 22, Αθήνα, 210 3617310
ή παραγγείλτε το on-line στο athensvoice.gr/culture/books/athens-voice-books

Αλέξανδρε Τσιοτίνη, πώς είναι να παίρνεις αστέρι *Michelin*;

Είναι από πιο αναγνωρισμένους και ταλαντούχους της νέας γενιάς των σεφ που εκπροσωπούν τη σύγχρονη ελληνική γαστρονομία. Στα εξαιρετικά πιάτα του που πολλοί παρομοιάζουν με πίνακες ζωγραφικής καταφέρνει να «κλείνει» και μια μικρή δόση μαγείας ενθουσιάζοντας πάντα το φανατικό κοινό του. Τη χρονιά που μας πέρασε κατέβασε το εστιατόριό του CTC (λογοπαιγνίο με τη λέξη Σίτιση) στο κέντρο της πόλης αλλά κέρδισε και το πρώτο του αστέρι Michelin. Μιλάει στην Α.Β. για την πολυπόθητη διάκριση αλλά και για τα πράγματα του χώρου, έτσι όπως έχουν διαμορφωθεί τα τελευταία δύσκολα για την εστίαση χρόνια της πανδημίας.

Της ΝΕΝΕΛΑΣ ΓΕΩΡΓΕΛΕ

Λοιπόν, πώς είναι να έχεις αστέρι Michelin; Τώρα που είσαι φρέσκος κι έχεις ακόμα ζεστά τα συναισθήματα.

Αν και έχει περάσει κάνα δίμηνο, εμένα μου φαίνεται σαν να ήταν χτες. Δεν νομίζω ότι έχω συνειδητοποιήσει ακόμα ότι πήραμε το πολυπόθητο αστέρι! Μου το είπε στο τηλέφωνο ο Νίκος ο Μπίλης και νόμιζα πως μου έκανε πλάκα. Πήγα τρέχοντας στο εστιατόριο να συναντήσω την ομάδα μου και να ανοίξουμε μια σαμπάνια για να το γιορτάσουμε. Συμπτωματικά εκείνη την ημέρα είχαν έρθει συνεργεία του δήμου και είχαν ξηλώσει τα πεζοδρόμια μπροστά από το μαγαζί κι ήμουν εγώ μπροστά από τα γκρεμίδια, ένας τρελός που χοροπήδαγε με μια σαμπάνια στο χέρι...! Περιττό να σου πω πως όλη εκείνη την εβδομάδα που ακολούθησε τη βράβευση δεν έκανα τίποτα άλλο παρά να απαντάω στα συχαρητήρια τηλεφωνήματα. Πέρα από τους πανηγυρισμούς, όμως, θέλω να πω πως ένα αστέρι Michelin δεν κατακτιέται από έναν άνθρωπο, αλλά από μια ομάδα! Και νιώθω πολύ περήφανος που δίπλα μου έχω ανθρώπους να μοιραστώ αυτή την επιτυχία. Τα παιδιά της ομάδας μου που έχουν αγκαλιάσει τα πιστεύω μου και κάθε μέρα δίνουν το 100% ώστε να περάσουν στους καλεσμένους μας την αγάπη που έχουμε για αυτό που προσφέρουμε.

Μια ερώτηση που όλοι θέλουμε να κάνουμε. Τους κατάλαβες όταν ήρθαν; Ήξερες δηλαδή ότι έξω, στη σάλα, κάθονταν οι κριτές του Michelin;

Ξέρω... υπάρχει αυτός ο αστικός μύθος του κριτή που κάθεται μόνος του σ' ένα εστιατόριο, ρίχνει κάτω το πιρούνι ενώ κάτω από την μπέρτα του έχει προσεκτικά κρυμμένο το σημειωματάριό του. Η αλήθεια όμως είναι λίγο διαφορετική. Θα ήταν ουτοπικό να λέγαμε πως μπορούμε να αναγνωρίσουμε έναν κριτή άμα τη εμφανίσει. Πάντα εξάλλου λέω πως, αν κάποιος θέλει να περάσει απαρτίζρητος, μπορεί. Θα σου πω όμως πως όλοι στο μαγαζί ξέρουν ότι οποιοσδήποτε πελάτης έρχεται μόνος του, είναι για μένα ό,τι πιο VIP. Κι αυτό όχι γιατί μπορεί να είναι κριτικός γεύσης, αλλά γιατί σίγουρα είναι ένας άνθρωπος που έχει έρθει να ασχοληθεί αποκλειστικά με το φαγητό μας και την εμπειρία που εμείς προσφέρουμε. Για να επανέλθω στο θέμα, συνήθως δεν είναι πολλοί κριτές αλλά ένας που τρώει μόνος του. Όσο περιέργο και αν ακούγεται δεν φαντάζεσαι πόσες κρατήσεις δεχόμαστε για δείπνο ενός ατόμου, από Έλληνες και ξένους. Άρα θα ήταν ψέμα να σου πω πως είμαι σίγουρος ποιος ήταν αυτός ο οποίος με μία του επίσκεψη έμελλε να αλλάξει την πορεία του εστιατορίου. Η ουσία είναι να μπορείς να φέρεις στον κάθε πελάτη ξεχωριστά σα να 'ναι Michelin, σαν να 'ναι ο σημαντικότερος πελάτης του κόσμου.

Ποια είναι η πορεία που ακολουθεί ένας σεφ που θέλει διακαώς να αποκτήσει το βραβείο; Τι στόχους βάζει;

Νομίζω πως εκεί είναι το μεγαλύτερο λάθος... το τριπάκι που πρέπει να αποφύγει ένας μάγειρας. Το πρώτο που πρέπει να έχει κατά νου είναι ότι η λέξη εστιατόριο κρύβει μέσα της έννοιες όπως θαλπωρή, φροντίδα, αγάπη, προσφορά. Αυτές οι αξίες λοιπόν δεν βρίσκονται στα αστερία του, αλλά στους ανθρώπους, αυτούς που με ένα ζεστό χαμόγελο μπορούν να σου φτιάξουν ακόμα και την πιο δύσκολη μέρα. Αυτό που λέω πάντα στα παιδιά που μαγειρεύουν δίπλα μου είναι πως η μαγειρική είναι καθρέφτης της ζωής και της εξέλιξης. Μπουσουλάμε, περπατάμε και ύστερα τρέχουμε. Αν πάμε να τα πάρουμε ανάποδα τα πράγματα το πέσιμο είναι αναπόφευκτο.

Ήσουνα μια χαρούμενη έκπληξη όταν πήρες το Michelin, για όλους μας. Επειδή είσαι πολύ αγαπητός αλλά και γιατί, επιτέλους, άλλαξε κι αυτή η μονοτονία του να βραβεύονται κάθε χρόνο οι ίδιοι και οι ίδιοι. Πιστεύεις ότι όχι μόνο στην Αθήνα αλλά και σε ολόκληρη την επικράτεια θα έπρεπε να υπάρχουν περισσότερα αστέρια Michelin;

Αν με ρωτάς πόσα είναι τα εστιατόρια στην Ελλάδα που αξίζουν αστέρι, θα σου πω πως αν ήξερα ακριβώς τα κριτήρια μάλλον θα είχα βραβευτεί χρόνια πριν. Το σίγουρο όμως είναι πως η Ελλάδα πρέπει να είναι πολύ περήφανη για τους εκπροσώπους που έχει αυτή τη στιγμή πίσω από τις κουζίνες της.

Πιστεύεις πως στην περίοδο της καραντίνας ξεπετάχτηκαν καινούργια πράγματα, η γαστρονομία πήγε μπροστά ή πίσω στην πανδημία;

Τώρα... βρήκες τον άνθρωπο! Εμείς μέσα στην καραντίνα, κλείσαμε το CTC, ανοίξαμε το καφενείο Σίτιση και μετά ξανοίξαμε ένα καινούριο CTC από το μηδέν. Ακόμα κι εμένα όμως να βγάλεις απ' τη συζήτηση, η Αθήνα πρέπει πραγματικά να χειροκροτήσει τη μεγάλη γαστρονομική επανάσταση που, χωρίς να ξέρω πώς και γιατί, έγινε μέσα στην πανδημία, καθώς άνοιξαν πραγματικά πολλά και

άξια γαστρονομικού λόγου εστιατόρια.

Σε ένα «καλό» ρεστώ παίρνεις ένα πιάτο με δυο μπουκιές μέσα το οποίο χρεώνεται ένα «αμύθητο» ποσό. Πώς δικαιολογείται αυτή η τιμή; Αποτιμάει το ταλέντο του ο σεφ;

Χαχαχαχα... μ' αρέσει αυτή η ερώτηση. Κάποιες φορές μπερδεύουμε το ακριβό με το ακριβοθώρητο. Ναι, σίγουρα το να φας σε ένα γαστρονομικό εστιατόριο συνήθως κοστίζει πιο ακριβά από κάποια, ας τα ονομάσουμε πιο καθημερινά εστιατόρια, όμως, και ελπίζω να καταλαβαίνεις πώς το εννοώ, ο κόσμος πρέπει να αρχίσει να κατανοεί τα κόστη. Ένα εστιατόριο είναι μια επιχείρηση που το προϊόν που πουλάει ονομάζεται πιάτο. Από αυτό το πιάτο πρέπει να βγει το ρεύμα, το ενοίκιο, ο παρκαδόρος, ο sommelier, ο βοηθός του, ο μάγειρας, ο λαντζέρης, η κοπέλα που απαντάει το πρωί στις κρατήσεις και φυσικά οι εξαιρετικές πρώτες ύλες που χρησιμοποιούμε. Ξέρεις κάτι, εμείς έχουμε ένα μαγαζί που μπορεί να φιλοξενήσει έως 36 άτομα και έχουμε σήμερα στο payroll 20 άτομα προσωπικό... θέλεις να σου πω κάτι παραπάνω;

Τελικά η γαστρονομία είναι τέχνη;

Η γαστρονομία είναι ένας τόσο ευρύς όρος που νομίζω δύσκολα μπορείς να την κατηγοριοποιήσεις ως τέχνη ή τεχνική. Σίγουρα κάποιοι άνθρωποι που ασχολούνται με το φαγητό είναι καλλιτέχνες, κάποιοι άλλοι όμως όχι. Θεωρώ πως το φαγητό από μόνο του μπορεί πολλές φορές να ξυπνήσει τις αισθήσεις ή να δημιουργήσει ψευδαισθήσεις. Όμως μην ξεχνάμε πως το φαγητό είναι πρώτα απ' όλα ανάγκη επιβίωσης και όταν αποτιμάται ως τέτοια δύσκολα μπορεί να οριστεί ως τέχνη.

Τι σημαίνει για σένα «φαγητό»; Αν είναι δυνατόν, πες μας τις δυο πρώτες λέξεις που σου έρχονται στο μυαλό.

Μνήμη και αγάπη. Για μένα ο στόχος πάντα είναι απλός, πρέπει το φαγητό σου να ξυπνά μνήμες και να δείχνει την όρεξη και το πάθος που έχεις. Αγαπάω το φαγητό, με χαλαρώνει, με ταξιδεύει. Την ώρα που βρίσκομαι στην κουζίνα νιώθω να βρίσκομαι στο βασιλείο μου, στο μέρος που τίποτα δεν μπορεί να πάει στραβά. Νιώθω ευλογημένος που είχα την τύχη η δουλειά που επέλεξα να κάνω στη ζωή μου να είναι συνάμα και το χόμπι μου.

Η ελληνικότητα υπάρχει στα πιάτα σου; Στο μυαλό μου σε έχω καταχωρημένο ως «διεθνή».

Ο μάγειρας είναι ένας ταξιδιώτης. Άλλοτε στην ψυχή και άλλοτε στο σώμα. Εγώ μεγάλωσα στην Ελλάδα, γνώρισα την ελληνική κουζίνα στα πρώτα μου βήματα και δόξα τω θεώ δίπλα σε μεγάλους δασκάλους της. Στη συνέχεια έφυγα και γνώρισα άλλους πολιτισμούς, άλλες γεύσεις. Όταν όμως επέστρεψα θέλησα να μπολιάσω αυτά μου τα ταξίδια με αρώματα Ελλάδας. Δεν μου αρέσουν οι ταυτότητες γι' αυτό δεν θα σου πω πως κάνω Ελληνική κουζίνα. Θα σου πω όμως πως με τα χρόνια περήφανα κάνω την κουζίνα του Αλέξανδρου που χρησιμοποιεί και αγαπά πολύ τα ελληνικά προϊόντα.

Τελικά αυτή η πολυσυζητημένη ελληνική κουζίνα μπορεί να κάνει διεθνή καριέρα;

Ξεκάθαρα και μπορεί. Η ελληνική κουζίνα έχει όλα τα εξέγγνα να μεσουρανήσει, αρκεί αυτοί που τη δουλεύουν να αρχίσουν πραγματικά να την πιστεύουν και να μη μένουν στα προφανή. Όπως όλες οι κουζίνες, χρειάζονται οι «κράχτες» γι' αυτό και δεν καταδικάζω κανέναν μουσακά, χωριάτικη ή σουβλάκι. Με ξεπερνά όμως η υποβάθμιση που δείχνουν απέναντι σε αυτά τα πιάτα κάποιοι Έλληνες μάγειρες. Ας πατήσουμε σ' αυτά, και δίπλα τους ναβάλουμε τα υπόλοιπα γαστρονομικά μας στολίδια. Να κάνουμε το αυγοτάραχο ακόμα πιο εξωστρεφές, να δείξουμε τα ψάρια μας, τα όστρακα, τα χόρτα και τα αρωματικά. Αυτό είναι η Ελλάδα, μια χώρα πλούσια σε χρώματα κι αρώματα στην οποία στεγάζεται μια κουζίνα που σαν κύριο καρύκευμα έχει τη λέξη Φιλοξενία.

Πες μας ένα πιάτο σου που θα θυμάσαι για πάντα.

Το πρώτο πιάτο μου που μπήκε σε κατάλογο... και είμαι ακόμα και σήμερα πολύ περήφανος γι' αυτό: Μαρινάτη σαρδέλα, σε κρασί Vinsanto πάνω σε σαλάτα Κινόα, αρωματισμένη σαν ντολμαδάκι με πουρέ αμπελόφυλλο και σάλτσα yuzu, 2009 Σαντορίνη, εστιατόριο Περιβόλι.

Ποιο είναι το υλικό που σε ξετρελαίνει;

Θα σου πω δύο κατηγορίες: Η πρώτη είναι η θάλασσα, ό,τι κι αν σημαίνει αυτό... όστρακα, οστρακόδερμα, ψάρια, φύκια, τα πάντα, τα πάντα! Το ίδιο με συνεπαίρνει, το λατρεύω.

Η δεύτερη είναι τα εσπεριδοειδή, για μένα είναι μαγικός ο

τρόπος που προσαρμόζονται ανάλογα με τη χρήση. Σχεδόν χαμαιλεοντικά, μπορείς να τα δεις να γίνονται γλυκά, πικρά, ξινά, ακόμα και αλμυρά.

Τα προηγούμενα χρόνια πεθάνανε στη ρόκα παρμεζάνα, μετά στην κολοκυθόσουπα βελουτέ, μετά στην παστινάκη, στην τοπιναμπούρ και στο σεβίτσε. Έλα να κάνουμε μια πρόβλεψη... φέτος τι θα χιλιοπαίξει στους καταλόγους;

Καλά σαν τη ρόκα παρμεζάνα με την κρέμα βαλαάμικο τίποτα (γέλια). Νομίζω όμως πως έρχονται τα tacos!

Όταν εσύ βγαίνεις έξω, πού πας για φαγητό;

Ε, καλά, τι να σου πρωτοαναφέρω; Πολλά είναι τα μέρη που λατρεύω να πηγαίνω, για μένα το φαγητό είναι έρωτας.... Και τον έρωτα πρέπει να τον αφήνεις να σε συνεπαίρνει... Σήμερα εδώ, αύριο στο Veritable για τερίνα foie gras, μεθαύριο για το καλύτερο ψάρι στον Κάβο στα Ίσθμια κ ύστερα όπου μας βγάλει. Η όρεξη δεν μου λείπει ποτέ!

Κι όταν είσαι με γυναίκα που θες να κατακτήσεις τι της μαγειρεύεις;

Θες να σου πω την αλήθεια; Για μένα το φαγητό στο σπίτι, είναι ο λόγος που με έπεισε να γίνω μάγειρας. Δεν είχα ποτέ επαφή με επαγγελματική κουζίνα πριν μπω στο επάγγελμα. Το να μαγειρεύω λοιπόν για ανθρώπους που αγαπώ έγινε κάτι παραπάνω από σημαντικό με τα χρόνια. Νομίζω πως αυτός είναι και ο λόγος που έχω μαγειρέψει για ελάχιστες γυναίκες με σκοπό να τις κατακτήσω (και μάλλον κάπου εδώ σταματούν να διαβάζουν τη συνέντευξη οι μισές αναγνώστριες).

Το κανάλι σου στο YouTube πάει πολύ καλά. Πού βρίσκεις χρόνο και γιατί το έχεις στήσει;

Βρε Νενέλα, δεν έχεις καταλάβει ακόμα πως μου αρέσει να βλέπω τον εαυτό μου καθημερινά σε νέα μονοπάτια; Γουστάρω απίστευτα την επαφή με τον κόσμο. Μου αρέσει πολύ να μοιράζομαι αυτά τα λίγα πράγματα που ξέρω και νομίζω πως μέσα από το Alex Cook's at home έχω φτιάξει ένα ωραίο μαγειρικό στέκι για ανθρώπους που συμερίζονται την αγάπη μου για τη μαγειρική.

Κάνε μας μια αφιέρωση. Αν η Athens Voice ήταν πιάτο τι θα ήταν, εσύ τι θα έφτιαχνες;

Αχ, βλέπεις τώρα τι μου κάνεις; Θες μέσα σε ένα πιάτο να χωρέσω τον σφυγμό των Αθηναίων. Αλλά το 'χω! Η Athens Voice για μένα είναι η βραζιλιάνικη Feijoada, ένα πιάτο κατσαρόλας που εσωκλείει τη γεύση και την κουλτούρα ενός ολόκληρου λαού μέσα από κομμάτια κρέατος, μαύρα φασόλια και διάφορα λαχανικά. Ένα πιάτο που θα το βρεις στο σπίτι ενός πλούσιου και ενός φτωχού, ενός καλλιτέχνη ή ενός τύπου απ' αυτούς τους γερατωμένους, τους comme il faut.

Ακούς μουσική όταν δουλεύεις; Τι είναι αυτή;

Γενικά η μουσική με χαλαρώνει, ακόμα και την ώρα της έντασης στη δουλειά θέλω να έχω στο background κάτι χαλαρό, κάτι ήρεμο. Ας πούμε το «Κακές συνήθειες» του Μίλτου Πασχαλίδη, μια και έχω πολλές.

Πού και πώς φαντάζεσαι τον εαυτό σου μετά από 10 χρόνια; Γαστρονομικώς αλλά και προσωπικώς.

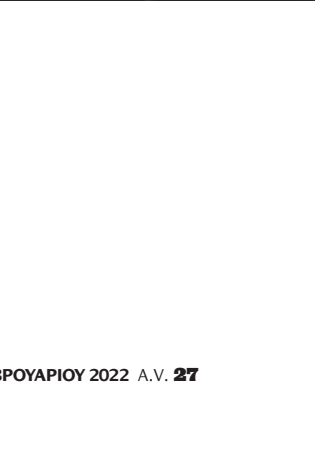
Τα προηγούμενα χρόνια τα έχησα στα άκρα. Επιτυχίες και αποτυχίες, χαρές και λύπες όλα στο 100%. Σήμερα, όταν βλέπω μπροστά, εύχομαι κάθε μέρα που θα περνάει να βρίσκω λόγους να αναζωπυρώνω τον έρωτα που έχω για τη μαγειρική. Είναι νομίζω ο μεγαλύτερός μου φόβος να τα χάσω αυτή την όρεξη και το πάθος που έχω για τη δουλειά μου. Αν το καταφέρω αυτό, νομίζω πως και στα επόμενα 10 χρόνια θα δηλώνω ένας ονειροπόλος μαγειρίσκος, χαρούμενος κι ευτυχής, που τότε το μακρινό 2003 αποφάσισα να αφοσιωθώ στη μάχη της κατσαρόλας. (Για τα προσωπικά, δεν μπορώ να σου πω... σσσσς είναι μυστικό!)

Αρχή της χρονιάς είμαστε, κάνε μια ευχή για τα ελληνικά γαστρονομικά πράγματα.

Ευχή μου είναι η αρχή αυτής της όμορφης και πλέον σε γερές βάσεις κτισμένης γαστρονομικής επανάστασης που ξεκίνησε το 2021 να συνεχιστεί και το 2022, να βγουν κι άλλοι συναδελφικοί μπροστά και με τον καιρό να δούμε την ελληνική εστιατορική σκηνή εκεί που της αρμόζει.

Πες μου το motto της ζωής σου και θα σε... αφήσω ήσυχο να πας στις κουζίνες σου να συνεχίσεις.

Αν βάλεις κάτω υπομονή, επιμονή και πάθος, τα μπολιάσεις με κάμποσες «στρώσεις» εργατικότητας, η επιτυχία είναι σχεδόν βέβαιο πως θα 'ρθει! **A**

Ο ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ ΜΟΥ ΦΟΒΟΣ ΤΟ ΝΑ ΧΑΣΩ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΟΡΕΞΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΘΟΣ ΠΟΥ ΕΧΩ ΓΙΑ ΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΜΟΥ

Από το «Έρωτς ανίκατε μάχαν» μέχρι το σούπερ χιτ «Χτυπά η καρδιά μου δυνατά (τα τα τα)», ο έρωτας περιγράφεται στην τέχνη ή την απλουστευτική ποπ κουλτούρα όπως ήταν, είναι και θα είναι: αδυσώπητος και συναρπαστικός (κος κος κος). Ένα μυστηριώδες αβάσταχτο συναίσθημα κάνει τους ανθρώπους ευτυχισμένους και δυστυχισμένους ταυτόχρονα, τους στέλνει στην ποίηση και τα σκυλάδικα, τους ρίχνει στα πατώματα και τον Λακλό, τους οδηγεί στην απελπισία και στα ουράνια, τους κόβει την όρεξη και τους παραλύει, τους επιτρέπει να ονειρεύονται το «μαζί» και το «για πάντα», δίνει κλοτσιές στα σπλάχνα και το υπογάστριό τους, φέρνει πεταλουδίτσες και αστράκια στα μάτια τους. «Το «ό' αγαπώ» δεν έχει αποχρώσεις. Καταργεί τις εξηγήσεις, τις διευθετήσεις, τις βαθμίδες, τις λεπτολογίες» γράφει ο Ρολάν Μπαρτ στα «Αποσπάσματα Ερωτικού Λόγου». Ξανά και ξανά, εις τους αιώνες των αιώνων, αμήν!

Τίποτα δεν έχει αλλάξει στα συμπτώματα, τις εκδηλώσεις, τον πυρετό, τα βάσανα, την ουσία του έρωτα. Με το πέρασμα των αιώνων σημειώνονται αλλαγές μόνο στα μοτίβα γνωριμιών, στους τρόπους επικοινωνίας και στα στάδια της σχεσιακής ανάπτυξης ανάμεσα στα ερωτικά υποκείμενα. Κοινώς, από την εποχή του αρχαίου Σοφοκλή μέχρι του τωρινού Στέφανου Πισίνιαγκα, έχει αλλάξει μόνο το πριν και το πώς θα σε βρει η κεραμίδα. Άπαξ και σε βρει, όλα τριγύρω αλλάζουν κι όλα τα ίδια μένουν.

Meeting people is easy

Τη στιγμή που οι (προ)παπούδες μας γνωρίζονταν με προξενιό, παντρεύονταν και στη συνέχεια προέκυπτε ή δεν προέκυπτε ο έρωτας (ποτέ η ρομαντική αγάπη δεν είναι προαπαιτούμενο για έναν γάμο), σήμερα αποτελεσματική «προξενήτρα» είναι και το ίντερνετ, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, οι εφαρμογές γνωριμιών. Κοινός παρονομαστής: ο άγνωστος «άλλος» που θα γίνει γνωστός και αντικείμενο του πόθου. «We found love in a hopeless place», παρηγορεί την ανθρωπότητα η Rihanna. Από τον παππού στον εγγονό, μεσολάβησε το ενδιάμεσο στάδιο του γονιού: στα μέσα του προηγούμενου αιώνα οι ασφυκτικές κοινωνικές συμβάσεις χαλάρωσαν, ενώ η ενεργή συμμετοχή της γυναίκας στον εκπαιδευτικό και εργασιακό στίβο έφερε άνδρες και γυναίκες κοντά αλλάζοντας τους όρους της κοινωνικής και διαπροσωπικής τους αλληλεπίδρασης. Κι έτσι η «προξενήτρα» έγινε από τα επαγγέλματα που χάνονται.

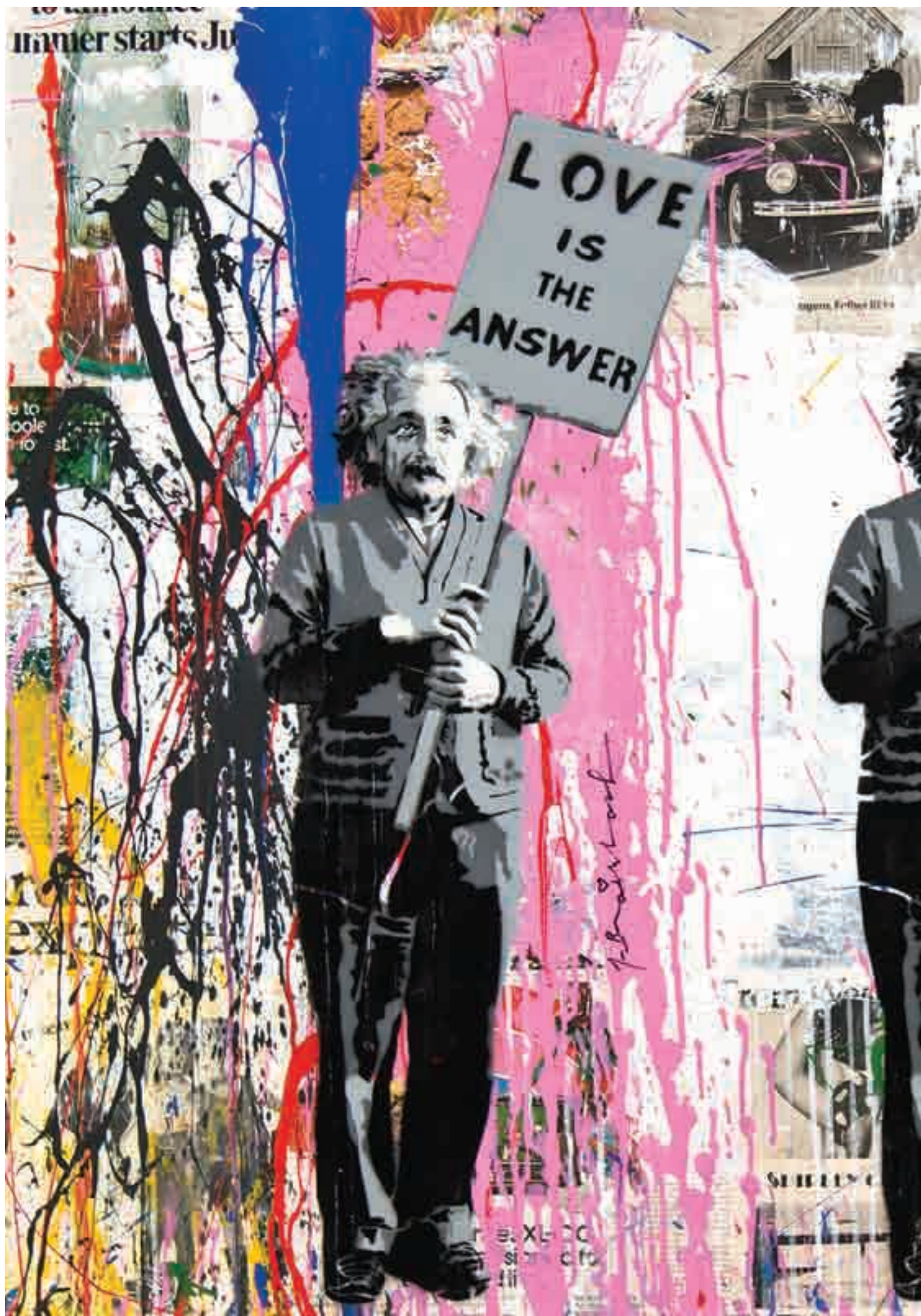
Η ανάπτυξη της τεχνολογίας πάντα ευνοούσε τον έρωτα και λειτουργούσε ως καταλύτης. Όταν τη δεκαετία του '60 το αυτοκίνητο έγινε ένα μείν-στριμ αγαθό, οι ερωτευμένοι boomers εξασφάλισαν έναν ημι-ιδιωτικό χώρο για τις ρομαντικές και σεξουαλικές τους συνευρέσεις. Βέβαια, τα πρώτα χρόνια ενός άλλου τεχνολογικού θαύματος, του τηλεφώνου, η επικοινωνία γινόταν με διαμεσολάβηση, είτε του περιπετρά είτε του γονιού που το σήκωνε. Η μετατόπιση της επαφής μέσω κινητών ή social media είναι μια αναμφισβήτητη πρόοδος. Ωστόσο η διαμεσολάβηση είναι και πάλι παρούσα. Δεν λέγεται «Σούλα η ψηλικατζού», αλλά Μαρκ Ζούκερμπεργκ.

Με τη διείσδυση της τεχνολογίας στη διαδικασία του φλερτ, οι γενιές που είναι τώρα στα ερωτικά τους ντουζένια—δηλαδή όλες, ο έρωτας και το Facebook χρόνια δεν κοιτούν—φράνεται να αξιοποιούν τις δυνατότητες των προσφερόμενων μέσων στο έπακρο. Αιτήματα φιλίας, διαδικτυακά ραντεβού, τσατ, texting και messenger όλη τη νύχτα. Μπορεί να οικοδομηθεί αυθεντικός έρωτας μέσω πολύωρων τσατ; Γιατί όχι; Σε μεγάλο βαθμό λέξεις ερωτευόμαστε.

Τα ζετέμ σε ψηφιακούς καιρούς έχουν δύο μεγάλα υπέρ: Καταρχάς, η ιδιωτική επικοινωνία που εξασφαλίζεται μέσω messenger μεταξύ εφήβων είναι απαλλαγμένη από την «έγκριση» των συνομηλίκων ή την πίεση των φίλων για επαφές με

Καρδιοχτύπια στο

Αιτήματα φιλίας, διαδικτυακά ραντεβού, τσατ, texting
«προξενήτρα» δεν λέγεται «Σούλα η ψηλι

ον καιρό του LIKE

ng και messenger... σήμερα η αποτελεσματική
κατζού», αλλά Μαρκ Ζούκερμπεργκ.

Της ΒΑΓΙΑΣ ΜΑΤΖΑΡΟΓΛΟΥ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: Mr. BRAINWASH

τα «σωστά» κορίτσια και αγόρια με την ιδανική εμφάνιση. Κατά δεύτερον, σώζονται φιλίες. Στις εποχές της «φυσικής», εκτός κυβερνοχώρου ζωής, ο ερωτευμένος ήταν ένας ανυπόληπτος φίλος, ένας αντικοινωνικός τύπος που ξέκοβε από τις παρέες του για να βρίσκεται διαρκώς με τον σκορδόπιστο. Σήμερα, μπορεί να είναι με όλους και παντού, αφού στην ουσία δεν είναι πουθενά. Μόνο πάνω από τα πλήκτρα του κινητού του.

Εδώ γίνονται Σόδομα και Γόμορρα

Σε εποχές modern love σε σχέση με τις «ιπποτικές» του παρελθόντος, το τελετουργικό των επίσημων ραντεβού είναι αγνώριστο. Παλιά οι κανόνες τους ήταν άκαμπτοι. Ας πούμε, ήταν υποχρεωτικό την πρωτοβουλία να την παίρνει ο άνδρας, ο οποίος έπρεπε και να πληρώνει, να ανοίγει πόρτες, να προσφέρει τριαντάφυλλα. Ουάου, τι τζέντλεμαν! Σήμερα τα πράγματα είναι πιο casual και λιγότερο κλισέ δομημένα: προτείνει όποιος καίγεται περισσότερο, πληρώνει όποιος θέλει και μπορεί, τα άνθη βγήκαν εντελώς εκτός παιχνιδιού.

Τα πάνω κάτω έχουν έρθει και στα στάδια, στη «σωστή» σειρά βημάτων που οδηγούν στο «τα 'χουμε» και τον έρωτα. Όταν κάποτε έμπαιναν όρια και αριθμοί στις συναντήσεις που έπρεπε να προηγηθούν του σεξ, σήμερα ενδεχομένως όλα να αρχίσουν με μια ερωτική συνέντευξη. Καμιά ενοχή στην πδονοθηρία. «Το σεξ αποσεξουαλοποιήθηκε», λέει ο συγγραφέας Jodi O'Brien. Και από το ηλιοπουλικό «στρίβειν διά του αρραβώνος», Millennials και λοιποί συγγενείς πέρασαν στα friends with benefits, τα fuck buddies, στο sex (is just sex) και το block. Τίμια πράγματα.

Διευρυμένα εμφανίζονται πια και τα «επιτρεπόμενα» ηλικιακά όρια. Ενώ παλιά γινόταν υποτιμητικά λόγος για «γεροντοέρωτες», με την αύξηση του προσδόκιμου ζωής παρατηρείται και αλλαγή των κοινωνιοβιολογικών προτύπων. Κι έτσι οι έρωτες μετά τα εξήντα δεν αποτελούν κοινωνικό όνειδος, όπως οι έρωτες που άνθιζαν στα ΚΑΠΗ τα χρόνια του ΠΑΣΟΚ και αναστάτωναν οικογένειες. Μέσα σε συμφραζόμενα διαρκώς μεταβαλλόμενων κοινωνικών πλαισίων, έχουμε κάθε δικαίωμα να ερωτευόμαστε πρόσωπα κι όχι συγκεκριμένα φύλα, ηλικίες, πορτοφόλια.

Thank You Next

Δυστυχώς το ερωτικό πάθος έχει ημερομηνία λήξης. «Ο έρωτας κρατάει τρία χρόνια», αφόριζε ο συγγραφέας-διαφημιστής Φρεντερίκ Μπεγκμπεντέ το 2005 στο ομότιτλο βιβλίο του. Είτε κρατήσει έναν χρόνο είτε τρία είτε δεκατρία, κάποια στιγμή το ρομάντζο τελειώνει και μετατρέπεται σε συντροφικότητα και «χριστιανική» αγάπη ή καταλήγει σε χωρισμό. Νομοτέλεια. What is love? Baby don't heart me no more, που λέει και ο Haddaway.

Πώς τελειώνουν σήμερα οι έρωτες;

Όπως πάντα. Ασχνημα. Με δράματα, κλάματα, αυτοκαταστροφικές τάσεις, παράνοιες, κατινιές, υποσχέσεις που αθετούνται την επόμενη στιγμή. Κάποτε έστηνες καρτέρι κάτω από το σπίτι του/της, το έριχνες στα μάγια ή τα παρακάλια, τον/την έπαιρνες τηλέφωνο και έβαζες την κασέτα να παίζει Τσαλίκι, «δεν υπάρχουν αντίο στο δρόμο μας, μόνο κάποιες στιγμές χωρισμού». Τώρα παρακολουθείς τις κινήσεις του/της στα social media, ανεβάζεις αμένιστο στο φβ το «τίποτα εσύ, τίποτα εσύ, τίποτα δεν κατάλαβες εσύ» του Αργυρού, στέλνεις μεθυσμένα μηνύματα και, για να πάρεις την εκδίκη σου, του «παίρνεις μια πάστα» και του αφιερώνεις ένα συγκυρισμένο «Thank You Next». Γιατί όλα τα δράματα του κόσμου δεν αρκούν για να σε αποτρέψουν από το να ξαναδαγκώσεις τη λαμαρίνα. Παραείναι αδύναμη η λογική, ακόμα και ο πόνος στο να επιβληθούν στον έρωτα και στις απεγνωσμένες απόπειρές σου να ξαναβιώσεις εκείνη την πρώτη φορά.

Η θητεία μου στις “rom-com,” ή αλλιώς ρομαντικές κωμωδίες

Οι ηρωίδες είναι δυναμικές αλλά άτυχες στον έρωτα, οι ήρωες διαβασμένοι ενώ ξέρουν και από μπλακ-εν-ντέκερ. Στο τέλος, οι δυο τους τα φτιάχνουν, παρότι μισιόντουσαν στα 3/4 της ταινίας.

Της ΜΑΝΙΝΑΣ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ

Επειδή έχω δει εκατοντάδες ρομ-κομ (από «romantic comedies») τα τελευταία χρόνια με την κόρη μου, η οποία σαρκάζει κατά τα άλλα, επειδή τις χαζεύουμε τα χειμωνιάτικα βράδια τρώγοντας ποπ κορν και λέγοντας «για όνομα!», «Ε, όχι!» και «γκιβ μί με μπρέικ!», έχω γίνει εξπέρ στο είδος. Οι ρομαντικές κωμωδίες έχουν κανόνες, γράφονται πάνω σε πατρόν, γυρίζονται μέχρι να πεις κίμινο και έχουν λαμπερούς πρωταγωνιστές, οι οποίοι μαζί με την αστραφτερή σκηνοθεσία και την πάντα-νοσταλγική-έως-μουρόχαβη μουσική επένδυση φτιάχνουν τις ιδανικές αποδράσεις του καναπέ: τα ξεχνάς όλα για ενενήντα λεπτά ενώ μισο-παρακολουθείς αγαθιάρες Αμερικάνες που ερωτεύονται μπροστά στα όχι-έκπληκτα μάτια σου τα πιο ρουστίκ άτομα. Οι μισές από αυτές τις ταινίες, επειδή απευθύνονται στην τεράστια αγορά των εφήβων, έχουν ήρωες που (και καλά) πάνε στο λύκειο, κι ας τους υποδύονται με αλεγκρία κάτι μεσόκοποι.

♥ Όταν η ταινία είναι για Εφηβική Πελατεία (ΕΠ), ο/η σεναριογράφος λαμβάνει υπόψη του πως οι θεατές θα χαζεύουν τα κινητά τους ενώ πηχίζει η πλοκή, για αυτό δεν βάζουν μικρές σκηνές με ανατροπές, αποκαλύψεις και αλλαγές – οι σκηνές αυτές είναι τεράστιες, ώστε να προλάβει το εφηβάκι να γυρίσει από το τικ-τοκ του κινητού στην οθόνη της τηλεόρασης, του κινηματογράφου ή του υπολογιστή, και να πει «Ωχ τι έγινε, είναι κόρη/μάνη/λुकάνθρωπος τελικά;» επειδή η ανατροπή θέλει είκοσι λεπτά να εξελιχθεί ώστε να την πάρει πρέφα ο κάθε πικραμένος.

♥ Σε όλες τις ρομ-κομ, πόσο μάλλον στις απευθυνόμενες σε ΕΠ, η ηρωίδα βλέπει τον ήρωα και ξερνάει, της φαίνεται (αυτό που είναι) ψωνάρα, καβαλημένος, απαπά, καμία σχέση. Σπανιότερα, σε πιο μοντέρνες ΕΠ εκδοχές, η ηρωίδα είναι ερωτευμένη κρυφά μαζί του, αλλά ο ήρωας είναι

καφαντάρης, εκτός από ψωνάρα, καβαλημένος κ.λπ., δεν έχει καταλάβει Χριστό. Και σίγουρα τα έχει με την Ωραία της Τάξης, που είναι ψωνάρα, καβαλημένη και ξανθιά κομμωτηρίου.

♥ Όλες οι ωραίες πάνε κομμωτήριο ΣΥΝΕΧΕΙΑ και τα μαλλιά τους είναι πιστολαρισμένα ακόμα κι όταν κλαίνει στη βροχή.

♥ Η στάνταρ ηρωίδα ΕΠ έχει προβλήματα εμφάνισης/αυτοπεποίθησης, δηλαδή σπυράκια (λίγα, και όχι Βεζούβιος), μαλλιά σε σφιχτό κότσο ή σε τζίβα, γυαλιά τηλεβίζιόν και κουλή γκαρνταρόμπα. Φοράει ότι μπορεί να βρει μπροστά της η ενδυματολόγος, που έχει ένα σωρό δουλειές μέχρι την τελευταία ανατροπή, αλλά πέντε λεπτά πριν από το φινάλε θυμάται ότι είναι επαγγελματίας ξαφνικά και κατεβάζει από το ράφι την τουαλέτα της Σταχτοπούτας της ίδιας. Η ηρωίδα τότε μεταμορφώνεται σε άλλη ηρωίδα, παρόλο που δεν βλέπει την τύφλα της χωρίς τα γυαλιά (Τα ξέρουμε, όσες έχουμε μυωπία – αλλά παρηγοριόμαστε μεγαλώνοντας, επειδή δεν έχουμε πολλή προσιωπία. Άντε να το πεις αυτό στην ηρωίδα, πόσο μάλλον στην/στον σεναριογράφο).

♥ Ο ήρωας την έχει χεσμένη την ηρωίδα με τις γυαλούμπες και τα μπίρκενστοκ. Μετά, όταν τη βλέπει στον χορό του παλατιού, όορι, του λυκείου, παθαίνει την πλάκα του: μα πού ήτανε κρυμμένη αυτή η Μις Υφήλιος; Εννοείται δεν την αναγνωρίζει κι ας είναι η ίδια Παντελάκη μου, η ίδια Παντελή μου. Απλώς με φουρό.

♥ Στις ρομ-κομ που απευθύνονται και σε λίγο μεγαλύτερες ηλικίες, η ηρωίδα περνάει κρίση ταυτότητας: συνήθως απολύεται ή παραιτείται με γινάτι από τη σημαντική δουλειά της στη μεγάλη πόλη και αποσύρεται στο κωλοχώρι όπου γεννήθηκε. Εκεί την περιμένει η χήρα μάνη ή ο χήρος πατέρας (ποτέ και οι δύο μαζί), και το οικογενειακό κτήμα

που έχει γίνει ρημαδιό από τότε που η κόρη κάνει καριέρα ως πυρηνικός επιστήμονας στην πόλη.

♥ Εκεί που η καλομαθημένη ηρωίδα κάνει «ίμμι!» όταν βλέπει αράχνες, γιατί τις έχει ξεχάσει, κι ας ήτανε πέντε τον παρά οι αράχνες στα παιδικά της χρόνια, εμφανίζεται κάποιος που καταλαβαίνουμε αμέσως (παρότι κοιτάμε μια στιγμή το κινητό μας γιατί η Κιμ Καρντάσιαν άλλαξε βρακί), εμφανίζεται κάποιος που είναι το μετέπειτα αντικείμενο πόθου, αλλά όχι ακόμα. Προς το παρόν είναι ντούκι μεν, με πάρα πολύ γυμναστήριο κι ας λέει ότι κόβει δέντρα και καλά – ξέρουμε ότι κανένας δεν γίνεται Δι Ροκ κόβοντας δέντρα.

♥ Το μελλοντικό αντικείμενο/ντούκι είναι κόπανος, δεν έχει κινητό («Τι να το κάνω; Εδώ είναι μικρό μέρος, γνωρίζομαστε όλοι...») κυκλοφορεί με ένα σταυροκατσάβιδο στην κωλοτσέπη και φτιάχνει τα υδραυλικά της στήνης. Παράλληλα ή και ταυτόχρονα, μιλάει σοφά για τον Εντγκαρ Άλλαν Πόε, επειδή τον έχει μελετήσει.

♥ Σε αυτό το σημείο, ενώ η μέση θεατής δεν είναι καθόλου χαζή, ακόμα κι όταν έχει κάνει τα χιλιόμετρα της, αντί να φέρει στο μυαλό της αντίστοιχους χρυσοχέρηδες χωρικούς που συνήθως είναι σα κομοδίνα επειδή ΔΕΝ λιώνουν στα γυμναστήρια παρά στα τσιπουράδικα του χωριού, η μέση θεατής λέει «ααααα τι ωρρρραία...» και χαζεύει τον γκόμομο στην οθόνη. Ο οποίος έχει χρυσή καρδιά αλλά μια παρεξήγηση κάνει την ηρωίδα να πιστεύει ότι είχε πνίξει ένα γατί και έναν ταξιτζή πριν από χρόνια.

♥ Η ηρωίδα μουλαρώνει: ε, όχι, δεν τονε θέλω, είναι φθονερός. Κι αυτά που έλεγε για τον Πόε, κάποιος του τα έγραψε, δεν μπορεί.

♥ Η Μεγάλη Αποκάλυψη είναι απλή: ότι ο γκόμομος τελικά δεν είναι κακό παιδί αλλά ο Δαλάι Λάμα σε ζαμπόν, κι όλα αυτά που του καταλογίζει η ηρωίδα είναι παρεξήγηση, και ο ταξιτζής έρχεται να την πάει στο αεροδρόμιο όταν αποφασίζει απογοητευμένη η ηρωίδα να γυρίσει στη Μεγάλη Πόλη επειδή της κάνουν αύξηση μισθού άμεσα και μάλιστα στη Νάσα, άρα δεν είναι πνιγμένος καθόλου (ο ταξιτζής λέμε, αφήστε το κινητό μια στιγμήούλα).

♥ Η σκηνή κρατάει ώρα. Όλοι ρωτάνε: «Μα πώς έγινε αυτό το λάθος, και το γατί; Ούτε το γατί είχα πνίξει; Και ο Πόε, πού κολλάει ο Πόε;». Ο γκόμομος αποκαλύπτει απρόθυμα ότι έχει τελειώσει Νομική, μπορεί και το Γέιλ, πάντως είναι μορφωμένο άτομο, μην κοιτάτε που σκαλίζει καμπινέδες, αυτό το κάνει από κόμπι, κι επειδή δεν έχει κινητό.

♥ Η ηρωίδα και ο χρυσοχέρης αγαπιούνται, φιλιούνται φουτουριστικά ενώ η μουσική σου σπάει τα νεύρα με οκτακόσια βιολιά, μπορεί και τον Στινγκ τον ίδιο που πήρε ένα σκασμό λεφτά για να δώσει μισό τραγούδι, αλλά σε ορχηστρική διασκευή, για να κρατάει ως το φινάλε.

♥ Η NASA και ο τεράστιος μισθός πάνε κατά διαόλου, η ηρωίδα δεν θα επιστρέψει ποτέ στη σκληρή ζωή της μεγάλης πόλης όπου δυστυχούσε ενώ έπινε κοκτέιλ και ψώνιζε παρτάλια με κάτι τακούνια-ξυλοπόδαρους, θα μείνει στο κωλοχώρι με τις γαλότσες που της χάρισε μια παραδοσιακή φουρνάρισσα, να βγάζει βόλτα κάτι αστραφτερά κατσίκια, που τα διάλεγε εκατό ώρες ο βοήθος σκηνοθέτης και ο βοηθός παραγωγής ανάμεσα σε ένα σωρό κασιδιάρικα βρομοκάτσικα, ώστε να είναι φωτογενή. Ναι, όχι, δεν τη χαλάει που τα θυσίασε όλα, αυτά έχει ο έρωτας, είναι σεξιστικός, τι να κάνουμε. Και ο χήρος πατέρας (ή η χήρα μητέρα) κλαίει από ευτυχία, που το φιλόδοξο κορίτσι του/της έφτυσε μια τρελή καριέρα για κάτι μπράτσα. Οκέι, και επειδή ο γκόμομος είχε δικό του αλφάδι και της κρέμαγε τα κάντρα ίσια...

Σε γενικές γραμμές, βγαίνει οκ από την εμπειρία της ρομαντικής κωμωδίας, κι αν χάσεις ένα εικοσάλεπτο πλοκής επειδή έψαχνες τίποτε φιστίκια ή νόημα στη ζωή, δεν χάλασε ο κόσμος. Τη δουλίτσα της την έκανε η ρομ-κομ: σε χαλάρωσε, ενώ επικοινωνούσες (πλαγίως, και στοιχειωδώς αλλά κανείς δεν είναι τέλειος) με το ΕΠ δίπλα σου. Δεν έχεις παράπονο.

** Το 4,4% όλων των ταινιών που γυρίζονται στο Χόλιγουντ είναι ρομ-κομ – αλλά συνολικά αποτελούν το 13% των ταινιών που φτάνουν στις αίθουσες (μιλάμε για κινηματογραφικές ταινίες, όχι για τηλεταινίες, που είναι άλλο καπέλο). Το είδος άρχισε να γίνεται δημοφιλές το 2001, όταν οι ρομ-κομ έφταναν το 18% της παραγωγής ταινιών. Στο Μπόλιγουντ, στην Ινδία (που είναι η δεύτερη σε μέγεθος ταινιο-παραγωγή βιομηχανία), οι ρομ-κομ αποτελούσαν το 22% το 2003, αλλά η δημοτικότητά τους ανεβαίνει – το 2021 έφτασαν στο 35%.

SWATCH

Love o'clock

you are
the
minutes
of my
hours

SWATCH, Έρωτας με την πρώτη ματιά

Όταν είσαι ερωτευμένος δεν βλέπεις την ώρα να συναντήσεις το άλλο σου μισό και η **Swatch** το γνωρίζει πολύ καλά. Γιορτάζοντας την ημέρα του Αγίου Βαλεντίνου μαζί με τους ερωτευμένους, η ελβετική εταιρεία ρολογιών δημιούργησε μια ιδιαίτερη σειρά που θα αγαπήσεις με την πρώτη ματιά. Η νέα συλλογή γιορτάζει την αγάπη σε κάθε μορφή, με ρολόγια κατασκευασμένα από υλικά φυσικής προέλευσης, ώστε να δείξουμε την αγάπη μας και στον πλανήτη. Τα **HALF <3 WHITE** και **HALF <3 RED** συμπληρώνουν το ένα το άλλο με το μισό κάθε καρδιάς να φωσφορίζει στο σκοτάδι, ενώ το **LOVE O'CLOCK** δείχνει μερικά από τα σκαμπανεβάσματα που έχει ο έρωτας στο παράθυρο ημερομηνίας! Αγοράζοντας δύο ρολόγια **Valentine's Day** μπορείς να αποκτήσεις την extra συσκευασία "You are the minutes to my hours" για να τα φυλάς δίπλα δίπλα.

👉 Η συλλογή **Swatch Valentine's Day** είναι διαθέσιμη στα καταστήματα **Swatch** και online στο www.swatch.com

Η σχέση της γιορτής των ερωτευμένων με την LGBTQ+ κοινότητα, από τις κάρτες για ερωτευμένους μέχρι την αποδοχή και την αγάπη προς τον εαυτό μας

Του ΓΙΑΝΝΗ ΝΕΝΕ

Η αγάπη δεν έχει **φύλο**

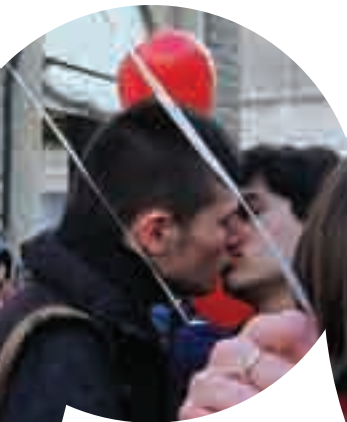
Από μια άποψη, δεν υπάρχει πιο queer άγιος από τον Άγιο Βαλεντίνο. Σκέψου μόνο ότι μαρτύρησε και πέθανε επειδή τελούσε γάμους ανάμεσα σε ζευγάρια που ήθελαν να ενωθούν από αγάπη και μόνο. Σκέψου την αγάπη σαν λάβαρο. Σκέψου τα λουλούδια και τα σοκολατάκια. Ποιος στρέιτ καταναλώνει τόσα πολλά σοκολατάκια – εκτός αν είναι στο Καρναβάλι της Πάτρας; Ουσιαστικά, η Καθολική Εκκλησία όρισε τον εορτασμό της μνήμης του στις 14 Φεβρουαρίου, ημερομηνία που συμπίπτει με μια παγανιστική τελετή γονιμότητας, τα Λουπερκάλια, στις 15 Φεβρουαρίου.

Η ιδέα στα Λουπερκάλια ήταν να γίνει μια γιορτή με μοναδικό σκοπό την παραγωγή μωρών για να διατηρηθεί κραταιά η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία. Βέβαια, υπήρχαν πολλοί άλλοι συνδυασμοί στα ζευγαρώματα γιατί: έρωτας, λαγνεία, ελευθερία. Έπειτα, ο αυτοκράτορας Κλαύδιος Β' θεώρησε ότι οι εργένηδες άντρες γίνονται καλύτεροι πολεμιστές, γιατί δεν έχουν να νοσταλγούν μια οικογένεια πίσω στο σπίτι. Και απαγόρευσε τους γάμους. Ο ιερέας του 3ου αιώνα με το όνομα Βαλεντίνος, παρ' όλα αυτά, συνέχισε να τελεί γάμους, και αυτός ήταν ο βασικός λόγος που πέρασε στην ποπ κουλτούρα. Ο θρύλος μάλιστα λέει ότι στον

Άγιο Βαλεντίνο οφείλουμε και την ιδέα της κάρτας γιατί, όταν τον έριξαν στη φυλακή, ερωτεύθηκε την κόρη του φύλακά του και της έστειλε σημειώματα με την υπογραφή «από τον Βαλεντίνο σου». Σήμερα, πολλοί queer καθολικοί γιορτάζουν τον Άγιο ως σύμβολο γαμήλιας ισότητας. Η γιορτή, φυσικά, έχει ξεφύγει σε μια υπερδιακόσμηση κάθε ιδέας, πράγματος, εικόνας, σε σχέση με την αγάπη, που αγγίζει τα όρια του kits, δηλαδή του camp, αν πρόκειται για queer αισθητική. Πολλά λουλούδια, πολλές καρδιές, πολλές δαντέλες, πολύ ροκοκό. Έρευνα του καθηγητή Σάιμον Γκόλντχιλ στο Πανεπιστήμιο του Κέμπριτζ

έδειξε ότι όσο πιο υπερβολικοί είναι οι άνθρωποι στην εκδήλωση (και το περιτύλιγμα) του έρωτά τους, τόσο πιο ευέλικτοι είναι και στην αναγνώριση της ρευστής σεξουαλικότητας. Ο καθηγητής, στο βιβλίο «Οντως μια πολύ queer οικογένεια» του 2016, περιγράφει μία μεγάλη βρετανική οικογένεια του 19ου αιώνα ως παράδειγμα για να δείξει πώς η κοινωνία αντιμετώπιζε, ας πούμε, τις ρομαντικές σχέσεις ανάμεσα σε δύο γυναίκες. Αυτού του είδους η έκφραση τρυφερότητας, από πολλούς λογιζόταν ως «προετοιμασία για τον γάμο». Η αγάπη πάντα βρίσκεται τρόπους, δηλαδή.

Single του Αγίου Βαλεντίνου

Οι άντρες που είχαν σεξουαλικές σχέσεις μεταξύ τους θεωρούνταν απόλυτα «νορμάλ», δεν χρησιμοποιούσαν ούτε καν τη λέξη «ομοφυλοφιλία», αρκεί βέβαια να ήταν πιστοί στα στερεότυπα της εποχής και να μη «διάνθιζαν» την ερωτική τους έκφραση με υπερβάλλοντα ζήλο, τίποτα δαντέλες και περούκες, και δημόσια εκδήλωση τρυφερότητας. Στη Βικτωριανή εποχή όλα ήταν εντάξει, αρκεί να κρύβονταν κάτω από το χαλί.

Τα πράγματα ξέφρευαν λίγο στο γράψιμο. Εκεί η αυτο-έκφραση εύρισκε διέξοδο, ακόμα και στις κάρτες του Αγίου Βαλεντίνου. Απόδειξη τα χιλιάδες γράμματα από «φίλο προς φίλο» και «φίλη προς φίλη» που έχουν βρεθεί, με φράσεις όπως αυτή που παραθέτει στο βιβλίο του ο καθηγητής Γκόλντχιλ και είχε γράψει μία σύζυγος προς την πιστή –και στενή– της φίλη: «Με κατέχεις εσύ, ή εγώ εσένα, αγαπημένη της καρδιάς μου;...»

Αν οι βικτωριανοί όμως εξέφραζαν τους έρωτές τους μέσα από χιλιοστολισμένες κάρτες και φλογερά λόγια, ο 20ός αιώνας και το ετεροκανονικό κατεστημένο ήρθαν για να εξορίσουν την ανοχή – αλλά με παραθυράκια. Στο περιοδικό *Outfront*, ένας 55χρονος ομοφυλόφιλος άντρας θυμάται τη μητέρα του, όταν ήταν μικρός και πήγαιναν οικογενειακά διακοπές, να τον βάζει να ζωγραφίζει και να γράφει κάρτες ξεχωριστά για κάθε έναν από τους συμμαθητές του, λέγοντάς τους πόσο τους αγαπάει και του λείπουν. Ο Άγιος Βαλεντίνος, από ψηλά, ευλογούσε και καθοδηγούσε το χέρι του μικρού αγοριού, το οποίο μεγάλωσε, παντρεύτηκε, έκανε δύο παιδιά και μετά από 23 χρόνια ανακάλυψε τι πραγματικά σήμαιναν γι' αυτόν εκείνες οι κάρτες. Πόση αλήθεια έκρυβαν τα λόγια που τους έγραφε. Όταν αποφάσισε ότι θέλει να είναι ομοφυλόφιλος –και η γυναίκα του το δέχτηκε πολιτισμένα και με κατανόηση– προσπάθησε να εκφράσει την αγάπη του στον καινούργιο του σύντροφο, αλλά ήταν δύσκολο. Όλες οι κάρτες που εύρισκε είχαν είτε γυνά αγόρια, είτε μονόκερους και ουράνια τόξα, κι έτσι αποφάσισε να ανοίξει τη δική του εταιρεία με queer αγιοβαλεντινικές κάρτες, την Proudly Yours, για να μπορούν και τα queer άτομα «να έχουν δικαίωμα στον ρομαντισμό».

Οι σημερινές σχέσεις στην LGBTQ κοινότητα δίνουν περισσότερη έμφαση στη σεξουαλικότητα και λιγότερη στο συναίσθημα, σαν να θέλουν να διεκδικήσουν δυνατά αυτό που τους στερήθηκε όλα τα προηγούμενα χρόνια (της ανθρωπότητας). Όμως, όλο και περισσότερο δείχνουν να αφήνονται ξανά στον έρωτα με όλα του τα παραφερνάλια, σαν να κλείνουν πρώτο τραπέζι πίστα του Αγίου Βαλεντίνου ανήμερα (κόσμη, γιορτάζω). Στον δυτικό κόσμο οι έρωτες στην queer κοινότητα έχουν γίνει ένα μεγάλο πάρτι που, μάλιστα, βάζει πολλούς περισσότερους στο παιχνίδι από όσο τα στρέιτ ζευγαράκια. Γονείς, φίλοι, συνεργάτες, σύντροφοι, όλοι μπαίνουν στη γιορτή. Κι αν όχι πάρτι, οι έρωτες εκφράζονται με μαραθώνιους ταινιών, drag shows κ.λπ.

Όσο μαχητικά η κοινότητα κέρδισε το δικαίωμά της να αγαπάει όποιον/α/ο θέλει, άλλο τόσο διεκδικεί τώρα και το δικαίωμά της να είναι «single» και, αυτή την άδικη μέρα, να μπορεί να αγαπήσει τον εαυτό της. Τα σοκολατάκια κάποιος μπορεί να τα φάει και μόνος του. Οι οδηγίες λένε να μην κλειστείς στην ντουλάπα σου αλλά να κάνεις όλα όσα σε ευχαριστούν, από μάσκα προσώπου μέχρι φλερτ στον ντελιβερά – πάντα με σεβασμό. Και πάντα με προσοχή και αγάπη προς τον εαυτό σου. Οι έρευνες δείχνουν ότι τα queer άτομα κινδυνεύουν τρεις φορές περισσότερο να εκδηλώσουν ψυχικές ασθένειες εξαιτίας των διακρίσεων που, με διάφορους τρόπους, υφίστανται. Ακόμα και σκοτεινές απειλές, όπως η αυτοκτονία και η χρήση ναρκωτικών, πρέπει να γίνει κατανοητό ότι δεν οφείλονται «στο να είσαι queer» αλλά σε άλλους, κοινωνικούς και ψυχολογικούς λόγους. Το *The Thirlby* λέει ότι, μεγαλώνοντας, γίνεται πιο εύκολο να αγαπήσεις τον εαυτό σου, αλλά στα queer άτομα η προσπάθεια είναι διπλή: αγάπη για τον εαυτό σου και αγάπη για τις επιλογές σου, ως λεσβία, γκέι, bisexual, τρανς, non-binary, queer, pansexual, intersex, και/ή asexual.

Μερικά απλά βήματα «αγάπης προς τον εαυτό σου»

*Αναζήτησε βοήθεια στις οργανώσεις που υπάρχουν, όπως η Γραμμή Ψυχολογικής Στήριξης «11528 - ΔΙΠΛΑ ΣΟΥ» για λεσβίες, γκέι, αμφί, τρανς, τις οικογένειές τους και για εκπαιδευτικούς. Λειτουργεί για όλη την Ελλάδα.

*Αγάπησε την «τρέλα» σου. Μην κρύβεσαι. Βρες ένα καινούργιο λουκ να σε εκφράζει. Εκτός από «ταλαιπωρία», το queerness είναι και μία πολύ απολαυστική κατάσταση.

*Η ορατότητα ποτέ δεν είναι «υπερβολική». Πολλοί στρέιτ και cisgender πιστεύουν ότι όλα γίνονται χάριν ενός σόου, αλλά, ακόμα κι έτσι, αν η ανάγκη έκφρασής σου είναι η παράσταση, τότε θα τη δώσεις και θα απολαύσεις και το χειροκρότημα.

*Βρες κι άλλα queer άτομα και «αγαπήστε μαζί» τον εαυτό σας. Βρες μια «οικογένεια φίλων» να ανήκεις. Μαζί τους μπορείς να συζητήσεις και τις πιο μύχιες επιθυμίες, φαντασίες σου, σκέψεις, ακόμα και να τις κάνετε πράξη μαζί.

*Βρες την κοινότητα. Μπορεί να είναι μπαρ, μπορεί να είναι εφάρμογη γνωριμιών, μπορεί να είναι ένας σύλλογος με κοινά ενδιαφέροντα, ακόμα και μία λέσχη πλεξίματος μπορεί να κρύβει εκπλήξεις.

10 queer ταινίες αγάπης

Κι αν όλα πάνε στραβά, τότε τη ρημάδα την ημέρα του Αγίου Βαλεντίνου δεσινεμά. Έτσι κι αλλιώς, οι ταινίες είναι η μόνη σωτηρία του Κλαμπ των Μοναχικών Καρδιών. (Οι περισσότερες από τις παρακάτω ταινίες υπάρχουν σε streaming πλατφόρμες που είναι διαθέσιμες και στην Ελλάδα.)

* Εκτός συναγωνισμού, όλες οι ταινίες του Πάνου Κούτρα (*Η επίθεση του γιγαντιαίου μουσακά, Αληθινή ζωή, Στρέλλα, Ξενία*) δεν καθαρίζουν μόνο τα τσάκρα και βελτιώνουν τη διάθεση, αλλά δίνουν και μία φαντασμαγορική εικόνα της queer Αθήνας.

1. Rafiki (2018, Κένια). Η κόρη ενός πολιτικού ξεκινάει μία σχέση με την κόρη του πολιτικού του αντιπάλου. Γλυκόπικρο, πανέμορφες εικόνες, απαγορευμένο από το Κινηματογραφικό Συμβούλιο της Κένια.

2. A Fantastic Woman (2017, Χιλή). Ταινία αγάπης, όχι ακριβώς ρομαντικής, αλλά θυελλώδους. Μία ταινία για την αξιοπρέπεια και την αγάπη προς τον εαυτό μας. Η τρανς πρωταγωνίστρια Daniela Vega Hernandez υποδύεται μία τραγουδίστρια και θεωρήθηκε η απόλυτη πρόκληση προς το Χόλιγουντ που επέμενε να δίνει ρόλους για τρανς σε cis άντρες. Όσκαρ Καλύτερης Ξένης Ταινίας 2018.

3. Pride (2014, Μ. Βρετανία). Ιστορία αγάπης και εργατικών δικαιωμάτων. Βασισμένη σε αληθινά γεγονότα, δείχνει μία ομάδα γκέι ακτιβιστών στα 80s που αποφασίζουν να συμπαρασταθούν στους μεταλλωρύχους που βρίσκονται σε απεργία, μαζεύοντας χρήματα για την υποστήριξή τους. Αστείο φιλμ, γεμάτο αγάπη, τρυφερότητα και προφορές που δεν καταλαβαίνεις – θα χρειαστούν υπότιτλοι.

4. Liz in September (2014, Βενεζουέλα). Γυναίκα που πεθαίνει το παιδί της και μαθαίνει ότι ο άντρας της την απατά, σπκώνεται και φεύγει προς το άγνωστο. Στον δρόμο συναντάει μία φιλική παρέα από λεσβίες. Συμβαίνει έρωτας.

5. Happy Together (1997, Χονγκ Κονγκ). Ένα γκέι ζευγάρι με πολλά σκαμπανεβάσματα στη σχέση τους, αποφασίζει να επισκεφθεί την Αργεντινή για να ξαναζήσει τον έρωτά του. Ταινία με καρδιά φτιαγμένη από δάκρυα. Βραβείο Καλύτερης Σκηνοθεσίας στις Κάννες, το 1997.

6. Viva (2015, Κούβα). Αβάντα. Κομμωτής και drag queen. Ένα βράδυ, ανεβαίνει στη σκηνή ένας άντρας και τον γρονθοκοπεί. Είναι ο πατέρας του, ο οποίος ήταν στη φυλακή επί 15 χρόνια. Θα αποδεχθεί ο ένας τον άλλον;

7. A Date for Mad Mary (2016, Ιρλανδία). Μικρή ιρλανδική πόλη. Η Μέρι μόλις έχει βγει από τη φυλακή, η καλύτερή της φίλη παντρεύεται και τη θέλει για κουμπάρα. Η Μέρι πρέπει όχι μόνο να βγάλει λόγο αλλά να φέρει και ραντεβού μαζί της. Έτσι, γράφεται σε γραφείο γνωριμιών...

8. Sunday Bloody Sunday (1971, Μ. Βρετανία). Ο Μπομπ είναι bisexual και έχει σχέση ταυτόχρονα με έναν Εβραίο γιατρό και με μία χωρισμένη γυναίκα. Ένα τρίγωνο για το οποίο και οι τρεις είναι σύμφωνοι και ο κόσμος γνωρίζει για αυτό. Ταινία που, για την εποχή της, θεωρήθηκε πολύ προχωρή.

9. Moonlight (2016, ΗΠΑ). Μία από τις πιο διάσημες και όμορφες αμερικανικές ταινίες. Τρία κεφάλαια από τη σκληρή ζωή ενός νεαρού, μαύρου άντρα που ερωτεύεται τον φίλο του. Όσκαρ Καλύτερης Ταινίας 2016.

10. All About My Mother (1999, Ισπανία). Ίσως ο πιο «κλασικός Αλμοδόβαρ». Μία νοσοκόμα (από την Αργεντινή) και ανύπαντρη μητέρα ενός αγοριού που έχει τραγικό θάνατο. Η ίδια αρχίζει μία έρευνα ανθρώπων από το παρελθόν της και βρίσκει καλούς φίλους στα πρόσωπα μια τρανς σεξεργάτριας, μιας νοσοκόμας και μιας ηθοποιού. Αν και με στερεότυπα, οι χαρακτήρες είναι αληθινοί και το δράμα βαθύ και, όπως πάντα, ντυμένο με υπέροχη μουσική. **A**

Wear Your Heart ♥n Your Chucks.

Φτιαγμένα για σένα, με αγάπη

Τα ήδη αγαπημένα μας **Converse** εμπνέονται από την εποχή που τα δώρα ήταν χειροποίητα και πιο προσωπικά και δημιουργούν την ξεχωριστή και... ερωτεύσιμη σειρά **"Crafted with Love"**.

Τα **Chuck Taylor All Star**, τα **Chuck 70**, τα **Run Star Hike** και τα **All Star Lift** διακοσμούνται με κεντήματα και vintage στοιχεία που αποδεικνύουν ότι ο έρωτας κρύβεται στις λεπτομέρειες! Πάτοι που σχηματίζουν ένα μεγάλο κόκκινο φιλί, κεντημένες καρδιές, γλώσσες που θυμίζουν love gift cards, «love me» φράσεις και μικροσκοπικές καρδιές συνθέτουν το πιο Valentine στιλ που θα δεις σε sneakers.

Χάρισε τα στους αγαπημένους σου ή στον εαυτό σου ως μια καθημερινή υπενθύμιση για self-love.

Limited edition Valentine's day **"Crafted with Love"**

Κεντρική Διάθεση: Sport and Fashion Freedom, 212 00 03 710

@converse.greece

Πες μου πού πουλάν καρδιές

Ο Άγιος Βαλεντίνος είναι η Black Friday του Φεβρουαρίου. Ποιοι ξοδεύουν περισσότερα και τι είδους δώρα αγοράζουν; Τι συμβαίνει με τους singles και τις εφαρμογές γνωριμιών;

Της ΕΦΗΣ ΠΑΛΛΗ

Μπαλόνια σε σχήμα καρδιάς αρχίζουν και αχνοφαίνονται στις βιτρίνες των καταστημάτων. Τα ανθοπωλεία σχηματίζουν τεράστιες καρδιές από κόκκινα τριαντάφυλλα. Στα εισερχόμενα των emails μάς έρχονται οι πρώτες ειδοποιήσεις με προσφορές για την ημέρα του Αγίου Βαλεντίνου, ενώ στα ζαχαροπλαστεία τα σοκολατάκια-καρδούλες με γέμιση φράουλα συσκευάζονται σε πακετάκια «για δύο». Οι πόλεις, του δυτικού τουλάχιστον κόσμου, χορεύουν στους ρυθμούς του εορτασμού του έρωτα. Ο Βαλεντίνος, αυτός ο μυστήριος «άγιος» που τιμάται στις 14 Φεβρουαρίου, έρχεται σαν ηλιαχτίδα μέσα στον κατά τ' άλλα μουντό και κρύο μήνα του χειμώνα, για να ζεστάνει όχι μόνο τις καρδιές μας αλλά και τα ταμεία της αγοράς.

Μετά τις γιορτές των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς (σε φυσιολογικές συνθήκες) είναι η επόμενη αφορμή για ένα δώρο, ένα δείπνο ή μια μικρή εκδρομή. Πώς αποτυπώνεται αυτό με αριθμούς; Ποιες ηλικιακές ομάδες βάζουν πιο βαθιά το χέρι στην τσέπη και γιατί αυτό το σγουρομάλλικο φτερωτό αγγελάκι με το βέλος και το διαβολικό μειδίαμα θεωρείται η πιο καταναλωτική γιορτή του χρόνου μετά την Black Friday;

Καταρχάς, δεν εκπλήσσει κανείς βλέποντας στα στατιστικά ότι οι Αμερικανοί βρίσκονται στην κορυφή της λίστας με τους λαούς που σπαταλούν τα περισσότερα χρήματα για την ημέρα του Αγίου Βαλεντίνου. Περί τα 23,9 δισ. δολάρια προβλέπονται οι συνολικές δαπάνες στις ΗΠΑ για το 2022, ποσό που μεταφράζεται σε 175,41 δολάρια ανά άτομο που γιορτάζει. Την 2η θέση κατέχουν οι Ισπανοί, ενώ την τρίδα συμπληρώνουν οι Γάλλοι. Έπονται Ιταλοί, Γερμανοί και Βρετανοί. Σύμφωνα με το Lending Tree, που «έτρεξε» σχετική έρευνα, όσοι ανήκουν στην Gen Z (ηλικίες 18 έως 25) θα ξοδέψουν 164 δολάρια, οι Millennials (ηλικίες 26 έως 41) είναι οι πιο «large» με 294 δολάρια, η Gen X (ηλικίες 42 έως 56) 182 δολάρια και τέλος οι baby boomers (ηλικίες 57 έως 76) θα πραγματοποιήσουν χαμηλές «πτήσεις» που δεν θα ξεπερνούν τα 122 δολάρια. Στον παραδοσιακό διαχωρισμό των καταναλωτών σε άνδρες και γυναίκες, φαίνεται ότι τα αγόρια ξοδεύουν σχεδόν τα διπλάσια χρήματα κατά μέσο όρο σε σχέση με τα κορίτσια (235 δολάρια έναντι 119 δολάρια αντίστοιχα) και ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ανδρών αυτών είναι ηλικίας 25-34 ετών.

Οι κατηγορίες των δώρων που κυριαρχούν είναι τα γλυκά, τα έσοδα από τα οποία μόνο για τις ΗΠΑ υπολογίζονται σε 2,2 δισ. δολάρια, και τα λουλούδια, τα οποία θα τζιράρουν περίπου 2,3 δισ. δολάρια – δηλαδή το 30% των ετήσιων πωλήσεων σε μία μέρα μόνο. Λιγότερα σε ποσότητα, αλλά «πρωταθλητές» στα έσοδα, είναι τα κοσμήματα, καθώς αγγίζουν το 19% του ποσοστού των δώρων που αγοράζονται στη γιορτή του Αγίου Βαλεντίνου και φέρνουν στα ταμεία 6,2 δισ. δολάρια. Τέλος, περίπου 3,5 δισ. δολάρια θα δαπανηθούν σε ρομαντικά δείπνα και 1,9 δισ. δολάρια για δώρα σε είδη ένδυσης και υπόδησης. Αν πάντως λάβετε ένα απρόσμενο ή διαφορετικό από ό,τι το είχατε φανταστεί δωράκι, μην απογοητευτείτε. Κοντά στα 9,5 δισ. δολάρια σπαταλώνται σε ανεπιθύμητα δώρα – δεν είστε οι μόνοι/ες.

Σε ό,τι αφορά τις αγορές το mobile commerce πρωτοστατεί, με τους περισσότερους καταναλωτές να αγοράζουν από ηλεκτρονικά καταστήματα μέσω του κινητού τους. Βέβαια, ηλεκτρονικές δεν είναι μόνον οι αγορές δώρων αλλά και οι... γνωριμίες. Από 1η μέχρι και τις 14 Φεβρουαρίου τα στοιχεία δείχνουν ότι η συνολική δραστηριότητα διαδικτυακών γνωριμιών αυξάνεται κατά 33% με τα dating apps να «παίρνουν φωτιά». Στις 14 Φεβρουαρίου της φετινής χρονιάς αναμένεται να γίνουν 9 εκατομμύρια προτάσεις γάμου – και στα δικά σας! Αν δεν έχετε κάποιο φλέρτ ή σύντροφο, αισθανθείτε άνετα με το να κάνετε ένα δώρο στον εαυτό σας. Θα είστε ένας ή μία από το 25% που αγοράζουν κάτι για τους ίδιους (κυρίως υπηρεσίες ομορφιάς και ευεξίας ή ένα καλό κρασί). Δεν είναι λίγοι όμως και εκείνοι που ο «Βαλεντίνος» τους δεν είναι άλλος από τον πιστό τετράποδο φίλο τους. Τα δώρα για τα κατοικίδια την ημέρα αυτή αγγίζουν τα 1,3 δισ. δολάρια.

Η πανδημία φαίνεται ότι δημιούργησε μεγαλύτερη ανάγκη για τον εορτασμό του έρωτα, με περισσότερους από τους μισούς Αμερικανούς να λένε ότι οι ρομαντικές χειρονομίες είναι πιο σημαντικές για αυτούς τώρα από ό,τι πριν από τον κορωνοϊό, ενώ οι Βρετανοί δηλώνουν ότι ως δώρο προτιμούν μια ρομαντική εξόρμηση ή μια εμπειρία, όπως, για παράδειγμα, τα εισιτήρια για μια συναυλία. Στη χώρα μας, καθώς τα ρεβεγιόν ήταν περιορισμένα λόγω των μέτρων κατά της διασποράς της Covid-19, η 14η Φεβρουαρίου αναμένεται να έχει επιτυχία με θεματικά δείπνα και εξόδους για ερωτευμένους και μη. **Α**

*πληροφορίες από το wallethub.com και την Εθνική Ομοσπονδία Λιανικού Εμπορίου των ΗΠΑ (NFA)

instax
FUJIFILM

instax mini Evo

“Instant Love”

**100 ways to
express yourself!**

/ 10 x lens effects / 10 x film effects /
/ high quality prints / smartphone printer /
/ design focused /

don't just take, give. ❤️

Μας άρεσε το *Sex and the City*;

Με το «**And just like that**» αισθάνομαι ότι οι σεναριογράφοι μας πήραν από το χέρι και μας είπαν: «Να, κάπως έτσι μεγαλώνουν οι ήρωες που δεν μεγαλώνουν ποτέ», κι εμείς τους πιστέψαμε.

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Η φίλη μας Νατάσσα θα ήταν σήμερα 50+ χρόνων. Αν ζούσε, αν δεν είχε φύγει στα 40 κάτι της. Έφυγε πριν από την επέλαση των social media, πριν από τα κινητά τηλέφωνα βγάλουν εξαιρετικές φωτογραφίες. Ένα κορίτσι που έζησε, όσο πρόλαβε, τη ζωή ως το μεδούλι, που ταξίδεψε, αγάπησε, δοκίμασε, τόλμησε, δημιούργησε. Είναι παράξενο, όταν φεύγει ένας νέος άνθρωπος, μοιάζει σαν να μένει παιδί για πάντα. Μπορεί να θυμάσαι τη φωνή, το ακνό τατουάζ που είχε χτυπήσει στον αριστερό ώμο. Όμως δεν μπορείς να προβλέψεις τη συμβουλή που θα σου έδινε αν θα είχε Instagram, πώς θα βάδιζε σε τούτη τη νέα εποχή της τοξικότητας και της υπερέκθεσης. Αν θα αντιλαμβανόταν την 24/7 δουλειά μας, αν θα κάπνιζε ακόμη.

Παρακολουθήσαμε τα δέκα επεισόδια της συνέχειας του «Sex and the City». Δεν ακούγεται η φωνή της Κάρι να διηγείται όπως παλιά, δεν μοιράζεται τις σκέψεις με voice over ανάμεσα στις σκηνές. Τη βλέπουμε να μαζεύει τα κομμάτια της από έναν αναπάντεχο θάνατο. Ο θάνατος του Big ήταν μια γενναία απόφαση των δημιουργών που αμέσως έχτισε μια νέα συνθήκη: πώς διαχειρίζεται την απώλεια, πώς αλλάζει η ζωή ενός ανθρώπου στα 50κάτι, όταν έχει τροχοδρομήσει πάνω σε κάποιες σταθερές. Πώς ξαναζεί από την αρχή κάποιος που είχε επιλέξει κι είχε κοπιάσει για μια ζωή όπως την ονειρευόταν;

Γράφτηκαν πολλά: για τα γκρίζα τους μαλλιά, για το υαλουρονικό της Κρίστεν Ντέιβις (Σάρλοτ), για την εμφανή ανάγκη τους για συμπεριληπτικότητα. «Ήταν πράγματι απαραίτητη η επιστροφή;» αναρωτήθηκε από το πρώτο κιόλας επεισόδιο ο τηλεοπτικός κριτικός της εφημερίδας *New York Times*. Non-binary χαρακτήρες και διαφορετικές φυλές χτίζουν το μωσαϊκό της νέας κανονικότητάς τους σε μια πόλη που δεν κοιμάται ποτέ, που δεν σταματάει να αλλάζει ποτέ. Τα περισσότερα σχόλια έβριθαν από μισογυνισμό που δεν εννοεί να σεβαστεί την αυτοδιάθεση της γυναίκας να μπορεί να κάνει ό,τι γουστάρει.

Η Νατάσσα φορούσε ό,τι ήθελε, όποτε ήθελε και χωρίς να σκεφτεί τι θα μπορούσε να σκεφτεί κάποιος. Θα χόρευε στο κέντρο της πίστας ή στη μέση του μπαρ χωρίς να νοιαστεί αν χορεύει κάποιος άλλος. Θα μπορούσε να είναι η ελεύθερη Σαμάνθα, η τολμηρή Μιράντα, η φιλόξενη Σάρλοτ. Θα μπορούσε να συζητάει με την Κάρι στη Νέα Υόρκη φορώντας μια τούτου κι ένα t shirt. Να φτιάχνει τα πιο ωραία χριστουγεννιάτικα δέντρα ή να φτιάχνει pancakes για την Γκλεν Γκλόουζ σε ένα dinner στο Κονέκτικατ. Μεγαλώνουμε, κι η ζωή γεμίζει με απώλειες. Οφείλουμε να γεμίσουμε τα κενά, όπως μπορεί ο καθένας για να προχωρήσει.

Παρακολουθήσαμε αληθινές γυναίκες ή, τέλος πάντων, όσο αληθινές ήταν και στους πρώτους κύκλους, να στέκονται, να σταδιοδρομούν, να επιλέγουν, να ζουν. Η εξέλιξη τους μου έμοιαζε φυσική, σαν πράγματι να ζούσαν όλα αυτά τα χρόνια στο Μανχάτταν και το Μπρούκλιν, να έζησαν τις θητείες Ομπάμα και Τραμπ, να είδαν τον κόσμο να αλλάζει και να αλλάζει ξανά. Να καταφέρνουν να κρατούν απόφες τις σχέσεις τους, τις μεταξύ τους φιλικές σχέσεις και να παλεύουν να κρατήσουν ζωντανές τις ερωτικές τους σχέσεις. Να στέκονται όρθιες σε μια κοινωνία που δεν συμπαθεί το γήρας. Κι όλο αυτό, δοσμένο με τρόπο θετικό, όχι καταγγελτικό και ακτιβιστικό. Κανονικό, όπως θα έπρεπε να είναι κι όπως έκαναν πάντα στο SATC.

Όσοι έχουν φύγει μοιάζουν, καθώς ο χρόνος περνάει, να μένουν παιδιά. Σαν να τους προστατεύουμε με ένα πέπλο αθωότητας. Οι αναμνήσεις φθίνουν, η ζωή μας τρέχει, παύεις να έχεις δικές τους αναφορές: δεν μπορείς να σκεφτείς «τι θα έκανε η Νατάσσα αν συνέβαινε εκείνο», «τι θα φορούσε σήμερα» ή «πού θα διασκεδάζε». Με το «And just like that» αισθάνομαι ότι οι σεναριογράφοι μας πήραν από το χέρι και μας είπαν: «Να, κάπως έτσι μεγαλώνουν οι ήρωες που δεν μεγαλώνουν ποτέ», κι εμείς τους πιστέψαμε. **A**

BEE CERA
ΜΕΓΑΛΑ ΑΣΑΛΩΤΗΡΙΑ ΜΕ ΒΕΕΡΙ ΠΕΛΑΓΙΑΣ

**STEMCELL ΜΑΣΚΑ
ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΥΠΝΟΥ**
14 ΑΜΠΟΥΛΕΣ

Προϊόντα φυσικής βιοχημικής μάσκας νυκτός που τονώνει και αναζωογονεί το δέρμα. Προσώπιο νεανικό και γυαλιστερό φρεσκάδα μετά από μόλις 14 ημέρες θεραπείας. Αποτελέσματα ορατά από την πρώτη κιόλας ημέρα.

www.beecera.gr

[beecera.naturalcosmetics](https://www.facebook.com/beecera.naturalcosmetics)

[beecera.naturalcosmetics](https://www.instagram.com/beecera.naturalcosmetics)

Αποκλειστική Διανομή Proflam A.E.
Αγροτεμπορίου 57, ΤΚ 17675, Κολιτσότα
Τ: 210 000 7200, F: 210 940 4844
E: beecera@proflam.com.gr

98% ΦΥΣΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ

The Athenian Callirhoe

Για μια αξέχαστη βραδιά του Αγίου Βαλεντίνου

Η καλύτερη αφορμή να γιορτάσετε με το ταίρι σας, με θέα την Ακρόπολη, πλησιάζει! Ξεφύγετε από τη ρουτίνα και ζηήστε έναν Άγιο Βαλεντίνο μοναδικό!

Ο έρωτας βρήκε στέγη και φρέτος στο The Athenian Callirhoe, που έχει ετοιμάσει μια δελεαστική προσφορά που ξεχωρίζει για την εξαιρετική σχέση ποιότητας-τιμής!

Το καταξιωμένο εστιατόριο υψηλής γαστρονομίας του 8ου ορόφου του ξενοδοχείου, που έχει στο τιμόνι του τον executive chef Σπύρο Μάλλιο, θα ετοιμάσει αποκλειστικά για τη βραδιά των ερωτευμένων ένα μενού 5 πιάτων.

Από την ολοκληρωμένη πρόταση του ξενοδοχείου δεν θα μπορούσε να λείπει και η μουσική! Στο

πιάνο ο Γιώργος Σταθάκης συνοδεύει την Λέλα Παπαγεωργίου, στο τραγούδι.

Η εξαιρετική γαστρονομική διαδρομή με ποιότητα υπηρεσιών πέντε αστέρων, έχει λάβει υπόψη της, βεβαίως, όλα τα **απαραίτητα μέτρα ασφαλείας** για να απολαύσετε ξέγνοιαστα την βραδιά σας.

Η επίσκεψή σας μπορεί κάλλιστα να συνδυαστεί με διαμονή σε ένα από τα deluxe δωμάτια και να συνοδευτεί με room breakfast, ώστε να γίνει η εμπειρία σας ακόμα πιο αξέχαστη!

Το πλήρες menu της βραδιάς, μπορείτε να το δείτε στο site του The Athenian Callirhoe (www.tac.gr) καθώς επίσης και στα social media του ξενοδοχείου. Γιορτάστε την ημέρα του έρωτα με τον πιο μοναδικό τρόπο!

Καλλιρρόης 32, Αθήνα, τηλέφωνο κρατήσεων: 2109215353 • FB: @The.Athenian.Callirhoe.Exclusive.Hotel • insta: theatheniancallirhoe, www.tac.gr

Valentines Day

ΤΟΥ ΕΡΩΤΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Ανθρώπινες ιστορίες,
αληθινές ή φανταστικές,
με το βελάκι να δείχνει πάντα
στο μέρος της καρδιάς

Της ΝΑΤΑΣΣΑΣ ΚΑΡΥΣΤΙΝΟΥ

**Ολική έκλειψη
καρδιάς, Μαρία
Παναγοπούλου,**
εκδ. Ψυχογιός

Ιούλιος 1983. Μια παρέα, φίλοι από τον Πειραιά από την παιδική τους ηλικία, ταξιδεύει για την Τήνο. Ενώ βρίσκονται εν πλω, ο σύντροφος της Αρετής εξαφανίζεται μυστηριωδώς και οι αρχές θεωρούν πως έπεσε κάτω από αδιευκρίνιστες συνθήκες στη θάλασσα και πνίγηκε. Πέντε χρόνια αργότερα η Αρετή παντρεύεται αιφνίδιαστικά με έναν συνάδελφό της και προσκαλεί τους φίλους της στο νέο της σπίτι. Το έκτακτο δελτίο ειδήσεων της κρατικής τηλεόρασης ανατρέπει μέσα σε μια στιγμή τα πάντα! Τα θαμμένα φέματα βγαίνουν ορμητικά στην επιφάνεια, οι λανθασμένες επιλογές του χθες στοιχειώνουν το σήμερα και η φιλία συγκρούεται μετωπικά με τον έρωτα. Μια καταγιστική περιπέτεια με φόντο την αστραφτερή δεκαετία του '80.

Περί έρωτος και άλλων δαιμονίων, Γκαμπριέλ Γκαρσία Μάρκες, μτφ.: Μαρία Παλαιολόγου,
εκδ. Ψυχογιός

Στο βραβευμένο με Νόμπελ Λογοτεχνίας μυθιστόρημα του Μάρκες, στο δεύτερο μισό του 18ου αιώνα, στην Καρνταχένα ντε Ιντίας, ένα λυσσασμένο σκυλί δαγκώνει στον αστράγαλο ένα λευκό κορίτσι, τη Σιέρβα Μαρία. Πρόκειται για την κόρη

του μαρκησιού του Κασαλντουέρο, που έχει μεγαλώσει στα παραπήγματα των σκλάβων του αρχοντικού, μιλάει τις γλώσσες τους και συμπεριφέρεται όπως εκείνοι. Το κορίτσι πέφτει στα νύχια της Ιεράς Εξέτασης. Ο νεαρός ιερωμένος ερευνητής Καγετάνο Ντελάουρα αναλαμβάνει να διαπιστώσει αν η κοπέλα διακατέχεται πράγματι από δαιμόνια, και αναπόφευκτα καταλαμβάνεται ο ίδιος από το δαιμόνιο του έρωτα για κείνη. Το δουλεμπόριο, τα φέουδα, η εκκλησιαστική παντοδυναμία, η ελευθεριότητα και ο διονυσιασμός του έρωτα, οι δεισδιαιμονίες και οι εξορκισμοί πρωταγωνιστούν σ' αυτό το χρονικό της συνάντησης δυο ανθρώπων που αγαπήθηκαν βαθιά.

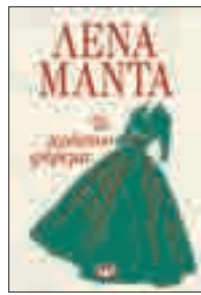
Έρωτας, αυτός ο αδιάγνωστος, Θέκλα Πετρίδου,
εκδ. Ψυχογιός

Η γνωστή ψυχολόγος, Θέκλα Πετρίδου, μας εκπλήσσει για άλλη μια φορά με το καινούργιο της βιβλίο. Ακολουθώντας την αγαπημένη της μαιευτική μέθοδο θέτει ερωτήματα που καλύπτουν όλες τις πτυχές της ανθρωπίνης ύπαρξης και των συνθηκών που τη διαμορφώνουν και, μέσα από την ψυχοθεραπευτική πρακτική, δίνει απαντήσεις. Δύσκολο να ξεφύγει κανείς από τα δεσμά του έρωτα. Ο αρχαίος τραγικός ποιητής Σοφοκλής λέει ότι όποιος κατέχεται από αυτόν συμπεριφέρεται

σαν τρελός, ενώ η Σαπφώ τον χαρακτηρίζει «γλυκόπικρο». Τι ακριβώς συμβαίνει, όμως, με την ανθρωπίνη φύση; Πώς ο σύγχρονος άνθρωπος μπορεί να χαρεί πραγματικά τον έρωτα και να μην επιτρέψει να γίνει έρμαιο των συναισθημάτων του, τα οποία τροφοδοτούνται από τις κοινωνικές συνθήκες και τα οικογενειακά στερεότυπα και πολλές φορές τον παγιδεύουν, ευνουχίζοντας τον αληθινό έρωτα;

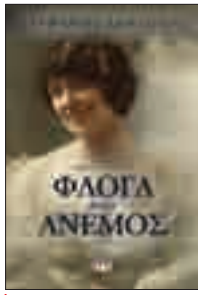
Το πράσινο φόρεμα, Λένα Μαντά,
εκδ. Ψυχογιός

Η γιαγιά Μάγδα οργανώνει το τέλειο σκηνικό προκειμένου να αποτρέψει τον γάμο της εγγονής της μ' έναν άντρα που η ίδια δεν εγκρίνει. Ξεδιπλώνει όλη την ιστορία αγάπης που κρύβεται πίσω από το πράσινο φόρεμα, με μοναδικό σκοπό να διώξει τον Λίνο από τη ζωή της Κοραλίας. Η προσπάθειά της αυτή θα ανοίξει τον ασκό του Αιόλου. Παλιές ιστορίες, σκοτεινές και απειλητικές, αναδύονται καθώς το χθες σμίγει εκρηκτικά με το σήμερα. Ο μυθιστοριοδής Άρης Αλαβάνος και ο γοητευτικός πιλότος Κωνσταντίνος Θαλάσσης έρχονται στο προσκήνιο με δραματικό τρόπο, με μόνο τους κοινό στόχο να σώσουν τη ζωή της Κοραλίας... Για ποιον από τους τρεις θα φορέσει εκείνη το πράσινο φόρεμα;

Φλόγα και άνεμος, Στέφανος Δάνδολος,
εκδ. Ψυχογιός

Μέσα από ανέκδοτες επιστολές, αρχαιακό υλικό και μαρτυρίες, ο Στέφανος Δάνδολος φέρνει στο φως τη ζωή της θρυλικής Κυβέλης και την ταραχώδη σχέση της με τον Γεώργιο Παπανδρέου, ζωντανεύει αθέατες πτυχές του θεάτρου και της πολιτικής, ενώ παράλληλα, συνδυάζοντας αριστοτεχνικά την πραγματικότητα με τη μυθοπλασία, χτίζει ένα επικό μυθιστόρημα για τον έρωτα, τον θάνατο και την ελευθερία. Όλα ξεκινούν το καλοκαίρι του 1920 όταν καταφτάνει στη Χίο η Κυβέλη Αδριανού, η μεγάλη δόξα του ελληνικού θεάτρου. Γενικός Διοικητής του νησιού είναι ένας γοητευτικός νεαρός, ονόματι Γεώργιος Παπανδρέου. Εκείνη είναι παντρεμένη. Το ίδιο κι αυτός. Η εμβληματική πρωταγωνίστρια και ο πολιτικός

που θα αναδειχθεί τρεις φορές Πρωθυπουργός της Ελλάδας ζουν για χρόνια έναν θυελλώδη παράνομο έρωτα, ώσπου ενώνονται με τα δεσμά του γάμου και γίνονται ένα από τα μυθικά ζευγάρια του εικοστού αιώνα. Όμως οι παράφορες αγάπες είναι πάντα σπαρμένες με αγκάθια...

Οι επικίνδυνες σχέσεις, Πιερ Σοντερλό ντε Λακλό, μτφ.: Κώστας Κατσουλάρης,
εκδ. Ψυχογιός

Το κλασικό αριστούργημα του Σοντερλό ντε Λακλό, κυκλοφόρησε την άνοιξη του 1782 σε μια Γαλλία που υπογεύως προετοιμαζόταν για μια κολοσσιαία διαστάσεων πολιτική, κοινωνική, και φιλοσοφική εντέλεια, ανατροπή. Οι αριστοκράτες ήρωές του πλήττονταν θανάσιμα μέσα στην τρυφλή τους ζωή, επιδιόμενοι σε ένα ανελέητο κυνηγητό της καρδιάς και της σάρκας, χωρίς

να γνωρίζουν ότι ζουν το λυκόφως της ακμής τους. Ο σημερινός αναγνώστης θα βρει στο έργο αυτό έργο κάτι από τον εαυτό του, τις ανομολόγητες επιθυμίες και τους απόκρυφους φόβους του, «ταξιδεύοντας» την ίδια στιγμή στην ανησυχαστικά τελματωμένη, εξωτική για εμάς σήμερα, ατμόσφαιρα της προεπαναστατικής Γαλλίας.

Κόκκινο της αναχώρησης, Έρη Παπαγαλάνη,
εκδ. Βακχικόν

Λέξεις κυλούν στις φλέβες μου αντί για αίμα. / Ωρες τρεχάμενες σπαρμένες θέλεις. / Ίριδες ανθισμένες τα χείλη μου κι αν του τις χαρίσω. / Πόσο θα κρατήσει η δροσιά κι η θέρμη τους; Η Έρη Παπαγαλάνη γεννήθηκε στην Αθήνα και σπούδασε στη Θεολογική Σχολή Αθηνών. Ακολούθησε όμως την αγάπη της για το θέατρο και συνέχισε σε δραματική σχολή τις σπουδές της, παρακολουθώντας παράλληλα μαθήματα ιστορίας της τέχνης. Η πρώτη ποιητική της συλλογή «Κόκκινο της αναχώρησης» είναι μια απάντηση σε κάθε τι που δρα ως ματαιώση ένωσης και ολοκλήρωσης. Ήδη έχει ολοκληρωθεί και η δεύτερη, και εργάζεται πάνω σε μια σειρά διηγημάτων υπό τη μορφή ερωτικών διαλόγων.

Η κλεμμένη νύφη, Τάβι Βάρτια, μτφ.: Γιάννα Οικαρινέν-Βασιλοπούλου,
εκδ. Βακχικόν

Όλα ήταν γιορτινά στο μικρό νησί της Πεταλουδιάς. Η Χριστίνα, μοναχοκόρη ενός εύπορου Έλληνα έμπορου, θα παντρευόταν επιτέλους τον αγαπημένο της Λάζαρο. Το γαμήλιο γλέντι όμως παίρνει μια απρόσμενη τροπή καθώς μια ομάδα Βίκινγκς επιτίθεται στο νησί και αρπάζει την Χριστίνα με κατεύθυνση τον κρύο Βορρά. Κυριευμένη από μίσος και πολλά ερωτήματα, η Χριστίνα βρίσκει ελπίδα μόνο στη σκέψη ότι θα πάρει εκδίκηση και κάποια μέρα θα καταφέρει να επιστρέψει στο νησί της. Με την πάροδο του χρόνου όμως, το μίσος της Χριστίνας θα εξασθενήσει και η ίδια θα γίνει μέλος της κοινωνίας του χωριού

ΜΙΑ ΟΛΟΣΕΛΙΔΗ ΑΝΘΟΔΕΣΜΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΒΑΛΕΝΤΙΝΟΥΣ ΣΑΣ

♥ **Ντμίτρι Γκλουκόφσκι, Text**

Για όσους αρέσκονται να εκφράζουν τον έρωτά τους μέσω texting από το κινητό – προκαλώντας τη μήνη των ομοτράπεζων. (εκδ. Καστανιώτη)

♥ **Πόλα ΜακΛέιν, Μάρθα**

και Έρνεστ Για όσους διαβάζουν μανιωδώς Έρνεστ Χέμινγουεϊ, μια άγνωστη πλευρά της ζωής του, ένας έρωτας που χάθηκε. (εκδ. Ψυχογιός)

♥ **Οριάντα Φαλάτσι, Ένας άντρας**

Για όσους θέλουν να ξαναζήσουν σκηνές από τη δεκαετία του '70 κι έναν έρωτα ανάμεσα σε μια Ιταλίδα δημοσιογράφο κι έναν Έλληνα αντιστασιακό. (εκδ. Πατάκη)

♥ **Γκέρχαρντ Φάλκνερ, Apolokalypse**

Για όσους έλκονται από τις περιπλανήσεις στην κεντρική Ευρώπη μέσα από την αστραφτερή πένα ενός Γερμανού που έκλεισε μόλις τα εβδομήντα του. (εκδ. Loggia)

♥ **Λουσία Μπερλίν, Βράδυ**

στον Παράδεισο Για όσους αγάπησαν τις Οδηγίες για οικιακές βοηθούς, τώρα έχουν την ευκαιρία για ακόμα λίγες ιστορίες υψηλής λογοτεχνίας. (εκδ. Στερέωμα)

♥ **Ντον ΝτεΛίλο, Americana**

Για όσους ονειρεύονται ένα ταξίδι με την αγαπημένη τους στη χώρα ενός μεγάλου Αμερικάνου συγγραφέα. (εκδ. Gutenberg)

♥ **Φλερ Γιεγκύ, Τα μακάρια χρόνια της τιμωρίας**

Για όσους νοσταλγούν τον οικότροφο Τέρλες (του Μούζιλ) θα βρουν εδώ τη γυναικεία εκδοχή ενός μυθιστορηματος ενηλικίωσης. (εκδ. Άγρα)

♥ **Κριστόφ Μπολτανσκι, Στα ίχνη της**

Για όσους αγάπησαν κι έχασαν τη μητέρα τους μέσα από γριφώδεις συνθήκες. Αλλά και για εμάς τους υπόλοιπους αμετανόητα υιούς. (εκδ. Πόλις)

♥ **Μισέλ Ουελμπέκ, Εκμυδένιση**

Για όσους είναι ερωτευμένοι με την πολιτική σκηνή (!!) και περιμένουν με μεγάλη ανυπομονησία κάθε καινούργιο μυθιστόρημα του Ουελμπέκ. (εκδ. Εστία)

♥ **Κέιτι Μακ, Το τέλος των πάντων**

Για όσους πιστεύουν ότι όλα έχουν ένα τέλος (ακόμη κι ο έρωτας), αυτό το βιβλίο αστροφυσικής προσφέρει απλόχερα μια ζοφερή επιβεβαίωση των πιο σκοτεινών προσδοκιών τους. (εκδ. Μεταίχμιο)

Άρης Σφακιανιάκης για την περιλάλητη μέρα του Αγίου Βαλεντίνου 2022

Ζήσε τους μεγάλους έρωτες της παγκόσμιας λογοτεχνίας και είναι βέβαιο πως δε θα απογοητευτείς! Ό,τι κι αν σκέφτεσαι, όπως κι αν νιώθεις, το κατάλληλο ανάγνωσμα είναι εδώ, για να σε κάνει να ερωτευτείς την κάθε σελίδα του!

Η ζωή σε βιβλία

www.psichogios.gr

Υπάρχουν μέρες που μπορούν να αλλάξουν τη ζωή μας για πάντα.

RAPHAËLLE GIORDANO
Ερωτας με χάρτινα φτερά
RAPHAËLLE GIORDANO

Από τη συγγραφέα του best seller
Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΖΩΗ ΣΟΥ ΞΕΚΙΝΑ ΟΤΑΝ ΚΑΤΑΛΑΒΕΙΣ ΠΩΣ ΕΧΕΙΣ ΜΟΝΟ ΜΙΑ

Ελληνικά γράμματα
www.ellinika-grammata.gr

των Βίκινγκς. Η «Κλεμένη Νύφη» είναι ένα μυθιστόρημα που μας ταξιδεύει στην εποχή των Βίκινγκς που μέσα από μια συναρπαστική ιστορία, φορτισμένη με έντονα συναισθήματα, εξερευνά τη δυνατότητα του ανθρώπου να προσαρμόζεται και τη δύναμη της ερωτικής φόρτισης.

Darling, Φρέντερικ Ραφαέλ, μτφ.: Πηνελόπη Ζαλώνη, εκδ. Βαχχικόν

Η Νταϊάνα Σκοτ είναι μια πανέμορφη Αγγλίδα που εργάζεται ως μοντέλο κι είναι αποφασισμένη να πετύχει και να φτάσει στην κορυφή χρησιμοποιώντας θεμιτά κι αθέμιτα μέσα. Γνωρίζει έναν δημοσιογράφο, τον Ρόμπερτ Γκολντ, με τη βοήθεια του οποίου της ανοίγεται ένας νέος κύκλος γνωριμιών. Οι δυο τους ερωτεύονται κι ο Ρόμπερτ αφήνει την οικογένειά του για εκείνη, αλλά η Νταϊάνα είναι τόσο αποφασισμένη να πετύχει τους στόχους της, ώστε δεν διστάζει να τον απατήσει με άλλους. Μια από τις χαρακτηριστικότερες ιστορίες των swinging sixties, η οποία μεταφέρθηκε στον κινηματογράφο από τον Τζον Σλέσιντζερ κερδίζοντας Όσκαρ και κόβοντας χιλιάδες εισιτήρια. Τον χαρακτήρα της Νταϊάνα υποδύθηκε η Τζούλι Κρίστι, μία από τις σημαντικότερες Αγγλίδες ηθοποιούς του 20ού αιώνα.

Η Εικόνα, Jean de Berg, μτφ.: Δέσποινα Σαραφίδου, εκδ. Ροές

Ένα αλληγορικό πορνογραφικό παραμύθι, όπου το βλέμμα παίζει καθοριστικό ρόλο. Αυτό που παρακολουθούμε, μέσα από τις περιπέτειες ενός ερωτικού τριγώνου (μια φωτογράφος, ένα μοντέλο, ένας συγγραφέας), είναι μια σαδομαζοχιστική ιστορία αγάπης, τα δύσβατα στάδια του έρωτα που οδηγούν στην (όποια) ολοκλήρωσή του, μια απολαυστική όσο και οδυνηρή ερωτική εξομολόγηση και ταυτόχρονα αποπλάνηση – δι' αντιπροσώπου. Η «Εικόνα» κυκλοφόρησε στη Γαλλία το 1956 και αμέσως η κυκλοφορία του απαγορεύθηκε,

ενώ κατασχέθηκαν όλα τα αντίτυπα του. Αποτελεί, δε, μέρος της περίφημης άτυπης γαλλικής τριλογίας, μαζί με την «Ιστορία της Ο.» και την «Εμμανουέλα». Αυτή είναι η πρώτη φορά που μεταφράζεται στην Ελλάδα, από τη νέα σειρά κλασικών – και όχι μόνο – ερωτογραφημάτων υπό τον τίτλο Ex libris eroticis.

Η ερωτική περιπέτεια και οι χαρακτήρες της, Αμπδόν Ουμπίδια, μτφ.: Δήμητρα Παπαβασιλείου, εκδ. Ροές

Ο Ουμπίδια, ο οποίος συγκαταλέγεται στους πλέον αναγνωρισμένους και μεταφρασμένους λογοτέχνες του Ισημερινού, με ακρίβεια και ευστοχία, με λόγο συχνά αποφθεγματικό, αποκρυσταλλώνει αλήθειες που κάνουν την ανάγνωση του μελετημάτος του (των σκέψεών του, όπως ανεπιτήδευτα τις ονομάζει) να μοιάζει αφοπλιστικά με κοίταγμα του εαυτού μας στον καθρέφτη. Διαπνεόμενο από πάθος και από μια οπτική που προσιδιάζει στους ανά την Ιστορία ρομαντικούς, το βιβλίο ετούτο μοιάζει γραμμένο εν θερμώ, ενώ την ίδια στιγμή είναι φανερό ότι αποτελεί καρπό νηφάλιου, οξυδερκούς στοχασμού και μακροχρόνιας εντρύφησης τόσο στην παγκόσμια λογοτεχνία όσο και στην ίδια τη ζωή – άλλωστε, για τον συγγραφέα «λογοτεχνία και ζωή είναι ένα και το αυτό».

Περί έρωτος, Αντόν Τσέχοφ, μτφ.: Νανά Κιρσανίδου – Πάνος Σταθόγιαννης, εκδ. Ροές

Στον τόμο περιλαμβάνονται εννιά διηγήματα με κοινή θεματολογία τον έρωτα. Ο συγγραφέας, με τη φινέτσα του και τη χαρακτηριστική λεπτότητα της γραφίδας του, μετατρέπει τις αφηγήσεις του σε λογοτεχνική μελέτη του ερωτικού φαινομένου, ιδωμένου μέσα από διαφορετικά πρίσματα. Μέσα από έρωτες ανέλπιδους, μεταμορφωτικούς, ξεστρατισμένους, άλλοτε ανιαρούς και άλλοτε ευτυχισμένους, ο Τσέχοφ μας φέρνει επαφή με την εποχή του, αλλά

και με τις πιο λεπτές πτυχές της ψυχής του και της δημιουργίας του. Τα διηγήματα της συλλογής στέκονται επάξια πλάι στη δημοφιλέστερη στο ευρύ κοινό θεατρική του παραγωγή, προσφέροντας την ευκαιρία για άλλη μια ανάνγνωση.

Έρωτας Μάγος, Νόρα Πυλώραφ, εκδ. Ελληνικά Γράμματα

Η συγγραφέας επιστρέφει με το νέο της μυθιστόρημα, όπου ένας άντρας νέος, επιτυχημένος, πλούσιος και όμορφος κάνει απροσδόκιστα πρόταση γάμου στη γραμματέα του, με την οποία έχει μέχρι τότε μια τυπική επαγγελματική σχέση, χωρίς να έχει προηγηθεί καμιά απολύτως ερωτική προσέγγιση μεταξύ τους. Αρχικά η νεαρή γυναίκα προβάλλει αντιστάσεις, όμως παρά τη συναισθηματική του ψυχρότητα τον βρίσκει ακαταμάχητα ελκυστικό και εντέλει δέχεται. Έτσι, ξεκινά και για τους δυο ένα επικίνδυνο παιχνίδι με τη φωτιά και μια αδιέξοδη σχέση κυριαρχίας και υποταγής. Η θυελλώδης σχέση τους θα φέρει στην επιφάνεια παλιά ρήγματα, κρυμμένα μυστικά, σκοτεινά πάθη και τραύματα από το οικογενειακό παρελθόν των δύο πρωταγωνιστών.

Έρωτας με χάρτινα φτερά, Raphaëlle Giordano, μτφ.: Γιάννα Σκαρβέλη, εκδ. Ελληνικά Γράμματα

Λένε πως υπάρχουν μέρες που μπορούν να αλλάξουν τη ζωή μας για πάντα. Μια τέτοια μέρα η Μέρεντιθ αποφασίζει να ξεκινήσει ένα «Love Tour», μια θεατρική τουρνέ ως ανερχόμενη ηθοποιός από πόλη σε πόλη, αλλά και μια περιοδεία από σταθμό σε σταθμό των συναισθημάτων, των φόβων, των προσδοκιών, των οδυνών και των ευχάριστων αναμνήσεων, των αμφιβολιών, των πεποιθήσεών της. Ένα ταξίδι στον εαυτό της που θα της δείξει ποια είναι, τι επιθυμεί και τι όχι, και πώς μπορεί να το πετύχει. Στόχος της, να ζήσει για πάντα ερωτευμένη, ευτυχισμένη, αλλά και αυτάρκης και ολοκληρωμένη ως άνθρωπος με τον Αντουάν, τον άνδρα της ζωής της. ●

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

από τις Εκδόσεις Βακχικών

Σόλωνος 110, Αθήνα, 2103637867, info@vakkikon.gr, εκδοσεις.vakkikon.gr

Ο γύρος του κόσμου σε 80 ιστορίες,
Νίκος Μικρόπουλος
δηγητής

80 μικρές ιστορίες, στιγμιαίες απεικονίσεις τόπων, λουιν, πθύν όπως τις βιώνει ο ήρωας μεταβλινοντας και αλλοζόντος μέσα απ' τα τομήματα, τις αναποδίες, τις γκάφες, τους έρωτες που πρό-επιπταν

Ο Θεός πίσω από την ντουλάπα,
Γιάννης Φαειδής
δηγητής

Σε πολλές ερωτήσεις παλεύουν να βρουν απαντήσεις οι ηρωίδες και οι ήρωες των ιστοριών. Μια σερίφτορα με μίνι φόρεμα, ένας άντρας που έχασε τη μουσική, μιά γιατρός υποψήφια δολοφόνος, ένας παππούς στο πάρκο, ένας φιλεμιστής με Σιδερένια Κόκκιλα...

Δύο ιστορίες,
Ερμάννη Κεχαγιή
ναφέλλας

Η Άννα και η Ελπίδα Η... Ο έρωτας στα χρόνια της ανεργίας και Το κορίτσι που άφησε πίσω. Ένα διπτυχο ιστοριών με φονταμενικό μόνο συνεικτικό στοιχείο τις γένους θηλυκού ηρωίδες τους. Δύο γοητευτικές περιπέτειες της δράσης και του νου.

Αρσάμης της Περσίας,
Αντώνης Σουφράς
μυθιστόρημα

Όταν η υπέρτατη δύναμη του Κακού απειλήσει την οικογένεια, επί ευτυχία ενός αρχαίου Πέρση ευγενούς, εκείνος θα ριχτεί σε μια μεγάλη περιπέτεια γεμάτη σκληρές μάχες και μακρινές περιπλανήσεις, που θα σταθεί όμως για εκείνον και μια βιοστατή πορεία προς την αυτογνωσία.

Το στόμα του λύκου,
Δημήτρης Παπαδόπουλος
μυθιστόρημα

Πόσο εύκολα μπορεί να κοπεί το νήμα της ισορροπίας στις ζωές των ανθρώπων; Αρκεί μια λάθος επιλογή, μια λάθος πράξη, και όλα αναστρέφονται. Ένα μυθιστόρημα για την ανάγκη της συμφιλίας και τις συγκλίσεις.

Ο άχρονος κόσμος,
Γιάννης Κωνσταντόπουλος
ποιήματα

Πικρός ή ανόσιος μας/Χαμός/Αυτός ο ευηέλητος/Έγινος/Πάνει κορμιά μπρούμπα/Ανάποδα/Η ζωή ή άδω/Το κάλσισμα/Νερό μας ως δροσισμα/Ήρωα αληθινή. Πρώτη ποιητική συλλογή.

Κόκκινο της αναχώρησης,
Έρη Παπαγαλάνη
ποιήματα

Μέλις κυλούν στις φλέβες μου αντί για αίμα. Άλλες τρεχάμενες σπαρμένες θάλλες. Άλλες ανθισμένες το καίλη μου κι αν του τις χαρίσω. Πόσο θα κρατήσει η δροσιά κι η θέρη τους; Πρώτη ποιητική συλλογή.

Μεταμορφώσεις,
Φώτης Σωτηρόπουλος
ποιήματα

Φεγοντας από το σπίτι σου και μπαινοντας στο αεροπλάνο, άρκια να γράφω αυτό το γράμμα για να σε ένωμαζι μου στο ταξίδι πριν φτάσω στο σπίτι μου και μου ανούζεις. Δεύτερη ποιητική συλλογή.

Μικρή μου κόλαση,
Μελβίνα Ισαακίδου
ποιήματα

Κάτω από την πέτρα μονόκορξ. Ξύ/Εγώ ο χαλμός ο πετρογυρέυτος/Ακούω των δυνάτων πατήματα/Ξύ/κι σκηνικός λουφάζω/Το σάλο μου στείγνω από τον φόβο/Όπου ο εκδρός να ξεμακρύνει. Τρίτη ποιητική συλλογή.

Ποηλαπλές όψεις του έρωτα στις εκδόσεις PRINTA ~ ΡΟΕΣ

Λομβάρδου 27-29, Αθήνα, 210 6429409, e-mail: printa@otenet.gr, www.printa-roes.gr

ΓΕΥΣΗ

Valentines Day

Τα γλυκά της αγάπης

Έρωτας πασπαλισμένος με σοκολάτα

Της ΝΑΤΑΣΣΑΣ ΚΑΡΥΣΤΙΝΟΥ

Σοκολατένιες καρδιές και χρωματιστά μακαρόν, τριανταφυλλένια cheesecakes και μπισκότα που φωνάζουν «Σ' αγαπώ». Κάθε χρόνο την Ημέρα των Ερωτευμένων οι ζαχαροπλάστες αυτής της πόλης ξεπερνούν τον εαυτό τους και κάνουν τον έρωτα ακόμα πιο γλυκό. Ψάξαμε στα pastry shops της Αθήνας και βρήκαμε όλα όσα θα κάνουν το άλλο σου μισό να... λιγώσει!

Τούρτες για ερωτευμένους στο **POLAROID**

Πάστες, τούρτες και μακαρόν (!) σε σχήμα καρδιάς, αλλά και μια μεγάλη ποικιλία σε πολλά ακόμα γλυκά (αναστενάζουμε για το προφιτερόλ), όλα τους χειροποίητα στο καινούργιο hot pastry shop της πόλης. **Διγενή 15, Ηλιούπολη, 2109736789**

To Rose Cheesecake του **MADAME FRAISE**

Μιλάμε για cheesecake-υπερπαραγωγή! Έχει mousse τριαντάφυλλου, μαρμελάδα βατόμουρο και sable αμυγδάλου και είναι τόσο όμορφο που μοιάζει με ανθισμένο πίνακα. Το κάνεις δικό σου αποκλειστικά μέσω Wolt.

Τα απαραίτητα του Βαλεντίνου **ZUCCHERINO**

Ναι, θα βρεις τούρτες για δύο (όπως best seller η Ferrero Heart), μπισκότα-καρδιές, premium σοκολατάκια και love cakerops. Θα βρεις όμως και το Valentine's Essential Box που περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα της περίπτωσης (κρασί, σοκολατάκια και ένα μπισκότο καρδιά), ενώ για τους ξεχασιάρηδες υπάρχει το Love to Go: ένας λαχταριστός συνδυασμός σοκολατόπιτας και παγωτού για δύο άτομα που έρχεται ως την πόρτα σου με ένα κλικ στο **eshop.zuccherino.gr**.

Τα σοκολατάκια του **OURSE**

Μια συλλογή με (συγκλονιστικά!) σοκολατάκια

Δείπνο 8 ορόφους πάνω από το έδαφος **The Athenian Callirhoe**

Στον τελευταίο όροφο του ξενοδοχείου σε περιμένει ένα μοναδικό σκηνικό για τη νύχτα των ερωτευμένων. Με φόντο τη φωτισμένη Ακρόπολη και μουσική υπόκρουση τις νότες του live πιάνου, εσύ και το ταίρι σου θα απολαύσετε ένα μενού 5 πιάτων που ο executive chef Σπύρος Μάλλιος έχει ετοιμάσει ειδικά για τη βραδιά. Η συνέχεια έπεται σε κάποιο από τα deluxe δωμάτια του ξενοδοχείου, ενώ προβλέπεται και πρωινό στο κρεβάτι για το επόμενο πρωί... **Καλλιρρόης 32, 2109215353**

σε πέντε διαφορετικές γεύσεις. Από τη βανίλια Μαδαγασκάρης με το φουντούκι μέχρι εκείνη με το λεμόνι, τη μαύρη σοκολάτα και το χαμομήλι, κάθε μία είναι και μια μικρή έκρηξη σοκολάτας στο στόμα. **Μυστρά 39, Γλυφάδα, 2121067019**

Οι καρδιές του **ΚΑΓΓΕΛΗ**

Εκτός από ερωτοτυπημένες τούρτες, θα βρεις και πάστες, κέικ, μπισκότα, σοκολατάκια, όλα σε σχήμα καρδιάς σε αυτό το ζαχαροπλαστείο που έχει γράψει τη δική του ιστορία στου Ζωγράφου. Μπορείς ακόμα να κάνεις ειδική παραγγελία το γλυκό που θες με το όνομα της αγάπης σου πάνω του. **Χλόης 37 & Λεωφ. Κουσίδη Γρηγορίου 30, Ζωγράφου, 2107756729**

Η καρδιά «πινιάτα» του **WESUD**

Πρόκειται για μια κατακόκκινη καρδιά, φτιαγμένη από σοκολάτα Valrhona. Μαζί παίρνεις και ένα σφυράκι και όταν τη σπάσεις, θα ξεχυθούν από το εσωτερικό της σοκολατάκια, πέρλες και marshmallows! Η φανταστική αυτή καρδιά θα είναι διαθέσιμη σε περιορισμένο αριθμό από τις 13/2 και έχει €30. **Βασ. Παύλου 90, Βούλα, 2108957509**

Τα τρουφάκια του **SWEET ALCHEMY**

Με bitter σοκολάτα, τρούφα και ρούμι, τα τρουφάκια του εθνικού μας ζαχαροπλάστη Στέλιου Παρλιάρου απλώς δεν παίζονται! Γεμίζουν το στόμα με ένα βελούδο σοκολάτας και τις καρδιές με ευτυχία... **Ηροδότου 24, Κολωνάκι, 2107240205**

ΚΡΙΤΙΚΗ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ /
ΠΡΟΣΩΠΑ /
ΑΦΙΞΕΙΣ /
ΣΥΝΤΑΓΕΣ /
TIPS ΓΕΥΣΗΣ

POLAROID

Το νέο pastry shop της πόλης είναι απλώς συγκλονιστικό

Ο Σπύρος και ο Παναγιώτης Κάππας εκτός από αδέρφια, είναι και οι δύο ζαχαροπλάστες. Και αφού έκαναν το πέρασμά τους από διάφορα ζαχαροπλαστεία αποφάσισαν να ανοίξουν τη δικιά τους ζαχαρένια γωνιά. Την ονόμασαν Polaroid γιατί θέλουν το κάθε γλυκό τους να αφήνει μια όμορφη ανάμνηση σε όποιον το δοκιμάζει. Και το κατάφεραν! Το Polaroid δεν έχει καλά-καλά κλείσει δύο μήνες που είναι ανοιχτό και ήδη τα γλυκά του κάνουν χαμό! Ο Σπύρος έχει αναλάβει τα πιο ιδιαίτερα, σύγχρονα γλυκά ενώ ο Παναγιώτης τα παραδοσιακά ελληνικά, αυτά με τα οποία μεγαλώσαμε. Έτσι θα βρεις ένα συγκλονιστικό γαλακτομπούρεκο, νουγκατίνα και black forest, αλλά και αέρινες πάβλοβες, lemon pies, αφράτα

carrot και velvet cakes, ένα cheesecake που πρέπει οπωσδήποτε να δοκιμάσεις και ένα banoffee σκέτη κόλαση! Το δε προφιτερόλ τους βγαίνει σε δύο εκδοχές (με σοκολάτα γάλακτος ή bitter), έχει μια βελούδινη κρεμ πατισερί και φρεσκοψημένα σουδάκια που φτιάχνονται εδώ καθημερινά όπως άλλωστε και όλα τα γλυκά. Αξίζει να τονίσουμε ότι τα πάντα είναι χειροποίητα, ακόμα και οι σφολιάτες για τα κρουασάν (θα βρεις και vegan!) και οι θεϊκές μπουγάτσες ή τα φύλλα του γαλακτομπούρεκου. Υπάρχει ακόμα μια μεγάλη ποικιλία σε γλυκά χωρίς ζάχαρη, ενώ την Ημέρα των Ερωτευμένων θα ανακαλύψεις τούρτες σε σχήμα καρδιάς, μακαρόν και πολλά ακόμα που θα κάνουν το έτερον σου ήμισυ να σε ερωτευτεί λίγο παραπάνω...

Διγενή 15, Ηλιούπολη, 2109736789,

PolaroidSweetLab @polaroid_sweet_lab

Valentines Day

ΚΑΓΓΕΛΗΣ Ζαχαροπλαστείο

Για την πιο γλυκιά ημέρα των ερωτευμένων!

Ένα λαχταριστό γλυκό σε σχήμα καρδιάς είναι ό,τι πρέπει για να απογειώσει την ατμόσφαιρα και να σας κάνει να ερωτευτείτε ακόμη περισσότερο! Στο Ζαχαροπλαστείο Καγγέλης, στην όμορφη γειτονιά του Ζωγράφου, θα βρείτε γλυκές προτάσεις αποκλειστικά για την ημέρα των ερωτευμένων. Οι άνθρωποι του Ζαχαροπλαστείου, που από το 1982 μας έχουν καλομάθει με χειροποίητα γλυκά, πάντα φτιαγμένα με αγάπη, μεράκι και τις καλύτερες πρώτες ύλες, έχουν δώσει σχήμα καρδιάς σε τούρτες, πάστες, κέικ, μπισκότα, σοκολατάκια και ό,τι άλλο βάζει ο νους σας. Επίσης, μπορείτε να κάνετε ειδικές παραγγελίες, με αφιέρωση στο έτερόν

σας ήμισυ - σας προτείνουμε τούρτα σε σχήμα καρδιάς με γεύση cookies για να απογειώσει τη γιορτή του έρωτα.

Δίπλα σε όλα τα special που θα βρείτε για τη γιορτή των ερωτευμένων, το Ζαχαροπλαστείο Καγγέλης έχει κι όλα τα καλά που μας προσφέρει τόσα χρόνια και μας έχει κάνει να το αγαπήσουμε. Φανταστικά σιροπιαστά, όπως κανταΐφι, μπακλαβά, γαλακτομπούρεκο, φοβερά γλυκά του κιού σαν τις φλογέρες, τα macaron, τους εργολάβους, ονειρεμένες μικρές λιχουδιές, σουδάκια, ταρτάκια, τρουφάκια, πάστες που οι γλυκατζήδες ορκίζονται στη νοστιμιά τους, βουτήματα, τούρτες και ό,τι άλλο γλυκό βάλει ο νους σας.

Χλόης 37 & Λεωφόρος Κουσίδη Γρηγορίου 30, Ζωγράφου, 2107756729,

zaxaroplasteioakaggelis

Επιμέλεια:
ΤΑΝΙΑ ΔΕΛΗ

King Eros & Queen Venus πωλούνται στα φαρμακεία

King Eros & Queen Venus για να ερωτευτείτε ξανά!

► Οι αυξημένες απαιτήσεις της καθημερινότητας και η πεσμένη ψυχολογία μπορούν να γίνουν εμπόδιο ακόμα και στα πιο ευτυχισμένα ζευγάρια, εκτός κι αν αναζητήσει κανείς τους σωστούς «συμμάχους»! Τα προσεκτικά μελετημένα και ειδικά σχεδιασμένα συμπληρώματα διατροφής **King Eros** και **Queen Venus**, από τη **Sky Premium Life®**, περιέχουν επιλεγμένους συνδυασμούς φυτικών εκχυλισμάτων από βότανα (ginseng, maca, damiana, κρόκος, τριβόλι), βιταμινών (του συμπλέγμα-

τος Β), μετάλλων (ψευδάργυρος, βόριο, μαγνήσιο) και ιχνοστοιχείων (σελήνιο, μαγγάνιο), που ενισχύουν τη λίμπιντο, υποστηρίζουν την καλή σεξουαλική υγεία και τη θετική ψυχολογική διάθεση. Ακόμη, συμβάλλουν στη μείωση της κόπωσης, βοηθούν στη διατήρηση ενός δυνατού ανοσοποιητικού και επαναφέρουν τη χαμένη ενέργεια δημιουργώντας τις κατάλληλες προϋποθέσεις για να γιορτάσεις την ημέρα του Αγίου Βαλεντίνου όπως ακριβώς την είχες φανταστεί. Κι ας είναι Δευτέρα.

GLAMAZON

Θέλω μπουφάν

Το καινούργιο πουπουλένιο μπουφάν δεν μοιάζει με πάπλωμα για δύο άτομα, είναι σικάτο, ζεστό, ελαφρύ και σινιέ.

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Τίποτε δεν είναι πιο σίγουρο στη ζωή από τον θάνατο και τους φόρους. Σε αυτό έρχεται να προστεθεί μια άλλη βεβαιότητα, έστω ελαφριά και καθόλου μακάβρια, ένα ρούχο το οποίο βρισκόταν μια φορά και έναν καιρό εκτός μόδας, η μόδα θα βρει τρόπους να το ανακαλύψει ξανά και να το κάνει σικ. Ποιο είναι αυτό το σιγουράκι; Το puffer coat ή puffer jacket ή αλλιώς το πουπουλένιο μπουφάν. Εμείς εδώ το λέμε μπουφάν, πιθανόν από τη γαλλική λέξη bouffant, που σημαίνει φουσκωτό, ενώ bouffant ονομαζόταν και το χτένισμα της Μαρίας Αντουανέτας, εξαιρετικά δημοφιλές από τα μέσα έως το τέλος του 18ου αιώνα. Συνεχίζεται βέβαια η μόδα.

Εκτός από το χτένισμα πολύ σημαντικό είναι το πανωφόρι, διότι το παρατηρείς αμέσως, το πρώτο πράγμα που βλέπεις. Είναι γνωστό ότι όσον αφορά την κομψότητα του πανωφοριού, νικητής είναι το παλτό. Είναι πιο φινετσάτο. Με ή χωρίς ζώνη, μαλακό ή πιο σπτητό, καμπλό, σε έντονο χρώμα, μαύρο, μπλε, καρό. Τεράστια η παλέτα και στα φουσκωτά μπουφάν, με ή χωρίς αληθινό πούπουλο χήνας. Το συνθετικό είναι εξαιρετική λύση και μια μάρκα μπουφάν έχει τυπωμένο στην επένδυση το πόσες πάπιες σώξεις με αυτή την οικολογική σου επιλογή.

Βέβαια με το φουσκωτό μπουφάν υπάρχει πάντα ο κίνδυνος να θυμίζουμε το ανθρωπάκι των ελαστικών Michelin. Δεν γίνεται να κάνεις μια βόλτα στην πόλη και να δείχνεις έτοιμη για το Έβερεστ. Όμως το παλτό δεν είναι κατάλληλο για το πολύ κρύο, είναι λιγότερο πρακτικό, με την έννοια ότι δεν διπλώνει και συνήθως είναι πιο βαρύ. Το ίδιο ισχύει και για τα δερμάτινα μπουφάν, στην φο εκδοχή τους και επενδυμένα με συνθετική γούνα προβάτου, για να έχετε τη συνείδησή σας ήσυχη.

Παθαίνεις bouffant. Ταράζεσαι όταν βλέπεις τη φουσκωμένη σιλουέτα σου στις βιτρίνες που προσπερνάς. Οι παραχές περιττεύουν. Ο φουσκωτός, καθισμαστικός σύμμαχος ζεσταίνει καλύτερα από το παλτό όταν κάνει τσουκτερό κρύο. Με τους μεγάλους οίκους να εγκαταλείπουν ο ένας μετά τον άλλο την αληθινή γούνα, με πιο πρόσφατους τους Dolce & Gabbana, είναι μια καλή εναλλακτική για το κρύο, που γίνεται όλο και πιο ελκυστική.

Τα πουπουλένια μπουφάν έχουν αλλάξει, ζυγίζουν όσο ένα πούπουλο και κερδίζουν συνεχώς έδαφος διότι είναι πρακτικά και ζεστά και πλέον καλοραμμένα. Γίνονται σέξι. Δεν υπάρχει σχεδιαστής που να μην έχει στραφεί στην τάση. Πρόσφατα ο οίκος Balenciaga επένδυσε στο τρεντ παρουσιάζοντας συλλογή διά χειρός Demna. Πάνω-κάτω όλοι οι οίκοι μόδας έχουν λανσάρει τα μπουφάν τους, ενώ η εμβληματική φίρμα Moncler δεν έπαψε ποτέ να προωθεί την πλέον λου-σάτη και αρκετά τσουκτερή εκδοχή του πουπουλένιου μπουφάν ταυτίζοντας το με την πολυτέλεια και τις glam πίσστες χιονιού. Για να επαναπροσδιορίσει το σήμα κατατεθέν της και να δημιουργήσει ευφάνταστα σχέδια η εταιρία απευθύνθηκε σε μια σειρά νωστών και προχωά σχεδιαστών.

Πατέρας του πουπουλένιου μπουφάν θεωρείται ο Έντι Μπάουερ, ο οποίος εφηύρε το 1936 ένα πανωφόρι, ουσιαστικά ένα υλικό με πούπουλα, αδιάβροχο και με μόνωση, μετά από μια εκδρομή για ψάρεμα που λίγο έλειψε να του κοστίσει τη ζωή. Αργότερα το υλικό ονομάστηκε «sky liner» με τη σφραγίδα της Πολεμικής Αεροπορίας των ΗΠΑ.

Μόλις έναν χρόνο μετά, το 1937, ο σπουδαίος μόδιστρος Τσαρλς Τζέιμς (1906-1978) δημιούργησε το «pneumatic jacket» ένα πανωφόρι σατέν, καπιτονέ και φουσκωτό που προφανώς ήταν το πρώτο puffer υψηλής ραπτικής.

Ενώ το παλτό υπνόσακος της Νόρμα Καμάλι, ένα από τα καθοριστικά κομμάτια της μόδας του 1973, παραμένει έως και σήμερα fashion statement.

Μπορεί να φλεβίσει ο Φλεβάρης οπότε ρίξτε μια ματιά, στο κάτω κάτω κάντε μια επένδυση για του χρόνου. Θα βρείτε puffer jackets σε πάρα πολλά σχέδια, χρώματα, μήκη και τιμές, με τις λεπτομέρειες να κάνουν τη διαφορά. Όσο για το αναπόφευκτο του θανάτου και των φόρων, αυτό το είπε ο Αμερικανός πολιτικός, λαμπρός συγγραφέας και εφευρέτης Μπέντζαμιν Φράνκλιν, ο οποίος απαθανάτιστηκε σε περίφημο πίνακα με κόκκινο παλτό και γούνινο γιακά. ●

ΜΟΥΣΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ - ΠΙΝΑΚΟΘΗ-ΚΗ ΓΚΙΚΑ

Εσάρπα από μεταξωτό σιφόν, δημιουργία της Kiko

REMIXSHOP.COM

Πλεκτό Moschino

MINAS

Pendant καρδιά Real heart €220

CONVERSE

All-Star Chucks sneakers από τη σειρά «Crafted with love» €79,90

ZOUMBOULAKIS GALLERIES

Διακοσμητική κεραμική καρδιά «Only You» €42

SAFILO

Γυαλιά ηλίου Carolina Herrera

70 ΧΡΟΝΙΑ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΕΛΙΣΑΒΕΤ II

Αυτό κι αν είναι έρωτας με την πρώτη ματιά. Η Swatch γιορτάζει το πλατινένιο Ιωβηλαίο της βασίλισσας Ελισάβετ με το τρομερό μοντέλο «How Majestic». Στο καντράν βλέπουμε 70 χρυσές κουκκίδες, μία για κάθε χρόνο στο θρόνο, και τη βασίλισσα να αλλάζει καθημερινά χρώμα ταγέρ, σαν γνήσιο fashion icon. Long live the Queen! Ρολόι «How Majestic», από τη συλλογή Jubilee €95

COSMO2 JEWELLERY

Ρετρό διπλό κολιέ €150

BEE CERA

Ορός ματιών ανόρθωσης βλεφάρων με κερί μέλισσας

FUJIFILM

Φωτογραφική μηχανή instax mini Evo

MAC

Κραγιόν Red Haring, από τη σειρά Viva Glam x Keith €23

INTIMISSIMI

Εσώρουχα από τη σειρά Jolie Poesie, σουτιέν €32,90/ Brazilian σλιν €14,90

FESSA CARPETS

Χειροποίητο χαλί 178x142cm

«Η αγάπη είναι σαν μία φίλια που άρπαξε φωτιά».
- Bruce Lee

SOPHIA ENJOY THINKING LIVE

Διακοσμητικό €48

YAMAMAY

Τοπ με παγιέτες €10,49

ΜΟΥΣΙΚΗ

Ο πιανίστας Μάνος Κιτσοκόπουλος και ο δημοσιογράφος Μάκης Προβατάς

Piano In Love

Μια συναυλία - ραδιοφωνική εκπομπή στο Μέγαρο

Ένα πιανιστικό αφιέρωμα στους μεγάλους συνθέτες και συγγραφείς της αγάπης που πλαισιώνεται από ένα μικρό «σκηνικό» ζωντανής ραδιοφωνικής εκπομπής

Της ΕΥΤΕΡΠΗΣ ΜΟΥΖΑΚΙΤΗ

Μια ξεχωριστή βραδιά που ο έρωτας θα αποτυπωθεί μέσα από έναν πρωτότυπο συνδυασμό ενός πιανιστικού αφιερώματος και μιας ζωντανής ραδιοφωνικής εκπομπής θα παρουσιαστεί στο **Μέγαρο Μουσικής Αθηνών**. Αναρωτιέστε πώς; Ο βραβευμένος πιανίστας **Μάνος Κιτσοκόπουλος** συνθέτει το soundtrack του έρωτα, της αγάπης και όλων των συναισθημάτων που ακολουθούν, από την προσμονή και τη διεκδίκηση έως την έκσταση, τον πόνο και την αυτοθυσία, μέσα από τα αγαπημένα κομμάτια για πιάνο και έργα μεγάλων δημιουργών. Η συναυλία πλαισιώνεται από ένα μικρό «σκηνικό» ζωντανής ραδιοφωνικής εκπομπής, την οποία επιμελείται και παρουσιάζει ο δημοσιογράφος **Μάκης Προβατάς**.

«Αδμονώ για την ώρα που θα βγω στη σκηνή, περιμένω να βιώσουμε με το κοινό από κοινού αυτή την εμπειρία. Η συνεργασία μου με τον Μάκη μου δημιουργεί ανυπομονησία και μου δίνει έμπνευση. Αν και δεν γνωρίζω τι κείμενα θα χρησιμοποιήσει στην παράσταση και τι θα πει –καθώς το φυλάει για έκπληξη τόσο στο κοινό όσο και σε μένα–, μέσα από τις συναντήσεις που έχουμε κάνει, μαθαίνω τόσα πολλά για τις ζωές μεγάλων συγγραφέων, επιστημόνων και καλλιτεχνών. Εγώ αντίστοιχα του μεταφέρω τα στοιχεία τα οποία στοιχειοθετούν το προφίλ των συνθετών, το αντικείμενο της έμπνευσής τους στα συγκεκριμένα έργα που θα παρουσιάσω, και έτσι έχουμε έναν πολύ εποικοδομητικό διάλογο όπου η μια ιδέα φέρνει την άλλη!» λέει με ενθουσιασμό από την άλλη πλευρά της γραμμής ο Μάνος, λίγες μέρες

πριν από την παράσταση. Με τη σειρά μου, του εκφράζω τον ενθουσιασμό μου για τη μεγάλη γκάμα κομματιών που θα παίξει στο πιάνο, του Φραντς Λιστ, του Άστορ Πιατσόλα, του Κλοντ Ντεμπισί, μέχρι Beatles και Radiohead, που σε συνδυασμό με τα κείμενα που θα δώσουν μια ξεχωριστή εμπειρία στο κοινό.

«Η επιλογή των κομματιών είναι ξεκάθαρα βιωματική. Ο πατέρας μου, αν και ήταν πολιτικός μηχανικός στο επάγγελμα, την περίοδο των σπουδών του στο Πολυτεχνείο, έπαιζε κιθάρα σε διάφορα συγκροτήματα δεκαετίας του '70. Από μικρός ήρθα σε επαφή με μια πληθώρα από διαφορετικά ακούσματα που είχαν ως κύρια αφετηρία τους Beatles, Stones, Σαββόπουλο, Παπάζογλου, τζαζ μουσική... Παράλληλα με τις σπουδές μου στο ωδείο, μάθαινα να

παίζω με το αυτί πολλά τραγούδια και με τον πατέρα μου. Έτσι λοιπόν για αυτή τη συναυλία - ραδιοφωνική εκπομπή ήθελα να εκφράσω όλες τις μουσικές πτυχές μου και τα μουσικά βιώματά μου» εξηγεί και προσθέτει πως τον ενδιαφέρει οι συναυλίες να είναι διαδραστικές και ενδιαφέρουσες, να μπορεί ως καλλιτέχνης να συνδέεται με το κοινό αλλά και το κοινό συνδεθεί πιο βαθιά με τη μουσική. «Αυτή η σύμπραξη είναι κάτι που θα προσδώσει ένα ενδιαφέρον στην ήδη εμβληματική μουσική. Σε μια εποχή μεγάλης πληροφωρίας, πληροφόρησης και ενδεχομένως κορεσμού, θεωρώ ότι όταν μπορείς να βρεις τρόπους ούτως ώστε να επικοινωνήσεις ακόμα πιο άμεσα με το κοινό, ουσιαστικά το οδηγείς πιο κοντά στο όραμά σου».

Από την πλευρά του, ο **Μάκης Προβατάς** μου μιλά με δέος για τη συνεργασία με τον **Μάνο Κιτσοκόπουλο** και λέει πως η πρόταση να συμμετέχει σε αυτή την παράσταση, εκτός από τιμητική, έχει τις δικές της προκλήσεις. «Είναι μια πρόκληση για μένα. Κάνω ραδιόφωνο τουλάχιστον 22 χρόνια, έχω καλέσει στο στούντιο εκατοντάδες άτομα, κορυφαίους Έλληνες και ξένους καλλιτέχνες. Αυτό που έχω κληθεί να κάνω είναι εντελώς διαφορετικό. Το στούντιο είναι ο χώρος σου. Αυτό που μου ζητήσαν, είναι να παρεμβαίνω και να μιλάω όπως ακριβώς θα έκανα και στο ραδιόφωνο. Τα κείμενα που θα επιλέξω, θα ταιριάζουν με μια ευρύτερη έννοια στο πρόγραμμα και θα είναι κείμενα που θα με ενέπνεαν όπως σε μια ραδιοφωνική εκπομπή».

Η παράσταση είναι βασισμένη στον έρωτα. Μέσα από τα κομμάτια, κρύβεται ή φανερώνεται μια ερωτική ιστορία. Κομμάτια χωρισμού, αναπόλησης του αγαπημένου προσώπου, όπου ο ερωτευμένος βιώνει μια έκσταση ή που έχουν μια ερωτική ατμόσφαιρα.

«Για μένα, το ενδιαφέρον ήταν το πώς μπορείς να συνδέσεις φαινομενικά ετερόκλητους κόσμους, τους ογκόλιθους της κλασικής μουσικής και του ρομαντισμού με καλλιτέχνες από εντελώς διαφορετικά είδη μουσικής, όπως το τάνγκο και την ποπ. Ανέκαθεν, δεν ήμουν ο πιανίστας που έπαιζε μόνο κλασική μουσική. Είχα ένα ευρύτερο φάσμα επιρροών και αυτό βγαίνει στους αυτοσχεδιασμούς και στη μουσική που γράφω» εξηγεί ο Μάνος.

Από μικρός θυμάται τον εαυτό του να θέλει να γίνει μουσικός, να αγαπά τη μουσική, να νιώθει ότι αυτός είναι ο δίκος του τρόπος έκφρασης. Να νιώθει πως η μουσική είναι «όλη του η ζωή». Θεωρείται ένας από τους πολυδιάστατους πιανίστες της γενιάς του, έχει αποσπασεί αρκετά βραβεία και τιμητικές διακρίσεις, μεταξύ άλλων, το **DipRAM** της Βασιλικής Ακαδημίας Μουσικής του Λονδίνου (2013), ως την υψηλότερη διάκριση που δίνεται στην Ακαδημία, 1ο Βραβείο **Grand Prix** στον διεθνή διαγωνισμό **Clamo Music** κ.ά. «Για κάθε μουσικό και κάθε άνθρωπο που αφοσιώνεται σε έναν στόχο και κάνει αυτό που αγαπά, η πορεία μέσα στα χρόνια έχει σκαμπανεβάσματα, απογοητεύσεις, στιγμές που αισθάνεσαι και διερωτάσαι αν τα πράγματα τα κάνεις σωστά. Ωστόσο, είναι και πάρα πολλές οι στιγμές που χαίρεσαι αυτό που κάνεις. Οπότε, όσες και αν είναι οι δυσκολίες, πάντα υπάρχει κάτι που έρχεται να σου υπενθυμίσει ότι για κάποιο λόγο το έχεις επιλέξει και είσαι εδώ. Και νιώθεις ξανά την απόλαυση που σου δίνει το να εκφράζεσαι μέσα από τη μουσική, από τη ψυχή σου, από αυτό που αγαπάς». ●

INFO

Σάββατο 12 Φεβρουαρίου στις 20:30. Συμπαραγωγή: Μορφωτικό και Ερευνητικό Κέντρο Πολιτισμού (ΜΕΚΕΠ) - Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

ΘΕΑΤΡΟ

Η Ζωή Χατζηναντωνίου γράφει για την παράσταση «Amalia melancholia» που σκηνοθετεί

Πόσα φυτά να φυτέψει κανείς για να καλοπιάσει το σύμπαν και να τον λυπηθεί; Η γυναίκα ως αξιοθέατο - πεδίο πειραματισμού, ως αφύσικον που αδυνατεί να αναπαράξει το είδος της και να διεκπεραιώσει την ύψιστη αποστολή της. Αν η βασίλισσα Αμαλία ήταν φυτό, θα της έδιναν το όνομα Amalia melancholia. «Ελπίζω κάποτε να μου δώσει η Ιστορία τον τίτλο της Βασίλισσας των φοινίκων», γράφει η ίδια στον πατέρα της, όταν είχε αρχίσει να κουράζεται από τις προσπάθειες, τους πειραματισμούς και τις θεραπείες, στις οποίες την υπέβαλαν καθημερινά γιατροί, βασιλικοί επιστημονικοί σύμβουλοι, σκιντζήδες και ιατροσοφιστές, προκειμένου να επιτευχθεί η αναμενόμενη εγκυμοσύνη. Ο ελληνικός λαός και οι ευρωπαϊκή διπλωματία αδημονούσαν, ο καθένας για τους λόγους τους, τον διάδοχο του ελληνικού θρόνου.

Οι σύγχρονες ιατρικές μελέτες αποδίδουν την ατεκνία της Αμαλίας σε μια ανατομική ανωμαλία, μια αφανή απλασία της μήτρας, η οποία, αν ήταν τότε διαγνώσιμη, η πρώτη βασίλισσα της Ελλάδας θα θεωρούταν ένα τέρας, ένας κακός οιωνός για τη λαμπή επανεκκίνηση του ελληνισμού.

Η αδυναμία της να προσφέρει ένα παιδί στον λαό είχε επιπτώσεις στο ζήτημα της Παλιγγενεσίας και στην αποκατάσταση της πολιτικής σταθερότητας στο ταραχώδες νεογέννητο κράτος. «Ο διάδοχος είναι υπνωτικό των επαναστάσεων. Ένα βασιλικό βρέφος μπορεί κι αποκοιμίζει έναν ολόκληρο λαό», γράφει ο Ζαχαρίας Παπαντωνίου στη βιογραφία του Όθωνα. Όπως χρειάστηκε ένα βρέφος για να γεννηθεί ο Χριστιανισμός, έτσι χρειαζόταν ένα βρέφος για να γεννηθεί ο νεο-ελληνισμός. Όμως το παιδί της Αμαλίας δεν ήρθε ποτέ και η απουσία του συνετέλεσε στην όξυνση της πολιτικής κρίσης και στη διόγκωση της λαϊκής δυσαρέσκειας, με αποκορύφωμα την έξωση τους από την Ελλάδα.

Δύο απόπειρες δολοφονίας έγιναν εναντίον της Αμαλίας. Πολλοί θεωρούσαν ότι εκείνη στήριζε την ιδέα της παραμονής τους στην Ελλάδα, παρόλο που η πλειοψηφία των Ελλήνων τους θεωρούσε ξένους και ανεπιθύμητους. Σύμφωνα με αυτό το σκεπτικό, αν εξοντώνονταν η βασίλισσα, τότε πιθανότατα ο Όθων θα παραιτούταν του θρόνου.

Η Αμαλία, όμως, μέχρι την τελευταία στιγμή της εξώσης, δεν θέλησε να εγκαταλείψει το όνειρο της νεότητάς της, την Ελλάδα που είχε ερωτευτεί μικρή από τα Ομηρικά έπη και τους πίνακες Γερμανών φιλελλήνων ζωγράφων. Μέσα σε μια φαντασίωση έζησαν, τα τριάντα χρόνια που έμειναν στην Ελλάδα, αυτοί οι δύο ονειροπόλοι ρομαντικοί. Το όνειρο ήταν η φυσική τους κατάσταση, ίσως γι' αυτό να απέτυχαν στην πολιτική.

Ακόμη και όταν βρέθηκαν, εξόριστοι και ξεχασμένοι, στην επαρχιακή Βαμβέργη, έδιναν ελληνικά ονόματα στις γύρω τοποθεσίες, ντύνονταν την ελληνική ενδυμασία και μιλούσαν ελληνικά κάθε απόγευμα από τις 6 έως τις 8 μ.μ. Μέχρι τη στιγμή του θανάτου της, η έκπτωτη βασίλισσα έκλαιγε στην ελάχιστη αφορμή που της θύμιζε την Ελλάδα.

Από το όραμα, την επιμονή και κυρίως την αγάπη της Αμαλίας, γεννήθηκε τελικά ένα παιδί, γεννήθηκε ένας Κήπος. Σε αυτόν, τον σημερινό Εθνικό Κήπο, παρά τις τόσες προτομές επιφανών ανδρών, δεν υπάρχει ούτε μία προτομή, ούτε μία επισημη αναφορά, στη γυναίκα που τον ονειρεύτηκε και τον δημιούργησε. Κανείς δεν πίστευε ότι ήταν δυνατόν να συμβεί αυτό το θαύμα της φύσης στην κατάξερη και ρημαγμένη Αθήνα. Και αφού δεν υπάρχει μνημείο για εκείνη την επιμονή και ονειροπόλα γυναίκα, δημιουργούμε μια παράσταση αντί μνημείου για αυτήν. Μπορεί, πράγματι, η βασιλεία να μην ταίριαζε ποτέ με τις καταβολές αυτού του τόπου και των ανθρώπων

του ως αναγνωρίσουμε, όμως, στην Αμαλία το αληθινό της βασίλειο, ως την ανακηρύξουμε, όπως επιθυμούσε, Βασίλισσα των φοινίκων.

Λίγα λόγια για την παράσταση «Amalia melancholia»

Ο τίτλος Amalia melancholia παραπέμπει σε λατινική ονομασία φυτού. Η Amalia melancholia είναι ένα πλάσμα μεταξύ μυθολογίας και Ιστορίας, μεταξύ νεότητας και γήρατος, μεταξύ στειρότητας και γονιμότητας. Το σώμα της υπερβαίνει τον χώρο και τον χρόνο: είναι κάτι μεταξύ μουσειακού εκθέματος και αιχμάλωτου ζώου, ένας «τόπος» αχατογράφος, ρευστός, ανοιχτός σε μεταμορφώσεις. Ένα σώμα που βρίσκει τελικά τη δική του γραμμή φυγής προς μία άλλη διάσταση, πέραν των οικείων κοινωνικών συνόρων κι επιταγών.

Η παράσταση βασίζεται στις 887 επιστολές που έστειλε η Αμαλία στον πατέρα της από το 1836 μέχρι το 1853, σε μαρτυρίες που βρίσκονται διάσπαρτες στην εκτεταμένη βιβλιογραφία, σε ημερολόγια της εποχής, καθώς και στην απόρρητη αλληλογραφία των γιατρών που ασχολήθηκαν με την περίπτωση της.

Οι σκέψεις της Αμαλίας, όπως τις κατέγραψε η ίδια στις επιστολές της, αναδύονται συνειρμικά. Μια κόρη απευθύνεται στον πατέρα της ξανά και ξανά, μοιράζεται μαζί του τις αγωνίες, τις χαρές, τις ελπίδες και τις απογοητεύσεις της. Βλέπουμε την πορεία της νεαρής βασίλισσας, μέσα στη διάρκεια αυτών των δεκαεπτά χρόνων: Την άγουρη, ενθουσιώδη, ρομαντική Αμαλία των 18 ετών να μεταμορφώνεται σιγά σιγά στην ενήλικη, τρυφερή και πολιτικοποιημένη γυναίκα που αγάπησε την Ελλάδα σαν πατρίδα της αλλά η Ελλάδα δεν την αγάπησε ποτέ. Το πολιτικό κλίμα, οι δυσκολίες προσαρμογής, η λαχτάρα για τη γέννηση ενός απογόνου, η αφοσίωση στον Όθωνα, η λατρεία προς τον πατέρα, και φυσικά το πάθος με τη Φύση, με τον μαγικό κόσμο των φυτών και των ζώων, τους μοναδικούς αληθινούς συνομιλητές της.

Στην παράσταση, η Φύση βρίσκεται εκεί μαζί της για να μνημονεύει την αρχή, τον προορισμό, το άπαν. Η Αμαλία δεν είναι μια στολή από γαλάζια φρόδρα κι ένα βυσσινί ζακετάκι με χρυσά σιρίτια. Αποκτά υπόσταση, γίνεται σώμα, παίρνει μορφή. Εκπληρώνει την αποστολή της, διαιωνίζει το είδος της, γίνεται Κήπος· της δίνεται, επιτέλους ο τίτλος της Βασίλισσας των Φοινίκων.

Πατί μια βιογραφία δεν είναι μόνο τα πραγματικά, ιστορικά γεγονότα μιας ζωής, δεν μπορεί να είναι μόνο αυτά. Μια βιογραφία είναι επίσης και όλα όσα φαντάστηκε κανείς, όσα άφησε ανολοκλήρωτα, όσα έχασε, όσα θυσίασε, όσα επιθύμησε με πάθος αλλά δεν τα απέκτησε, όσα άνθισαν μέσα του στις ατελείωτες ώρες της μοναξιάς του, μακριά από το επικριτικό βλέμμα των ανθρώπων. **A**

BIBΛIO

Επιμέλεια:
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

Τζόνθαν Φράνζεν,
Σταυροδρόμια,
Μτφ. Γιώργος Ίκαρος
Μπαμπασάκης,
εκδ. Ψυχογίος

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ /
ΕΚΔΟΣΕΙΣ /
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ /
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Η επιστροφή της αγίας αμερικανικής οικογένειας

Διαβάσαμε πρώτοι τα «Σταυροδρόμια» του **Τζόνθαν Φράνζεν**

Του **ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ**

Γνωρίστε τους Χίλντερμπαρντ, την οικογένεια που πρωταγωνιστεί στα «Σταυροδρόμια». Ο πατέρας Ρας, ένας φιλεύσπλαχνος αλλά μπερμπάντης α-ναπληρωτής πάστορας στην Πρώτη Μεταρρυθμισμένη, μια φιλελεύθερη εκκλησία του προαστίου Νιου Πρόσπεκτ, ζει με τη γυναίκα του Μάριον, μια σεπτή και σεμνή πρεσβυτέρα που επιμελείται τα γραπτά και τα κηρύγματά του. Πάει καιρός που η Μάριον δεν βλέπει τον Ρας ερωτικά, μιας και, μετά από τέσσερα παιδιά και είκοσι πέντε χρόνια γάμου, το πάθος έλιωσε όπως λιώνουν και τα χιόνια του Σικάγου κάποια στιγμή. Αμοιβαία τα αισθήματα, το τέλος της σχέσης τους είναι αμφίδρομο. Η Μάριον σκέφτεται τον Μπράντλεϊ, πρώην εραστή της από τα χρόνια που έψαχνε την τύχη της στο Λος Άντζελες, κι ο Ρας, που δεν κάθεται φρόνιμος και στα αυγά του, κορτάρει ασύστολα με τη χήρα Φράνσις Κορτέλ.

23 Δεκεμβρίου 1971. Τα Χριστούγεννα έρχονται με φόρα, ο μεγαλύτερος γιος Κλεμ, σπουδαστής στο κολέγιο, αναμένεται να επιστρέψει στο σπίτι για τις γιορτές. Η κόρη Μπέκι, κοұл μαζορέτα και περιζήτητο λάφυρο για τα αγόρια του σχολείου, ο μικρότερος γιος Πέρι, φιλοντίλερ μαρικουάνας και χρήστης με αξιοσημείωτη νοημοσύνη και λεξιλόγιο που τον κάνουν να διαφέρει από τους συνομηλίκους του στο σχολείο, μαζί με τον εννιάχρονο Τσάντσον συμπληρώνουν το κάδρο. Η οικογένεια Χίλντερμπαρντ κατοικεί στα μεσοδυτικά, στη Ζώνη της Βίβλου, εκεί όπου καθολικοί, προτεστάντες, βαπτιστές, αντβεντιστές, ευαγγελιστές κι ένα κάρο παραλλαγές χριστιανικών δογμάτων συντονίζουν τη ζωή τους με τα προστάγματα του Κυρίου, προσπαθώντας να κερδίσουν μια θέση στον Παράδεισο, παλεύοντας και ερμηνεύοντας κατά το δοκούν.

Τα «Σταυροδρόμια», που δανείζουν τον τίτλο τους στο μυθιστόρημα, είναι ένα εντευκτήριο, μια λέσχη, ένα κλαμπ φιλανθρωπικών εξωσχολικών δραστηριοτήτων, όπου κάθε λογής έφηβοι και νέοι προσπαθούν να ενδυναμώσουν τις σχέσεις τους υπό μορφή τακτικών συνεδριών. Μην πάει ο νους σας στα δικά μας συντηρητικά κατηχητικά. Στα «Σταυροδρόμια» παίζουν χίπι και φολκ ροκ μπάντες, γκάμα μαλακών ψυχεδελικών ναρκωτικών και πρωτότυπα προγράμματα σύσφιξης των σχέσεων ανάμεσα στη νεανική κοινότητα, με τους παπάδες να επιβλέπουν και να επιτηρούν το έργο σε συνθήκη χαλαρότητας, εφόσον το ζητούμενο που πρεσβεύουν είναι ο εθελοντισμός, η καλοσύνη, η αλληλεγγύη και το νιάξιμο όλων για όλους. Μια χριστιανική κοινότητα καταμεσής του αμερικανικού χίπικου ονείρου που τελειώνει είναι τα «Σταυροδρόμια». Κατά καιρούς, το νεανικό κοπάδι τους ανηφορίζει στα απάτητα μονοπάτια των Ναβάχο της Αριζόνας για να προσφέρει εθελοντική δουλειά και έμπρακτο αλtruισμό για όσους τον έχουν ανάγκη.

Τα καλά νέα: ο Τζόνθαν Φράνζεν δουλεύει με πρώτο υλικό την αμερικανική οικογένεια με την ίδια κοινωνιολογική ματιά, οξυδερκή μεστότητα, ζέση και πρόζα των «Κραδασμών», της «Ελευθερίας» και των «Διορθώσεων». Το μυθιστόρημά του, που διαβάζεται απνευστί, είναι ένα χρονικό μιας ολόκληρης γενιάς μεσοδυτικών Αμερικανών από το 1929 του Μεγάλου Κραχ έως και το 1971. Μια αριστουργηματική πλοκή, μέσω της οικογένειας Χίλντερμπαρντ και των παθών της, απεικονίζει όλο τον κοινωνικό μεσοδυτικό ιστό της Ζώνης της Βίβλου. Ο Φράνζεν παρακολουθεί και καταγράφει τις ποικίλες σεισογενείς ρήξεις των πρώων με το συγκεκριμένο περιβάλλον: χρειάζεται αγώνας για τις

ανήσυχες μονάδες να διεκδικήσουν την ελευθερία και τον αυτοπροσδιορισμό τους.

Είναι ένα οικογενειακό δράμα, μια αφήγηση που εστιάζει στη σύγκρουση ανάμεσα στον συντηρητισμό και τον ριζοσπαστισμό, που ελίσσεται ανάμεσα σε τραυματικές σχέσεις, αποξένωση, καταπίεση, ερωτικά τρίγωνα, υποκρισία, καταπιεσμένες σεξουαλικότητες και αντικουλτούρα. Στιγμές στιγμές, η οικογένεια Χίλντερμπαρντ μοιάζει με αυτή των Γουόλτον ή των Ίνγκλις από το «Μικρό Σπίτι στο Λιβάδι». Άλλες πάλι με τους ψυχεδελικούς Τενενμπάουμ. Προσδοκίες, προσμονές, ματαιώσεις και πολύπλοκοι κόμποι, άλυτα δεσμά ακτινογραφούν την πολυπλοκότητα των οικογενειακών σχέσεων.

Παίζοντας έντεχνα με τους ρυθμούς και το κατασκευαστικό των μυθιστορημάτων του 19ου αιώνα (Ντίκενς, Τολστόι, Σταντάλ), κλείνοντας όμως το μάτι και στην αιώνια ντιλανική και πιντσονική αφήγηση (στα «Σταυροδρόμια» οι μουσικές αναφορές είναι φολκ, ενώ υπάρχουν και δαιδαλώδεις ψυχογραφικές περιγραφές απίστευτης παραληρηματικής έντασης), ο Φράνζεν δεν έχει να φοβάται τίποτα! Τα «Σταυροδρόμια» πάλονται, εκρήγνυνται και εμφορούνται από ένα γράψιμο που τον τοποθετεί στην κορυφή των αμερικανικών γραμμάτων.

Χωρισμός και επανένωση, τύψεις και συμπόνοια, ο γολγοθάς της προσωπικής ανέλιξης-αυτογνωσίας, σχέσεις εμπιστοσύνης που δοκιμάζονται διαρκώς από άδολες ή στοχευμένες προδοσίες (επιθυμίες που για να ολοκληρωθούν προϋποθέτουν να πληγώσεις αλλά και να πληγωθείς), συνθέτουν ένα συναισθηματικό μυθιστόρημα ευγνωμοσύνης, οδύνης, ενοχών και κάθαρσης. Ρυθμός και πλοκή αμείωτης έντασης.

Κάθε κεφάλαιο είναι και μια εξομολόγηση, κάθε πρόσωπο ακτινογραφείται τόσο λεπτεπίλεπτα χειρουργικά, εμπειριστατωμένα και θαυμαστά, που με κάνουν να αναρωτιέμαι: Ποιος σύγχρονός του Αμερικανός μπορεί να γράψει σαν αυτόν; Τολμώ να πω, μόνο η Ντόνα Ταρτ. Έχοντας διαβάσει πρόσφατα την «Americana» του Ντε Λίλο (καίτοι τα δύο βιβλία απέχουν δεκαετίες μεταξύ τους), ή ανατρέχοντας στον Στάινμπεκ, τον Αρντάικ και τον Φόκνερ, το πόρισμα είναι ένα: τα «Σταυροδρόμια» έχουν τη στόφα του ώριμου, μεγάλου, αμερικανικού μυθιστορήματος, αυτό που όλοι κυνηγούν αλλά μετρημένοι μπορούν να το καταφέρουν.

Επιστρέφοντας στις αρχές της δεκαετίας του '70, με τον πόλεμο του Βιετνάμ και το κίνημα των πολιτικών δικαιωμάτων να πρωταγωνιστεί, ο Φράνζεν διαλέγει να βάλει στο φόντο και τη θρησκευτικότητα. Μόνο που οι πράξεις όσων παρεισθηνούν και συννάζουν στο εκκλησιαστικό εντευκτήριο της Πρώτης Μεταρρυθμισμένης επηρεάζονται από το πολιτικό και κοινωνικό πλαίσιο της εποχής. Το ίδιο και οι ερμηνείες περί αιωνιότητας, θείας χάρις, Κόλασης, Παράδεισου, must do και don't των Γραφών και των Ευαγγελίων. Ο Ρας, η Μάριον, η Μπέκι, ο Κλεμ, ο Πέρι είναι αδύνατον να πορευτούν μόνο με τα κηρύγματα του Πανάγαθου: οι ορμόνες φλέγονται, οι αναμνήσεις μαχαιρώνουν, ο χριστιανισμός και η φροϊδική εις βάθος ψυχανάλυση τέμνονται, και οι ερμηνείες του καθένα από τους πρωταγωνιστές ως προς το τι θα πει «καλύτερος άνθρωπος» δίστανται και αλληλοσυγκρούονται. Κάθε κρίκος των Χίλντερμπαρντ αναζητά μια μορφή ελευθερίας, όμως οι άλλοι κρίκοι της γραμμής του αίματος μπορούν (και επιδιώκουν) να του τη στερήσουν. Μόλαταυτα, η ζωή και η μοίρα τους βρίσκουν τον προσωπικό τους δρόμο.

Σε αυτή τη διαρκή αναζήτηση της ατομικής σωτηρίας και της ευτυχίας, ο Τζόνθαν Φράνζεν φέρεται στους πρωταγωνιστές του με ασύλληπτη αγάπη, δεν ρίχνει κανέναν, δικαιολογεί τους πάντες. Με μια απίστευτη μαεστρία διερευνά την ιστορία ενός έθνους και τριών γενεών, συνθέτοντας μια σάγκα που οι εναλλασσόμενες οπτικές και πρακτικές των πρωταγωνιστών κλιμακώνουν το σασπένς.

Τα «Σταυροδρόμια» του Τζόνθαν Φράνζεν θα κυκλοφορήσουν από τις εκδόσεις Ψυχογίος σε λίγες μέρες. Η μετάφραση του Γιώργου Ίκαρου Μπαμπασάκη είναι πεντάστερη. ●

Γέλιο στο σκοτάδι, ένα βιβλίο για τους λάτρεις του Ναμπόκοφ

Του ΑΡΗ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ

Αγαπώ Ναμπόκοφ. Αγαπώ όλα τα βιβλία του, κάποια περισσότερο και κάποια λιγότερο, όπως είναι φυσικό. Στο πατρικό μου σπίτι στο Ηράκλειο της Κρήτης έχω στη βιβλιοθήκη μια παμπάλαια έκδοση της Λολίτας (στην οποία ανατρέχω ενίοτε όταν με πιάνει νοσταλγία για τα αναγνώσματα της χρυσής μου νιότης). Αργότερα, πολύ αργότερα, διάβασα την αυτοβιογραφία του με τίτλο: Μίλησε μνήμη (την οποία θεωρώ ως την πιο σημαντική –τουλάχιστον λογοτεχνική– αυτοβιογραφία που μας έχει παραδώσει γνωστός συγγραφέας.

Τις τελευταίες μέρες πήρα στα χέρια μου ένα από τα πρώτα του μυθιστορήματα που για κάποιο δυσεξήγητο λόγο είχε αργήσει να εκδοθεί στην Ελλάδα. Πριν συνεχίσω, να δώσω εδώ τα εύσημα στις εκδόσεις ΑΓΡΑ και στον μεταφραστή **Ανδρέα Αποστολίδη** για την εξαιρετική δουλειά.

Πρόκειται για το «Γέλιο στο σκοτάδι». Ο τίτλος και μόνο παραπέμπει σε κάτι σκοτεινό, κάτι που θα πέσει πάνω σου δίχως να το περιμένεις, κάτι αλλόκοτο και απροσδιόριστο, κάτι σατανικό. Αυτό ακριβώς συναντάει και ο ήρωας του βιβλίου. Ο δύστυχος κύριος Αλμπίνους (τι όνομα! Ήδη ο αναγνώστης αντιλαμβάνεται ότι ο συγγραφέας ετοιμάζει κάτι δυσοίωνα για τον κεντρικό του χαρακτήρα), ο αστός κύριος Αλμπίνους, ο εισοδηματίας κριτικός τέχνης, ο ελαφρώς κοντόμυαλος και ατυχής στον έρωτα, ο παντρεμένος με μια άψυχη κυρία που αδυνατεί να ξεσάνει το κρεβάτι τους, ο αφελής κύριος Αλμπίνους που ζει στο Βερολίνο του μεσοπολέμου, συναντάει ένα βράδυ σε σκοτεινή αίθουσα κινηματογράφου όπου έχει γλιστρήσει ολόμοναχος θέλοντας να περάσει αργόσχολα λίγη ώρα, συναντάει μια ξεχωριστά όμορφη νεαρή κορασίδα που εκτελεί χρέη ταξιδέτριας.

Αυτό το επάγγελμα, της ταξιδέτριας εννοώ, έχει εκλείψει πια στις μέρες μας. Πιο πριν εξέλειψε ο άνθρωπος στο σινεμά που με τον δίσκο στα χέρια περιφερόταν στα διαλείμματα πουλώντας γκαζόζες, στραγάλια και καμιά φορά γρανίτες. Όπως εξέλειψαν και οι παραστάσεις του Σινεάκ τα κυριακάτικα πρωινά. Όπως και ο γύρος του θανάτου... Αλλά νομίζω ότι παραδόθηκε πάλι στη νοσταλγία. Ο κύριος Αλμπίνους, διότι περί αυτού πρόκειται, γνωρίζει στο πρόσωπο της ταξιδέτριας τον έρωτα που ως τότε είχε φανεί αδιάφορος προς τον καλοστεκούμενο αστό. Η φωτεινή δέσμη που κρατά η νεαρή ταξιδέτρια (η οποία λόγω της λούμπεν καταγωγής της έχει εξαναγκαστεί να εντρυφήσει στις σκολιές ατραπούς του έρωτα), λούζει τον Αλμπίνους με μια φωταψία εξάισια –για να παραφράσω τον ποιητή– στέλλοντας τον κύριο αυτό κατευθείαν στον Κήπο της Εδέμ.

Καλότυχος θα πούμε ο κύριος Αλμπίνους – κι εμείς θα θέλαμε ο φανός μιας καλλονής ταξιδέτριας να σαρώσει τα σκοτάδια της ύπαρξής μας. Ωστόσο... ωστόσο, ως γνωστόν, στον Κήπο της Εδέμ παρεπιδημούν λογής λογής ιοβόλοι όφεις. Και ο Ναμπόκοφ δεν σκοπεύει να τους αφαιρέσει από το μυθιστόρημά του. Τουναντίον. Διακρίνει κανείς την απόλαυση που αντλεί ο συγγραφέας –και συνακόλουθα ο αναγνώστης– θέτοντας λογής λογής εμπόδια στην πορεία του ήρωα προς την θέωση (γιατί, τι άλλο είναι ο έρωτας;)

Αντιλαμβάνεστε ασφαλώς ότι με όλα τούτα τα παραπάνω επιχειρώ να μην επεκταθώ στην ιστορία του μυθιστορήματος. Επειδή αξίζει στον ουρανό του εκλεπτυσμένου αναγνώστη να βιώσει ο ίδιος την απόλαυση αυτού του εξαιρετικού βιβλίου.

Βλαντιμίρ Ναμπόκοφ,
Γέλιο στο σκοτάδι,
εκδ. Αγρα

John Mayall: Τα blues και το πάθος στα 89!

⇒ Ο **David Bowie** έλεγε ότι, «όταν μεγαλώσεις, τα ερωτήματα που έχεις να αντιμετωπίσεις, περιορίζονται σε δύο: πόσος χρόνος σου μένει και ποια είναι τα πράγματα που αξίζει να κάνεις στο τελευταίο σου διάστημα». Την ίδια απάντηση που έδωσε εκείνος –στο video clip του «Lazarus» τον βλέπουμε να γράφει με μανία– δίνει και ο **John Mayall**. Στα 89 του κυκλοφορεί ένα μανιασμένο «The Sun Is Shining Down», που είναι ο καλύτερος δίσκος που έχει κάνει εδώ και πολλές δεκαετίες. Παρενθετικά, πρέπει να πω ότι υπάρχει πάντα ένα ζήτημα σε σχέση με τους δίσκους των μουσικών που έχουν φτάσει σε μια κάποια ηλικία, ειδικά εκείνων που έχουμε αγαπήσει. Μήπως τοποθετούμαστε πιο πολύ συναισθηματικά απέναντι στα albums της ώριμης ωριμότητας; Τι συμβαίνει, για παράδειγμα, στο «Barn» του **Neil Young**, ενός απόλυτα αγαπημένου μουσικού για μένα; Φυσικά και δεν είναι ένα σπουδαίο album. Φυσικά και η φωνή του Young έχει πέσει πολύ. Από την άλλη, έχει μερικά πολύ όμορφα τραγούδια και πολύ καλά παιξίματα, τόσο από τους **Crazy Horse** όσο και από τον ίδιο τον Young. Χρειάζεται κόπος για να τον τοποθετήσεις εκεί όπου πραγματικά του αξίζει: ένας μέτριος δίσκος για τον Young, ένας δίσκος που θα κρατήσεις δύο ή τρία τραγούδια, αλλά που θα τον αγοράσεις, επειδή έχεις «όλους τους δίσκους του», όπως έλεγε ο αγαπημένος Μπάμπης Αργυρίου, που έφυγε πρόσφατα. Με τον Mayall δεν συμβαίνει το ίδιο: Φτιάχνει μια από τις καλύτερες μπάντες που είχε ποτέ: τον Mike Campbell από τους Heartbreakers, τον Marcus King, τον Buddy Miller, τον Scarlet Rivera, τον κιθαρίστα του ηλεκτρικού Chicago, Melvin Taylor, τον Jake Shimabukuro και το

ηλεκτρικό γιουκαλίλι του κι επιπλέον ένα βασικό σχήμα που περιλαμβάνει τον Greg Rzab στο μπάσο, τον Jay Davenport στα τύμπανα και την απίθανη Carolyn Wonderland στην κιθάρα, που ηχογραφεί για την Alligator. Επιπλέον, τα blues έχουν το χαρακτηριστικό ότι δεν χρειάζεται να είσαι νέος για να τους δώσεις το σωστό συναίσθημα. Αντίθετα, δεν είναι λίγοι οι bluesmen που μεγαλούργησαν σε μεγάλη ηλικία. Έτσι, ο Mayall είναι ο γερόλυκος που ενορχηστρώνει με έμπνευση, φυσάει τη φυσαρμόνικα σχεδόν όπως παλιά, γράφει σπουδαία τραγούδια

και τραγουδάει με απίστευτο πάθος. Ο δίσκος κυκλοφορεί από τη Forty Below του παραγωγού του δίσκου, Eric Corne, και, αν τον αγοράσετε από το site της εταιρείας, θα τον βρείτε και σε υπογεγραμμένο μπλε βινύλιο.

⇒ Η φωνή που σημάδεψε κατευθείαν στην καρδιά την εποχή του grunge, σε εκείνα τα ταραγμένα nineties, δεν ήταν ίσως η φωνή του Kurt Cobain αλλά η φωνή του **Eddie Vedder** των **Pearl Jam**. Πάνε 10 χρόνια και κάτι από τότε που κυκλοφόρησε τα «Ukulele Songs», και τώρα επιστρέφει με το «Earthling». Έχουμε τρία τραγούδια στη διάθεσή μας από το καινούργιο album και μαζί τη διασκευή του «Drive» των R.E.M. από τη μουσική της ταινίας «Flag Day» (βλ. και Spotify λίστα πιο κάτω).

⇒ Λέγονται **Yard Act**, έρχονται από το πουθενά –από κάποιο προάστιο του Leeds, δηλαδή– κι εκφράζουν με τον πιο έντονο τρόπο την Αγγλία της μετα-brexite εποχής. Επιρροές από no wave και Sonic Youth, hip hop, punk κι ένας χαρισματικός frontman, ο **James Smith**, που αποτελεί τη συνισταμένη του David Byrne των Talking Heads και του συνονόματου του Mark E. Smith των Fall. Το «The Overload» είναι εντυπωσιακό, μα ίσως ο Smith χρειαστεί στο μέλλον λίγο πιο arty μουσικό background, έτσι ώστε να απαλλαγεί από μερικά παιδικά παιξίματα και να στείλει το όλο πράγμα όσο ψηλά του αξίζει.

⇒ Δεν με είχε εντυπωσιάσει στα προηγούμενα album της η **Erin Rae**. Όμως το κορίτσι από το Nashville, στο επερχόμενο «Lighten Up» με την παραγωγή του Jonathan Wilson, φαίνεται να γράφει πολύ όμορφα post-country τραγούδια, να τα ενορχηστρώνει εξαιρετικά και να παρουσιάζει έναν πανέμορφο δίσκο.

Υ.Γ.: Επανακυκλοφορούν μερικοί από τους καλύτερους δίσκους του μεγάλου pop ειδώλου της Γαλλίας **Johnny Hallyday**. Το «Johnny 70» έρχεται σε ένα επαυξημένο box set που αξίζει τον κόπο...

Σημειώσεις Ενός Μονομανούς LXXXXXXV

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ

ΣΙΝΕΜΑ

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΚΑΪΜΑΚΗ

critic's CHOICE

Εγκλημα στον Νείλο (DEATH ON THE NILE)**

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Κένεθ Μπράνα ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Κένεθ Μπράνα, Γκαλ Γκαντότ, Άρμι Χάμερ, Ανέτ Μπένινγκ, Τομ Μπέιτμαν

Ο Ηρακλής Πουαρό βρίσκεται προσκεκλημένος σε εξωτική περιπέτεια με κουαζιερόπλοιο στον Νείλο, με αφορμή τον γάμο βαθύπλουτης κληρονόμου. Το ειδυλλιακό σκηνικό διαλύεται όταν πραγματοποιείται ένας φόνος και οι ελάχιστοι επιβάτες θεωρούνται ύποπτοι αφού καθένας από αυτούς είχε τους λόγους τους για να νιώσει ικανοποίηση από το έγκλημα αυτό.

Όταν η Άγκαθα Κρίστι έγραψε το «Εγκλημα στο Νείλο» το 1937 (το βιβλίο πρωτοεκδόθηκε στην Αγγλία την 1η Νοεμβρίου του 1937, από τις εκδόσεις Collins Crime Club, ενώ στις ΗΠΑ κυκλοφόρησε τον επόμενο χρόνο) ήταν ήδη 47 ετών και στο βιβλίο αυτό μετέφερε πολλές από τις εμπειρίες της σε ταξίδια στην Αφρική και τη Μέση Ανατολή. Η επιτυχημένη συγγραφέας ουσιαστικά με το μυθιστόρημα αυτό ολοκλήρωσε την προβληματική της γύρω από τη λαγνεία και την απληστία της άρχουσας τάξης που είχε αναδείξει στο έτερο μεγάλο της έργο, το «Εγκλημα στο Οριάν Εξπρές», το οποίο έγραψε το 1934. Σαν από σύμπτωση ή ίσως κι από εμπορικά κίνητρα, ο Μπράνα επαναλαμβάνει τη χρονική ακολουθία, και ύστερα από τη δική του κινηματογραφική εκδοχή στο «Εγκλημα στο Οριάν Εξπρές» το 2017, σειρά έχει τώρα το έγκλημα της Αιγύπτου. Βασισμένος στο ριμέικ της ταινίας του 1978 που έφτιαξε ο Τζον Γκιλέρμιν, ο Μπράνα ακολουθεί την πετυχημένη αν και συμβατική συνταγή. Αξιοζήλευτο καστ, εξωτική φωτογραφία κι ένας κλειστοφοβικός κύκλος αίματος που έχει αφηγηματική δεινότητα σε μια απόπειρα να συνδεθεί το αστυνομικό μυστήριο με το κίνημα της #MeToo εποχής. Όσον αφορά τη σχέση του «Εγκλήματος στον Νείλο» με το προηγούμενο δικό του φιλμ «Εγκλημα στο Οριάν Εξπρές», ο Μπράνα επιλέγει να μας διηγηθεί περισσότερα κομμάτια από την προσωπική ιστορία και τραγωδία του Πουαρό που τον καταδίκασε σε εκκεντρική μοναξιά αλλά και να σχεδιάσει δύο υπέροχες εναρκτήριες σεκάνς που αρχικά μας άνοιξαν την όρεξη για τα καλά. Όμως ούτε τα στιγμιότυπα από τα χαρακώματα του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, ούτε ο ερωτικός χορός μεταξύ της θαυμάσιας Έμα ΜακΚι του «Sex Education» και του Άρμι Χάμερ έχουν την ανάλογη συνέχεια. Ο Μπράνα σαν να ξεμένει από ιδέες, μετά το απίθανο πρώτο εικοσάλεπτο ακολουθεί την πεπατημένη και προβαίνει σε μια σειρά από επιπόλαιες ή άστοχες επιλογές που απλώς κρατούν την παρακολούθηση του φιλμ στα επίπεδα του ανεκτού. Ακόμη και στην επιλογή του καστ υπάρχουν θεματάκια με μεγαλύτερο σφάλμα την παρουσία της Γκαλ Γκαντότ στον ρόλο της πλούσιας κληρονόμου Λινέτ Ριτζγούεν: η Wonderwoman είναι φανερά έξω από τα νερά της. Πάντως, για κάποιον που αγνοεί το βιβλίο της Κρίστι ή την ταινία του 1978 που είχε τον Πίτερ Ουστίνοφ στον ρόλο του Πουαρό και τη Μία Φάροου στον ρόλο της κακομαθημένης κληρονόμου, το φιλμ του Μπράνα παρακολουθείται με άνεση, καθώς ο σχεδιασμός του θρίλερ και η κατασκευή του σασπένς δένουν αξιοπρεπώς με τον εξωτισμό του Νείλου και τα μυστήρια του αρχαίου αιγυπτιακού πολιτισμού.

JUST THE FACTS

Εγκλημα στον Νείλο **

Ο Κένεθ Μπράνα και το έγκλημα κάτω από τον ήλιο

Φυσικό φως ***

Το ανθρώπινο κτήνος

Τελευταίοι και πρώτοι άνθρωποι **½

Εναλλακτικό φιλμ για την πορεία της ανθρωπότητας

Παντρέψου με (Marry Me) * ½

Με το ζόρι παντρείς

«Υποφιάζομαι ότι με καλέσατε εδώ για κάποιον απώτερο σκοπό» (Ο Ηρακλής Πουαρό διά στόματος Κένεθ Μπράνα στο «Εγκλημα στον Νείλο»)

* ΑΔΙΑΦΟΡΗ
** ΜΕΤΡΙΑ
*** ΚΑΛΗ
**** ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ
***** ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ

☞ And the Oscar goes to...

Φυσικό φως (NATURAL LIGHT) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ντένες Νάγκι ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Φέρενς Ζάμπο, Ταμάς Γκαρμπάτζ, Λάζλο Μπάζκο

Το 1943, στο κατεχόμενο από τους Γερμανούς κομμάτι της Σοβιετικής Ένωσης που συνορεύει με την Ουγγαρία, μια ομάδα Ούγγρων στρατιωτών αναζητά κρυμμένους αντάρτες.

Βραβευμένο ντεμπούτο με Αργυρή Άρκτο - Βραβείο Σκηνοθεσίας στο Φεστιβάλ Βερολίνου, από έναν νέο Ούγγρο δημιουργό που θυμίζει ως προς τον τρόπο απεικόνισης της φρίκης τον «Γιο του Σαούλ» του Λάζλο Νέμες. Ο φακός στέκει παγωμένος, θαρρείς, μπροστά από τα σοκαριστικά στιγμιότυπα που συνοδεύουν την προσπάθεια ενός δεκανέα είτε να κατανοήσει είτε να διατηρήσει αλώβητη την ανθρωπιά του.

Τελευταίοι και πρώτοι άνθρωποι

(LAST AND FIRST MEN) **½

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Γόχαν Γιοχάνσον ΑΦΗΓΗΣΗ: Τίλντα Σουίντον

Όταν έπεσε στα χέρια του μουσικού Γόχαν Γιοχάνσον το λεύκωμα του Ολλανδού φωτογράφου Γιαν Καμπένσερς «Sromenik» με θέμα φωτογραφίες από πολυάριθμα ογκώδη πέτρινα μνημεία που οικοδομήθηκαν στην τώες Γιουγκοσλαβία από το 1960 έως τα τέλη των 80s, εμπνεύστηκε την

ιδέα ενός φιλμ για το μέλλον της ανθρωπότητας.

Ένα ψυχρό φιλοσοφικό δοκίμιο, βασισμένο στα έργα του Ολαφ Στέιπλεντον, παρά ένα καθαρόαιμο ντοκιμαντέρ ή μια τυπική λυρική ματιά πάνω στο τέλος της ανθρωπότητας. Ο συνδυασμός εικόνας, λόγου και μουσικής προδίδει στην ταινία μια γοητευτική καλλιτεχνική γραμμή, που όμως, παρά την ποτέ δεν γίνεται συναρπαστική.

Παντρέψου με (MARRY ME) *½

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Κατ Κόιρο ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Τζένιφερ Λόπεζ, Όουεν Γουίλσον, Μαλούμα

Μια star της μουσικής τα φτιάχνει με έναν απλό καθηγητή μαθηματικών.

Όσο κι αν είναι εξωπραγματική η υπόθεση του φιλμ, η σκηνοθέτρια κάνει ό,τι μπορεί για να προσδώσει ρεαλιστική χροιά στην ιστορία της. Η Τζένιφερ Λόπεζ προσπαθεί ματαιώς να μοιάζει πιο γήινη από

ό,τι μοιάζει το μουσικό alter ego της επί σκηνής κι ο απλώς φιλότιμος Όουεν Γουίλσον πασχίζει να φτιάξει έναν χαρκτήρα πάνσοφο και ειλικρινή που πραγματικά ξενίζει με την τελειότητά του. Φυσικά η χημεία τους δεν υφίσταται, αλλά, αν δεν πάρετε στα σοβαρά τα όσα συμβαίνουν μπροστά στα έκπληκτα μάτια σας και με λίγη καλή θέληση, ίσως και να διασκεδάσετε με το φιλμ. Ειδάλλως...

ΕΚΘΕΣΗ ΧΑΛΙΩΝ FESSA ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ!

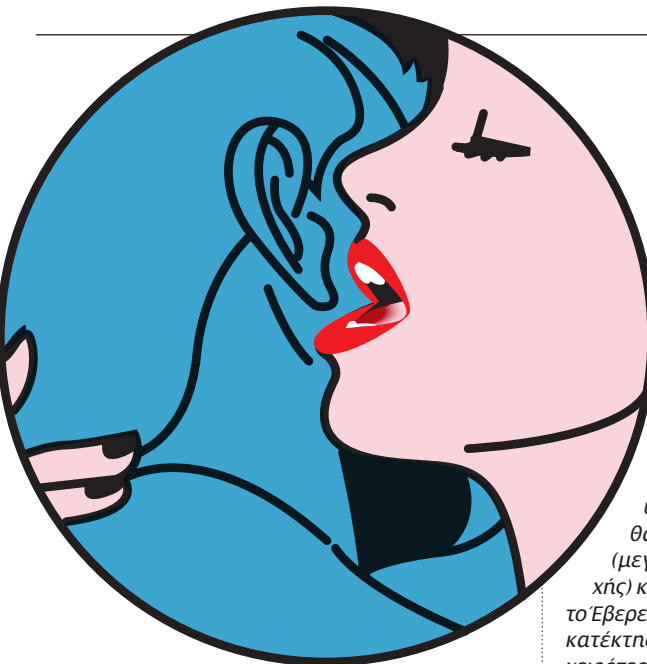
Τα χαλιά είναι ο κομψός τρόπος να «ντύνεις» και να ζεσταίνεις τον χώρο σου και ξέρουμε πού θα βρεις εκπληκτικά σχέδια για να διαλέξεις. Η εταιρεία Fessa, για περισσότερα από 30 χρόνια, συλλέγει χειροποίητα, μοντέρνα, διαχρονικά, νομαδικά και ντελικάτα σχέδια κλασικών ταπητουργιών από όλο τον κόσμο. Τώρα μπορούμε να τα θαυμάσουμε από κοντά στην έκθεση που ετοιμάζει 4-16 Φεβρουαρίου 2022 στο Theoxenia Palace Hotel στην Αθήνα. Χαλιά που ομορφαίνουν κάθε χώρο σε μοναδικές τιμές, ενώ θα υπάρχει και τμήμα bazaar.

THEOXENIA PALACE HOTEL, Κηφισιά, Αίθουσα «Αφροδίτη»,
Φιλαδελφείως 2, 2106233622, info@fessacarpets.gr
www.fessacarpets.gr

Να την πω την αμαρτία μου; Δεν συμπαθώ καθόλου τις ταμπέλες. Δεν τις γουστάρω, βρε αδερφέ! Οι γυναίκες είναι έτσι, οι άντρες είναι γιουβέτσι. Όχι. Κάθε περίπτωση είναι υπέροχα μοναδική και μοναδικά υπέροχη. Για τη συγκεκριμένη, θα μιλήσω όξω από τα δόντια (μεγάλο σουξέ μιας άλλης εποχής) και θα τολμήσω να πως ήσουν το Έβερρεστ του, κορίτσι μου. Μόλις σε κατέκτησε, εφησυχάστηκε ή, ακόμα χειρότερα, πήρε την επιβεβαίωσή του και μετά για σας. Εφρόσον μου γράφεις πως είναι ένας άνθρωπος από το περιβάλλον σου και τον ξέρεις κάπως, αν σε ενδιαφέρει το κάτι παραπάνω μεταξύ σας, σου προτείνω να τον ρωτήσεις ευθέως. Γιατί ξέρεις τι άλλο δεν συμπαθώ καθόλου πια; Τα παιχνίδια του τύπου «Πήρε; Δεν πήρε; Ούτε εγώ θα πάρω». Τα βρίσκω αρκούντως παλιακά. Ό,τι θες να μάθεις, ρώτησέ τον. Όχι, τίποτε άλλο, γλιτώνεις χρόνο!

Τζένν, καλησπέρα! Βγαίνω με ένα παιδί το τελευταίο διάστημα χωρίς δεσμεύσεις και επισημότητες, περνάμε απλά καλά. Όμως, τον τελευταίο καιρό δυσκολευόμαστε να επικοινωνήσουμε, αυτός έχει χαθεί τελείως και την τελευταία φορά που συνυπήρξαμε μαζί σε ένα πάρτι, αυτός φιλήθηκε με άλλη μπροστά μου και μίλησε πολύ άσχημα στην κολλητή μου. Δεν την έβρισε απλά, ούτε είπε λόγια του αέρα, της είπε απίστευτες κακιές και τώρα δεν θέλω ούτε να τον βλέπω. Μήπως γούσταρε, όμως, την κολλητή μου τόσο καιρό και ξέσπασε έτσι;

ΜΙΑ ΜΟΥ ΒΡΩΜΙΚΑ -Reloaded-
Της ΤΖΕΝΗΣ ΜΕΛΙΤΑ

Δεν καταλαβαίνω, γιατί ασχολούμαστε με έναν τέτοιο τύπο. Είτε γουστάρει εσένα, είτε την κολλητή σου, είτε την τύπισσα, που φιλάγε στο πάρτι. Δεν μπορείς να μπεις στο μυαλό του και πόσο μάλλον εγώ, που δεν τον ξέρω καν. Ο τρόπος, όμως, που μίλησε στη φίλη σου είναι αντικειμενικά ασυγχώρητος και δεν χρειάζεται να διυλίζουμε τον κώνωπα με τα γιατί και τα διότι. Μου έχει σπάσει τη μύτη η τοξικότητα της φράσης και θα σου έλεγα να φύγεις μακριά και εσύ και η φίλη σου.

ΜΑΝΕΚΕΕΞΕΝ, ΛΕΝΕ ΕΜΑΣ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΕΣ ΚΑΙ ΔΥΣΚΟΛΕΣ να καταλάβουν οι άλλοι τι ζητάμε από έναν άντρα. Ένα παιδί, όμως, από την παρέα, που με πολιορκούσε στενά τρεις μήνες απ' όταν κοιμήθηκα μαζί του, δεν μου έχει ξαναστείλει μήνυμα. Μου είπε ότι πέρασε καλά και τον πιστεύω, γιατί είδα και γω ότι εν τέλει υπήρχε χημεία μεταξύ μας, όμως τι μύγα τον τοίμπησε;

Ερωτικά αδιέξοδα, sexy απορίες, κρυμμένα μυστικά... και στα fm! Το «Μίλα μου βρώμικα» κάνει τα ερωτικά σας θέματα να ακούγονται σαν παθιασμένο τραγούδι στο Athens Voice Radio 102.5

Φιλενάδα, μίλα της. Έχεις τα δικά σου και έχει τα δικά της. Αλλά όσο και να νιώθεις ότι γίνεσαι αδιάκριτη, το θέμα είναι ζωτικής σημασίας. Η συγκατοίκηση βασίζεται στον θεμελιώδη κανόνα των ορίων και του αλληλοσεβασμού. Μίλα της ευθέως. Όχι βρώμικα! Και ούτε καν να μπεις σε διαδικασίες να σκεφτείς πώς να της το πεις εμμέσως, με πλάγιους τρόπους για να το καταλάβει μόνη της. Αν δεν το αντιληφθεί τότε λυπάμαι, αλλά οι δρόμοι σας πρέπει να χωρίζουν.

Μίλα μου βρώμικα. Μίλα μου αληθινά.
email: info@athensvoice.gr
instagram: @melitajenny

© JOHN HOLMES

Για να καταχωρίσετε μια αγγελία επικοινωνήστε με το 210 3617.369 (11.00-18.00)
Χρεώσεις: € 34 οι 20 πρώτες λέξεις και € 0,35 κάθε επιπλέον. Αγγελία σε ημερίδα: € 45.

Μικρές αγγελίες

Σε γνωρίζω... Καλωσορίζουμε τον Φεβρουάριο, τον οποίο έχουμε συνδέσει με τον έρωτα γιατί γιορτάζουμε τον Άγιο Βαλεντίνο, την γιορτή της αγάπης και του έρωτα! Τα γραφεία ΠΑΠΠΑΣ εδώ και χρόνια αναλαμβάνουν με απόλυτη σοβαρότητα και εχεμύθεια να σας κάνουν ευτυχισμένους για όλη σας την ζωή: 31χρονος αξιωματικός, 42χρονη φυσιοθεραπεύτρια, 28χρονη δημοσίος υπάλληλος, 50χρονος αρχιτέκτων, 63χρονη εισοδηματίας, αναζητούν σύντροφο ζωής. «ΠΑΠΠΑΣ», Ομήρου 38, 3ος όροφος, Κολωνάκι, Αθήνα, τηλ. 210 3620.147, 6944137189 www.pappas.gr / www.pappas-dating.com

ΚΡΙΟΣ

(20 Μαρτίου - 19 Απριλίου)

Η εβδομάδα που ξεκινά είναι η πρώτη «απαλλαγμένη» από την παρουσία ανάνδρομων πλανητών, που το προηγούμενο διάστημα δημιούργησαν μια αίσθηση «συνέχειας» του 2021. Οι ρυθμοί αλλάζουν και θα δεις εξελίξεις, αρχικά στον τομέα των επαγγελματικών και των οικονομικών. Το τρίγωνο του κυβερνήτη σου Άρη από τον Αιγόκερω με τον Ουρανό στον Ταύρο την Τρίτη σου δίνει αυτοπεποίθηση για αλλαγές που βελτιώνουν τα επαγγελματικά. Είναι μια όψη που προσφέρεται για νέα ξεκινήματα, πρωτοβουλίες που σε πάνε μπροστά, ακόμα και για την ανάληψη ενός καλά υπολογισμένου ρίσκου που μπορεί να αποφέρει κέρδη, out of the box. Η δικτύωση με άτομα που έχουν κάτι να πουν και να προτείνουν είναι το κλειδί για να «ψαχτείς» και να αφήσεις πίσω τη διστακτικότητα. Χρειάζεται προσοχή σε παρορμητικές αγορές και αψυχολόγητες σπατάλες, ενώ μερικοί μπορεί να έχουν και παραπάνω έξοδα αυτές τις μέρες. Η σύνοδος Ερμή-Πλούτωνα την Παρασκευή, που επηρεάζει κυρίως το 3ο δεκαήμερο, μπορεί να «συννεφιάσει» τη σκέψη σου και σίγουρα πρέπει να φροντίσεις περισσότερο σχέσεις με συναδέλφους, συνεργάτες, πελάτες, ανώτερους κ.λπ.

ΤΑΥΡΟΣ

(20 Απριλίου - 19 Μαΐου)

Κάτι αρχίζει να αλλάζει Ταύρε μου, καθώς η μη ύπαρξη ανάνδρομων πλανητών δημιουργεί ένα πλαίσιο ευνοϊκότερο στην καθημερινότητα. Στις αρχές της εβδομάδας αρκετό τρέξιμο, με το τρίγωνο του Άρη από τον Αιγόκερω με τον Ουρανό από το ζώδιό σου την Τρίτη, να φέρνει επιθυμία για ανανέωση από τη ρουτίνα και τη μονοτονία της ζωής. Αρχικά σε πνευματικό, νοητικό επίπεδο, ωθηνότα σε να αποβάλεις δυσλειτουργικές και αναχρονιστικές πεποιθήσεις που «κλωτσάνε» πλέον με τον νέο και πιο ανοιχτό εαυτό που διαμορφώνει η «σφυρηλάτηση» με τον πλανήτη της αλλαγής Ουρανό που διελαύνει από το ζώδιό σου, με τα αιτήματα να αφορούν και την ανάκτηση της προσωπικής ευεξίας και αισιοδοξίας σε ένα day to day basis, ενώ σε πρακτικό επίπεδο σε κινητοποιεί να πάρεις πρωτοβουλίες σε σχέση με το γενικότερο μελλοντικό πλάνο που έχεις για τη ζωή σου. Αγαπάς τη σταθερότητα και το «προβλέψιμο» των πραγμάτων, το σύμπαν όμως σε καλεί να αφήσεις φοβίες και να εκδηλώσεις τη δράση σου αποφασιστικά, ρισκάροντας και λίγο, προκειμένου να νιώθεις περισσότερη ευτυχία.

ΔΙΔΥΜΟΙ

(20 Μαΐου - 20 Ιουνίου)

Το ξεκίνημα της πρώτης εβδομάδας για το 2022 χωρίς παρουσία ανάνδρομων πλανητών δίνει το «στίγμα» ότι τα πράγματα αρχίζουν να κινούνται, οι καθυστερήσεις παύουν και επομένως οφείλεις να ξεδιαλύνεις στόχους και επιθυμίες για να διαμορφώσεις το πλάνο σου για τη νέα χρονιά. Για να γίνει αυτό θα πρέπει να τα «πεις» λιγάκι με το μέσα σου, κάνοντας ένα διάλειμμα από την εξωτερική φασαρία που τείνει να σε αποπροσανατολίσει, «βραχυκυκλώνοντας» το ένστικτό σου, φορτώνοντάς σου ενδεχομένως παράταιρες με τη φύση σου ανάγκες, που υιοθετείς χωρίς πολλή σκέψη. Το τρίγωνο του Άρη με τον Ουρανό την Τρίτη, που επηρεάζει ιδιαίτερα όσους έχουν γενέθλια στις αρχές του 2ου δεκαημέρου, έρχεται να σου θυμίσει πως τα προσωπικά θέματα δεν «βολεύονται» με το κρύψιμο κάτω από τα χαλάκι, θέλουν ουσιαστικότερες λύσεις και δραστικές αλλαγές για να υπάρξει «ξαλάφρωμα» σε ψυχολογικό επίπεδο. Ακόμα, σου θυμίζει το περίφημο «νους υγιής εν σώματι υγιή» που οφείλεις να κάνεις μπαντιέρα για το 2022, «ξηλώνοντας» κακές διατροφικές συνήθειες, βρίσκοντας ένα είδος σωματικής άσκησης που σου ταιριάζει for the long run. Η σύνοδος Ερμή-Πλούτωνα (11/2) σε σπρώχνει στα βαθιά των σχέσεων, παίζοντας αρκετά με την συναισθηματική σου ισορροπία (3ο δεκαήμερο κυρίως).

ΚΑΡΚΙΝΟΣ

(21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου)

Με «φόρα» μπαίνει η εβδομάδα, αφού η έλλειψη πλανητών με ανάνδρομη πορεία σηματοδοτεί επιτέλους μια αλλαγή momentum και ενέργειας, που «υπόσχεται» εξελίξεις σε επαγγελματικό και προσωπικό επίπεδο. Αυτό το κλίμα «υποβοηθείται» από το θετικό τρίγωνο του Άρη απέναντι σου στον Αιγόκερω με τον Ουρανό στον Ταύρο την Τρίτη. Αυτή είναι μια όψη που βοηθά σε συζητήσεις, επαφές, δικτύωση με νέα άτομα σε συμφωνίες και πρότζεκτ, δίνοντάς σου ώθηση να πάρεις πρωτοβουλίες. Αυτές οι μέρες είναι καλές για να προωθήσεις τη δουλειά σου. Σε προσωπικό επίπεδο σε παρακινεί να κάνεις κάτι «για σένα», κάτι που σου δίνει χαρά, όπως μια έξοδο σε ένα θέατρο, μια περιποίηση της εμφάνισής σου, μια διαφορετική δραστηριότητα από κοινού με τον σύντροφό σου που σας βγάζει από τη ρουτίνα. Για τους αδέσμευτους δεν αποκλείεται να παίξουν και ξαφνικές καινούργιες γνωριμίες ή ερωτικά «φτερουγίσματα» με κάποιον φίλο. Η σύνοδος Ερμή-Πλούτωνα απέναντί σου την Παρασκευή μπορεί να βάλει πιο «δύσκολα» στο κομμάτι των σχέσεων και των συνεργασιών, απαιτώντας ψύχραιμη διαχείριση (3ο δεκαήμερο κυρίως).

ΛΕΩΝ

(22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου)

Μια δυναμική και παραγωγική εβδομάδα ξεκινά, με έμφαση στο κομμάτι της εργασίας, απαλλαγμένη από την ύπαρξη πλανητών σε ανάνδρομη πορεία, γεγονός που «απεγκλωβίζει» τη δράση από τα εμπόδια και την ατονία του προηγούμενου διαστήματος. Το τρίγωνο του Άρη από τη θέση έξαρσης του στον Αιγόκερω με τον Ουρανό στον Ταύρο από τον τομέα της καριέρας σου την Τρίτη είναι μια συνθήκη που βγάζει μεν πολύ τρέξιμο και αυξημένες υποχρεώσεις, σου δίνει όμως τη δυνατότητα να σημειώσεις progress. Νέες, πρωτοποριακές ιδέες μπορούν να κάνουν τη διαφορά στον τρόπο που οργανώνεις τη δουλειά και την καθημερινότητά σου, βρίσκοντας συμμάχους, ενώ η πιθανότητα προτάσεων και συνεργασιών δεν μπορεί να αποκλειστεί. Στην περίπτωση δε που ψάχνεις για εργασία πρέπει να δραστηριοποιηθείς άμεσα. Η σύνοδος Ερμή-Πλούτωνα στον Αιγόκερω (11/2) θα δώσει βάθος στη σκέψη σου, βοηθώντας να κατασταλάξεις στις κατάλληλες επιλογές που πρέπει να πάρεις σχετικά με το μέλλον των επαγγελματικών σου, ενώ είναι εξαιρετική για να κάνεις αναλυτική έρευνα ή μελέτη.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ

(23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου)

Η εβδομάδα που ξεκινά δεν έχει επιρροές από ανάνδρομους πλανήτες and that's a first for this year. Οι ρυθμοί αλλάζουν, διαμορφώνοντας και ανάλογα τις εξελίξεις. Το τρίγωνο του Άρη με τον Ουρανό την Τρίτη σου δίνει τη δυνατότητα να πάρεις πρωτοβουλίες στα επαγγελματικά, να κάνεις μια επιτυχημένη παρουσίαση στη δουλειά, να βάλεις μπρος σε νέα δημιουργικά και επιχειρηματικά σχέδια, να φέρεις φρέσκιες ιδέες και να βρεις την έμπνευσή σου αν ασχολείσαι με τον χώρο της τέχνης, οργανώνοντας τους στόχους σου για το 2022. Σε προσωπικό επίπεδο μπορείς να «ψαχτείς» με δραστηριότητες που σε γεμίζουν ενέργεια, όπως χόμπι, σεμινάρια αυτοβελτίωσης, να κανονίσεις ένα ταξίδι στο εξωτερικό αλλάζοντας παραστάσεις, αλλά και να «τρέξεις» θέματα που αφορούν τα παιδιά, από τις δυνατότητες που δίνει η επιστήμη σε όσους θέλουν να κάνουν ένα παιδάκι έως τις επιλογές σπουδών για τα ήδη υπάρχοντα «βλαστάρια». Οι νέες γνωριμίες δεν αποκλείονται για τους singles, ενώ και οι δεσμευμένοι «οφείλουν» να αναθερμάνουν τον έρωτά τους. Η σύνοδος Ερμή-Πλούτωνα στον Αιγόκερω την Παρασκευή μπορεί ωστόσο να βγάλει «θεματάκια» σ' αυτό το κομμάτι, οδηγώντας και σε τελικά ξεκαθαρίσματα προσωπικών σχέσεων για μερικούς (3ο δεκαήμερο κυρίως).

ΖΥΓΟΣ

(22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου)

Η πρώτη εβδομάδα χωρίς ανάνδρομες πορείες πλανητών για τη νέα χρονιά ξεκινά, και οι ρυθμοί επιταχύνονται. Αυτό όμως σημαίνει μπόλικο τρέξιμο, κάτι που «υποδηλώνεται» και από το τρίγωνο του Άρη στον Αιγόκερω με τον Ουρανό από τον Ταύρο την Τρίτη. Ο φόρτος σε δουλειά και σπίτι βγάζει άγχος, αφού έχουν μαζευτεί πολλά που πρέπει να περάσουν απ' τα χέρια σου, με τα «τρεχάματα» να αφορούν και πρακτικές αλλαγές που γίνονται μεν «για καλό», όπως μια μετακόμιση, μια ανακαίνιση, μια συγκατοίκηση κ.λπ., δημιουργούν ωστόσο απαιτήσεις ως προς την υλοποίησή τους. Κάποιοι μπορεί επίσης να τρέχουν να ολοκληρώσουν μεταβιβάσεις ακινήτων προκειμένου να προλάβουν τις νέες προθεσμίες, ενώ η όψη βοηθά και σε οικονομικές τακτοποιήσεις. Μερικοί δεν αποκλείεται να έχουν και νέες συμπεριρουσες οικονομικές προτάσεις, οι συζητήσεις όμως είναι καλύτερα να γίνουν «εν κρυπτώ» προς το παρόν. Η σύνοδος Ερμή-Πλούτωνα στον Αιγόκερω (11/2) μπορεί να βγάλει κυκλοθυμία και ένταση αναφορικά με θέματα οικογένειας και σπιτιού, οδηγώντας ίσως και σε αποσχισμό «απεγκλωβισμού» από καταπιεστικές προσωπικές σχέσεις (3ο δεκαήμερο κυρίως).

ΣΚΟΡΠΙΟΣ

(23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου)

Η εβδομάδα ξεκινά με «σύμμαχο» την απουσία ανάνδρομων πλανητών στο ουράνιο στερέωμα, γεγονός που διαμορφώνει ένα tempo νινάσε στην καθημερινότητα. Το τρίγωνο του Άρη με τον Ουρανό απέναντί σου στον Ταύρο (8/2) τονίζει την ανάγκη για αλλαγή παραστάσεων τόσο στην καθημερινότητα, μέσα από δραστηριότητες που ψυχαγωγούν αλλά και σε «μπουστάρουν» πνευματικά, όπως η εγγραφή σε κάποιο course, ο προγραμματισμός μικρών αποδράσεων με την παρέα, όσο και αναφορικά με προσωπικές σχέσεις και συνεργασίες. Πρωτοβουλίες σε επίπεδο επαφών, αλλά και νέες προτάσεις για συνεργασία είναι μέσα στο πρόγραμμα, αφού τώρα έχεις την ενέργεια να υποστηρίξεις τα σχέδιά σου. Φυσικά υπάρχει και άγχος, αλλά παράλληλα και μια «αποστροφή» για τη μιζέρια, την τοξικότητα και τη μονοτονία, πράγμα που ίσως δημιουργήσει τάσεις απελευθέρωσης από σχέσεις που έχει καθεί η «σπιρτάδα». Αυτό φυσικά μπορεί να έρθει ως αίτημα και από την άλλη πλευρά, αν και η συμβουλή είναι προς την κατεύθυνση της «τροφοδότησης» της σχέσης μέσω νέων ερεθισμάτων. Οι αδέσμευτοι πάντως ευνοούνται με ευκαιρίες νέων γνωριμιών, οπότε πες «ναι» σε εξόδους, κοινωνικότητες κ.λπ. Με τη σύνοδο Ερμή-Πλούτωνα (11/2) χρειάζεται να εμπιστευθείς μεν το ένστικτό σου, αλλά να μην το μπερδέψεις με την συνήθη καχυποψία σου.

ΤΟΞΟΤΗΣ

(22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου)

Η πρώτη εβδομάδα για το 2022 χωρίς ανάνδρομους πλανήτες ξεκινά και αυτό πρακτικά σημαίνει less troubled συνθήκες για να βάλεις μπρος σε νέα επαγγελματικά σχέδια. Με το τρίγωνο μάλιστα του Άρη από τον Αιγόκερω με τον Ουρανό στον Ταύρο την Τρίτη, υποθέσεις που αφορούν τη δουλειά και τα οικονομικά μπορεί να πάρουν μια ξαφνική ώθηση. Γίνεσαι πιο διεκδικητικός/και δεν διατάξεις να αναλάβεις πρωτοβουλίες, να προτείνεις ιδέες, προοπτικές συνεργασίας, ενώ μπορεί να υπάρξει και ένα ανάλογο ενδιαφέρον/πρόταση συνεργασίας από την απέναντι πλευρά ή μερικούς. Αν βρίσκεσαι σε φάση αναζήτησης εργασίας μη χάνεις χρόνο, ξεκίνα να στέλνεις βιογραφικά, ενώ αν έχεις ήδη προγραμματισμένο interview οι πιθανότητες είναι με το μέρος σου. Εξαιρετική η συγκεκριμένη όψη και για να φροντίσεις το κομμάτι της φυσικής σου κατάστασης και μάλιστα μπορεί να γίνει ένα ξαφνικό «κλικ» μέσα σου και να θελήσεις να μπεις στον «καλό δρόμο» nutrition wise, αλλάζοντας βλαβερές συνήθειες με πιο healthy choices, όπως homemade νόστιμα και υγιεινά γεύματα (θα πέσει πολύ ταπεράκι!) που «ξεσηκώνες» από το ίντερνετ κ.λπ. Η σύνοδος Ερμή-Πλούτωνα (11/2) επαναφέρει προβληματισμούς και «σκοτούρες» για τα οικονομικά, αν και πλέον έχεις αποκτήσει μια «σοφία» ως προς τη διαχείρισή τους.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ

(21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου)

Βαδίζοντας χωρίς το «βάρος» των ανάνδρομων πλανητών, θα αρχίσεις να βλέπεις ότι τα πράγματα εξελίσσονται με λιγότερα εμπόδια. Το δυναμικό τρίγωνο του Άρη από το ζώδιό σου με τον Ουρανό από τον Ταύρο την Τρίτη, μπορεί να φέρει πρωτοποριακές ιδέες και σχέδια για νέα πρότζεκτ στα επαγγελματικά, ακόμα και νέες προτάσεις συνεργασίας για μερικούς, που εμπεριέχουν ίσως και μια δόση ρίσκου. Μολονότι δεν είσαι «τζογαδόρος», ωστόσο μπορεί να λειτουργήσεις πιο παρορμητικά υπό την «επήρεια» αυτής της όψης, η οποία έχει και δυναμική ανανέωσης για τα ερωτικά. Οι προοπτικές για τους αδέσμευτους δεν αποκλείουν νέες αναπάντεχες γνωριμίες που ενθουσιάζουν, ενώ για μερικούς που κάνουν προσπάθειες για ένα μωράκι, μπορεί να υπάρξουν «εξελίξεις». Βέβαια, επειδή Ουρανός είναι αυτός και «δεν πιάνεται φίλος» ακόμα και σε θετικές όψεις, κάποιοι μπορεί να αντιμετωπίσουν και unexpected καταστάσεις στα προσωπικά ή τα επαγγελματικά. Η σύνοδος Ερμή-Πλούτωνα (11/2) στο ζώδιό σου, αν και μπορεί να βγάλει χειριστικά παιχνίδια στα προσωπικά, δίνει βάθος στη σκέψη σου και είναι perfect να ασχολείσαι με το κομμάτι της έρευνας.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ

(20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου)

Αν και όλοι οι πλανήτες έχουν εγκαταλείψει τις ανάνδρομες πορείες τους, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την αλλαγή ταχύτητας και εξελίξεων από δω και κάτω, εσύ μάλλον έχεις μείνει στα «μετόπισθεν» στο ξεκίνημα της εβδομάδας. Ατία το τρίγωνο του Άρη με τον Ουρανό την Τρίτη, ιδιαίτερα όσους έχουν γενέθλια στις αρχές του 2ου δεκαημέρου. Η διάθεσή σου θα είναι μάλλον εσωστρεφής, νιώθοντας ένα απροσδιόριστο άγχος μαζί ίσως με ένα mixture παλιών φόβων και ανασφαλειών που «αναδύονται ακάλεστα», σχεδόν από το πουθενά, επομένως το να μείνεις λιγάκι μόνος για να ανασυνταχθείς, να χαλαρώσεις, αλλά και να φροντίσεις το σώμα και την ψυχή σου μέσα από μια δραστηριότητα, όπως ένα τριαντάλεπτο πρόγραμμα tai chi στο YouTube, θα σου κάνει καλό. Το μυαλό σου αδυνατεί να συγκεντρωθεί στα πρακτικά της καθημερινότητας και της δουλειάς, οπότε προσπάθησε να βάλεις προτεραιότητες, αφού δεν αποκλείεται να «παίζουν» και απρόοπτα στα επαγγελματικά ή στο σπίτι που σε πετάνε εκτός προγράμματος. Οι μέρες από την Τετάρτη μέχρι την Παρασκευή είναι πιο ευνοϊκές, οπότε άσε για τότε τα πιο «δύσκολα». Η σύνοδος Ερμή-Πλούτωνα την Παρασκευή μπορεί να προσπαθήσει να σε παρασύρει στον φαύλο κύκλο των αρνητικών σκέψεων ή αντίθετα να σε οδηγήσει σε μια απόφαση για ολικό ξεκαθάρισμα σε μια σχέση (3ο δεκαήμερο κυρίως).

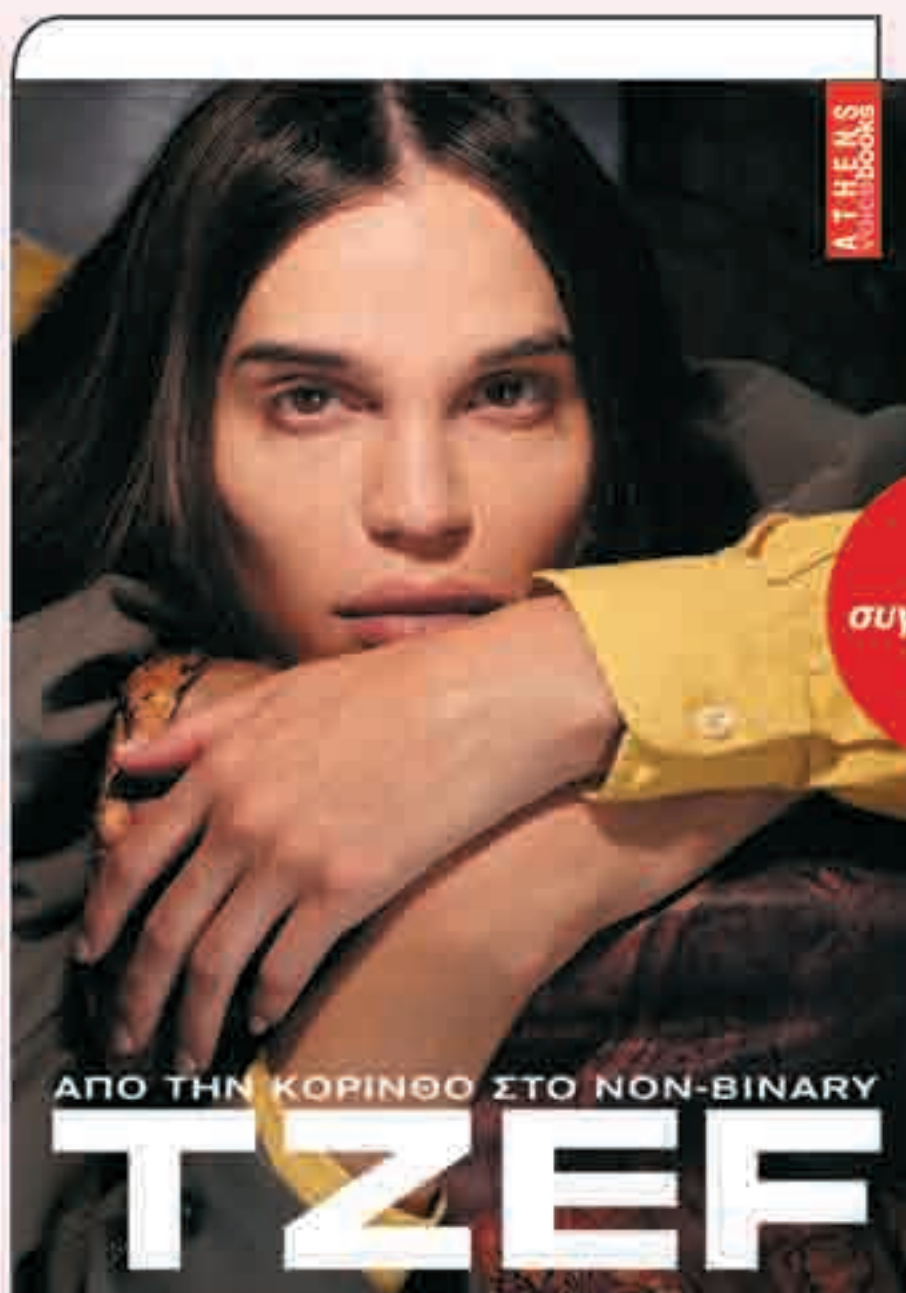
ΙΧΘΥΕΣ

(18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου)

Not bad σε γενικές γραμμές η εβδομάδα που ξεκινά, η πρώτη χωρίς ανάνδρομους πλανήτες για το 2022, με ένα ωραίο τρίγωνο του Άρη από τον Αιγόκερω με τον Ουρανό στον Ταύρο την Τρίτη. Έχεις περισσότερη αυτοπεποίθηση και θάρρος που αντανακλάται τόσο στις επαγγελματικές, όσο και στις προσωπικές σου «προσεγγίσεις». Συζητήσεις στη δουλειά, πρωτοβουλίες για πρότζεκτ, νέες προτάσεις είναι μερικά από τα σενάρια αυτής της όψης business wise, ενώ το πράγμα στα προσωπικά είναι ίσως πιο «ζουμερό και πιπεράτο», καθώς εκτός από τη διάθεση για ανανέωση με τον σύντροφό σου, μέσα π.χ. από ένα ταξιδάκι που κανονίσεις ή μέσως γκεφαλικών παιχνιδιών που ανακαλύπτετε για να ενεργοποιηθείτε ξανά στο ερωτικό κομμάτι, υπάρχει η πιθανότητα για ξαφνικές εκδηλώσεις ενδιαφέροντος, ακόμα και από ένα φιλικό πρόσωπο. Προσοχή μη «διαβάσεις» από την ανάποδη τις «οδηγίες χρήσεις» του Ουρανού και αναλωθείς σε αλλοπρόσαλλες αντιδράσεις και λόγια με το περιβάλλον σου. Θετική όψη για να κάνεις αγορές μεταφορικού μέσου ή και προϊόντων τεχνολογίας. Η σύνοδος Ερμή-Πλούτωνα την Παρασκευή σε βοηθά να κατασταλάξεις σχετικά με τα πλάνα που έχεις για τη νέα χρόνια, αλλά και για τους ανθρώπους, φίλους, συνεργάτες, συντρόφους, που αξίζουν να σε ηλαισιώνουν. **Α**

NEW!

«Δεν ξέρω αν θα γίνει ποτέ η επανάσταση που ονειρεύομαι. Ξέρω, όμως, ότι αρκετά ζήσαμε με μυστικά, δάκρυα, ψέματα, ενοχές και φόβο»

Μια
συγκλονιστική
ιστορία

Αυτό το βιβλίο είναι η μαγική ιστορία ενός παιδιού που ξεκίνησε από μια καταπιεστική οικογένεια της ελληνικής επαρχίας για να φτάσει να γίνει αφίσα στις μεγάλες βιομηχανίες ομορφιάς του Hollywood.

Η Τζεφ Μοντάνα, ηθοποιός και ακτιβίστρια κατά της κακοποίησης και υπέρ της αναγνώρισης της μη δυαδικότητας του φύλου (non binary) διατρέχει με το σκουπόξυλό της έρωτες, χώρες, χειρουργικά κρεβάτια, ρόλους, πάρτι, πασαρέλες, διαφημιστικά, απογοητεύσεις, μεταμορφώσεις και αναγεννήσεις.

Αυτό το βιβλίο είναι ένα ακόμα βήμα για την ορατότητα των trans και non-binary ατόμων που βαρέθηκαν την κατήχηση και τις απαγορεύσεις. Θέλουν τον σεβασμό και την ελευθερία που τους αξίζει.

Στο βιβλίο περιλαμβάνεται πλούσιο φωτογραφικό υλικό.

ATHENS
voicebooks

ΒΡΕΙΤΕ ΤΟ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

στα γραφεία μας, Χαριλάου Τρικούπη 22, Αθήνα, 210 3617310
ή παραγγείλτε το on-line στο athensvoice.gr/culture/books/athens-voice-books

νῶμα

τοπικά & ποιοτικά

Κάθε τόπος στον τόπο σου

με τη νέα σειρά τοπικών & ποιοτικών
προϊόντων Νῶμα

Ανακάλυψε τον κορυφαίο 100% ελληνικό Φυσικό Χυμό
από Πορτοκάλια Πελοποννήσου και έλας της καλύτερης γεύσης
της Ελλάδας σε ένα καπάκι Lidl.

Νῶμα
Φυσικός χυμός
πορτοκάλι 100%

1L
1,39€

Μάθε περισσότερα εδώ.

lidl-hellas.gr

